

Gorenjski Glas

TOREK, 17. AVGUSTA 2010

Leto LXIII, št. 65, cena 1,50 EUR, 19 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN OB PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Brezvestno poteptana pravičnost

Tako kot dr. Anton Stres na Brezjah so tudi drugi slovenski škofje v šmarenških pridigah opozorili na naraščajočo socialno stisko ljudi.

JOŽE KOŠNJEK

Brezje - Tako kot na vseh dosedanjih mašah slovenskih škofov na veliki šmaren je bilo tudi letos namenjena največ pozornosti nedeljski maši in pridigi ljubljanskega nadškofa metropolita dr. Antona Stresa v baziliki Marije Pomagaj na Brezjah. Nadškof je v njej namenil največ pozornosti materinski podobi Marije, socialni stiski in krivicam, ki jih doživljajo ljudje v nekaterih slovenskih podjetjih, in varovanju družine ter zakonske zveze moža in žene. Ro-

marjem, zbralo se jih je okrog 3000, so v nedeljo na Brezjah ponujali v podpis tudi zahtevo po umiku predloga novega družinskega zakona, ki tudi pri otrocih izenačuje pravice različno in istospolnih zakonskih partnerjev.

Nadškof dr. Anton Stres je spomnil na letošnji evharistični kongres v Celju, na katerem so v nalogah Cerkve v prihodnjem pastoralnem letu dali posebno pozornost dobrodelnosti in dejavni krščanski ljubezni, solidarnosti in zavzešanju za družbeno pravičnost.

"V zadnjem času smo pričala hudim krivicam, ki se množično dogajajo delavcem v nekaterih slovenskih podjetjih. Pravičnost je bila grobo in brezvestno poteptana. To je nedopustno in sramotno. Brez učinkovitega zatiranja samovolje ni mogoče zagotavljati osnovne pravičnosti v družbi. Odgovorni v državi, ki imajo prvi nalogo in ustrezna sredstva za preprečevanje takšnih krivic, imajo dolžnost, da to čim prej tudi v praksi zagotovijo," je povedal nadškof dr. Anton Stres.

► 3. stran

Na Brezjah se je v nedeljo, na praznik velikega šmarna, zbralo okoli tri tisoč ljudi. / Foto: Tina Dokl

Spor dveh, kazni še sosedom

Kranjski Domplan je napovedal, da ne bo ogreval osmih trgovin v Bistrici pri Trziču iz skupne kotlovnice. Družbi Peko očita neplačevanje računov, a je tudi sam dolžnik.

STOJAN SAJE

Trzič - Družba Domplan je obvestila lastnike trgovin na Deteljici 10 v Bistrici, da bo prekinila dobavo toplotne energije iz skupne kotlovnice. Kot razlog je navedla, da od družbe Peko zama zmanjšan plačilo nekajletnih obveznosti za ogrevanje njihove trgovine na Deteljici. Izrazila je obžalovanje, da s tem povzroča težave še drugim, a iz sistema centralnega ogrevanja ni mogoče izključiti posameznih odjemalcev.

V Kranju smo poiskali podrobnejša pojasnila o povezanosti z uporabniki iz Trziča. Direktorica družbe Domplan Vera Zevnik je povedala: "Na

kotlarno v objektu Deteljica 15 v Trziču je priključeno dvanaest blokov z 268 stanovanji. Poleg tega kotlarna ogreva dva poslovna objekta. Na Cesti Ste Marie aux Mines 36

Del trgovskega centra Deteljica bo brez ogrevanja.

je 16 poslovnih prostorov, na Deteljici 10 pa osem; med slednjimi je največja trgovina obutve Peko. Etažni lastniki stanovanj so večinski lastnik kotlovnice, ki jo upravljamo

od leta 2002. Jeseni 2007 je družba Peko nehala plačevati račune za ogrevanje, skupno električno in upravljanje. Konec leta 2008 je imela okrog 32 tisoč evrov dolga, lani pa približno 22 tisoč. Kurilni odbor v Bistrici nas je večkrat pozival, naj ukrepamo. Vložili smo dva zahtevka za sodno izvršbo. Za prvo izvršbo je bil prvi narek na sodišču letos poleti, a zadeva še ni rešena. Dolg Peka znaša skoraj 73 tisoč evrov brez zamudnih obresti. To resno ogroža obratovanje kotlovnice, zato smo se odločili za prekinitve dobave toplotne energije delu trgovskega centra s trgovino Peko."

► 3. stran

SIBAU
Okna in vrata

ob 10. obletnici podjetja smo znižali cene oken

JUBILEJNE CENE OKEN IN VRAT SIBAU
od 1. 8. do 31. 8. 2010

tel: 04/515-36-78, 031/707-484, sibau.sajana@gmail.com

SIBAU D.O.O., FORME 12, 4209 ZABNICA

Accredited by: Excellence in business education.

Univerza v Mariboru
Fakulteta za organizacijske vede

Pridruži se tudi ti generaciji uspešnih

Izberi znanje ... izberi prihodnost

Predstavitve študijskih programov:

- Kranj, 20. 8. 2010 ob 16. in 17. uri (FOV)
- Ljubljana, 23. 8. 2010 ob 16. in 18. uri (Cankarjev dom)

Modra številka 080 50 09
www.fov.uni-mb.si

65 ŠPORT

Meglič evropski podprvak

Slovenski kajakaši in kanuisti so na evropskem prvenstvu v slalomu na divjih vodah dosegli zgodovinski uspeh. Blesteli so predvsem kajakaši, med njimi tudi Jure Meglič iz Zgornjih Dupelj, ki je med posamezniki osvojil srebro, z ekipo pa bron.

vsebina

4

SNOVANJA

Muzej, da dol padeš

Medtem ko se je dvigal prah okrog športnega parka Stožice, so v Mojstrani slovesno, a mnogo manj pompozno, odprli še en objekt nacionalnega pomena - Slovenski planinski muzej. Zdaj ga imamo: lepega, sodobnega, zanimivega ...

8, 9

EKONOMIJA

V Iskraemecu vse manj zaposlenih

V Iskraemecu je bilo konec junija še dobrih tisoč zaposlenih, število se odtlej zmanjšuje in naj bi se zmanjšalo za 138. 132 delavcev je prejelo odločbo o prenehanju delovnega razmerja iz poslovnih razlogov, šest delavcev ima status invalida.

21

ZADNJA

Ob jubileju daroval gasilec

Janez Uršič iz znane gostilne Pri planinskem orlu je namesto zabave ob svojem 60. rojstnem dnevu gasilec in vsem krajanom podaril defibrilator. "Če bomo z njim rešili eno samo življenje, bom vesel," je dejal.

28

VREME

Danes, jutri in v četrtek bo delno jasno, le občasno bo več oblakov. Predvsem v gorah lahko nastane kakšna ploha.

10/25°C

jutri: delno jasno

KRATKE NOVICE

KRANJ

Kandidatka začela zbirati podpise

Včeraj se je začelo zbiranje podpisov podpore županski kandidatki **Hermi Krč**, ki na lokalnih volitvah kandidira kot neodvisna kandidatka in za kandidato potrebuje petsto podpisov občanov. Kot je povedala včeraj ob stojnici, jih namerava do 15. septembra zbrati več, kot je potrebno za vložitev kandidature. Pri tem jo podpira društvo Zdravo mesto, ki ga vodi **Janez Žezlina**, svoje podpise podpore pa je oddalo več znanih Kranjčan in Kranjčank. Med prvimi so bili sedanji župan **Damijan Perne**, gospodarstvenika **Janez Bohorič** in **Andrej Polenec** (na sliki), igralec **Pavel Rakovec - Rac** ter več kandidatkinih podpornikov iz vrst stranke DeSUS, med njimi denimo **Drago Štefe. D. Ž.**

Foto: Tina Dokl

LJUBLJANA

Neplačevanje prispevkov kaznivo dejanje

Neplačevanje prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je kaznivo dejanje, je že pred kratkim poudaril pravosodni minister **Aleš Zalar**. Po dodatni analizi pa o tem ni dvoma in ne bo treba spreminjati kazenskega zakonika, ker ta že vsebuje določila, povezana z neplačevanjem prispevkov. To sta javnosti prejšnji teden sporočila minister Zalar in predsednik vlade **Borut Pahor**. Prispevki za pokojninsko in invalidsko ter zdravstveno zavarovanje, ki jih plačuje delodajalec, so namreč del plačila za opravljeno delo. Tudi če delavcu niso bili izplačani kot del bruto plače, pa to na presojo kršitve ob pravilni razlagi zakona ne more vplivati, pojasnjuje ministrstvo. Minister Zalar je napovedal prednostno obravnavo takih dejanj. Podatki tožilstva kažejo, da je bilo v poldrugem letu zaradi neplačevanja prispevkov vloženih 297 kazenskih ovadb proti fizičnim in 73 proti pravnim osebam, obtoženih je bilo že 54 oseb. **D. Ž.**

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **MARINKA CESAR** iz Sr. vasi v Bohinju.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Zadnja priložnost za tek

Morda še vedno premišlujete, ali bi se udeležili 2. malega blejskega maratona, ki bo to soboto, 21. avgusta? Naj vam malo pomagamo pri vaši odločitvi. Desetim naročnikom podarjamo startnino za ta tek! Startnina sicer znaša 18 evrov, dolžina proge je 21.098 metrov. Sprašujemo vas, koliko krogov okoli Blejskega jezera to pomeni? Odgovore z vašimi podatki nam čim prej pošljite na naslov: koticek@g-glas.si in najkasneje v četrtek boste obveščeni, ali se boste v soboto potili na teku ali ne.

Hkrati vas vabimo, da se - če ste popolnoma športno razpoloženi - pridružite še kolesarski ekipi Gorenjskega glasa, ki se dobiva vsako sredo pred poslovno stavbo Gorenjskega glasa in skupaj kolesari. Za ta namen lahko pri nas kupite kakovosten dvodelni kolesarski dres, za katerega boste naročniki Gorenjskega glasa plačali le 58 evrov. Redna cena pa je 78 evrov. Športni pozdrav! **D. K.**

Datumi, pomembni za volitve

Kandidati, ki bodo jeseni nastopili na lokalnih volitvah, lahko že dva tedna vlagajo kandidature, zadnji rok za oddajo pa je 15. september ob 19. uri.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj - Na upravnih enotah je tudi že mogoče pisno potrditi podporo posameznemu kandidatu za župana ali občinskega svetnika. Prejšnji teden občani še niso oddali veliko obrazcev podpore, kakih petnajst, so nam povedali na upravni enoti v Škofji Loki, v Kranju pa so potrdili, da je ustaljena praksa, da se število podpor povečuje proti koncu časovnega obdobja, predvidenega za vlaganje podpisov podpore.

V okviru volilnih opravil je začel teči tudi rok za predloge članov predstavnikov strank v volilnih odborih, kar morajo stranke storiti do 18. avgusta. Organizatorji volilne kampanje morajo poseben transakcijski račun za zbiranje sredstev za volilno kampanjo odpreti do 26. avgusta, občine pa morajo v avgustu, a

Na upravnih enotah že pobirajo podpise podpore kandidatom. / Foto: Tina Dokl

najpozneje 60 dni pred glasovanjem, objaviti pogoje za uporabo brezplačnih plakatnih mest, ki bodo namenjena osnovni predstavitvi in morajo biti vsem organizatorjem kampanje zagotovljena pod enakopravnimi pogoji. O plakatnih mestih se vsaka občina odloča

sama, poleg brezplačnih pa lahko ponudi tudi dodatna, plačljiva plakatna mesta. 28. avgusta morajo mediji določiti pravila v zvezi z volilno kampanjo.

Splošno glasovanje bo torej 10. oktobra. Do 30. septembra morajo volivci, ki bodo glasovali po pošti, o

tem vložiti zahtevo. 5., 6. in 7. oktobra bo predčasno glasovanje. 7. oktobra, tri dni pred dnevom glasovanja, morajo volivci, ki zaradi bolezni ne morejo na volišče, vložiti zahtevo za glasovanje na svojem domu. Enako velja tudi za volivce, ki želijo glasovati na volišču, dostopnem invalidom. 8. oktobra opolnoči se konča volilna kampanja in začne volilni molk, ki traja še ves dan splošnega glasovanja 10. oktobra. Dan potem že vemo, kako bo z mandati v občinskih svetih, praksa pa kaže, da so že v prvem krogu izvoljeni tudi nekateri župani. Kjer pa še niso izvoljeni, državna volilna komisija razpiše drugi krog volitev. Ta mora biti najpozneje tri tedne po prvem. Ker se bo ta rok letos iztekel 31. oktobra, na državni praznik, bo drugi krog glasovanj najverjetneje 24. oktobra.

Komenda potrebuje svežo energijo

Tako je prepričan Vid Koritnik, občinski svetnik in predsednik Turističnega društva Komenda, ki se bo za mesto župana potegoval kot strankarski kandidat SLS.

JASNA PALADIN

Komenda - Triinpetdesetletni Vid Koritnik iz Most, strojni ključavničar po izobrazbi, je Komendčanom zadnja leta najbolj znan kot svetnik na listi SLS, katere član je že osem let, in predsednik Turističnega društva Komenda, sicer pa izhaja iz obrtniške družine.

"Dvanajst let županovanja je dolga doba in čas je za zamenjavo. Sedanji župan je naredil marsikaj, a zamenjava je dobrodošla, saj Komenda potrebuje župana s svežo energijo," svoje razloge za odločitev raz-

Vid Koritnik

loži Koritnik, ki bo kandidiral kot strankarski kandidat SLS, čeprav so mu podporo izrekli številni občani, prav tako se za podporo z nekaterimi strankami in listami še dogovarja. Program, ki ga oblikuje že nekaj mesecev, bo dokončan v prihodnjih tednih, je pa že poudaril, da bo, če bo izvoljen, dokončal vse začete projekte, nadaljeval vse tisto, kar se je izkazalo za dobro, predvsem pa bo občanom dajal realne obljube. Prav številne obljube, ki naj jih ne bi izpolnil, je tisto, kar sam najbolj zameri sedanjemu županu Tomažu Drolcu.

Upošteval bo želje vseh občanov, poudarja.

"Odločitev za kandidato je bila danes precej težja, kot bi bila pred štirimi leti, saj je denarja v občinskem proračunu občutno manj, zato se bo treba zelo potruditi. Zavedam se, da bo zmaga težka, saj so volitve vedno nepredvidljive, a verjamem, da imam lepe možnosti," je optimističen.

Vid Koritnik je po do zdaj znanih podatkih eden izmed štirih županskih kandidatov v Komendi - poleg sedanjega župana Tomaža Drolca bosta kandidirala tudi Stane Zarnik (LDS) in Pavel Šmid (SDS).

Otroci ne smejo biti prikrajšani

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana - Varuhinja človekovih pravic **dr. Zdenka Čebašek-Travnik** ob množičnem umiku soglasij zdravnikov za nadurno delo opozarja na določbe Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah, ki zagotavlja otrokom posebno skrb. Opozarja, da morajo biti pri vseh dejavnostih v zvezi z otroki vsem institucijam otrokove

koristi glavno vodilo. Države priznavajo otrokovo pravico do najvišje dosegljive ravni zdravja in do storitev ustanov za zdravljenje bolezni in zdravstveno rehabilitacijo, zato si morajo prizadevati, da ne bo noben otrok prikrajšan za pravico do takega zdravstvenega varstva. Umik soglasij zdravnikov bo nedvomno vplival na zagotavljanje najvišje ravni zdravstvenega varstva, kar je po mnenju va-

ruhinje nedopustno. Zdravnike zato poziva, da skušajo svoja načelna stališča uveljavljati tako, da bodo pacienti čim manj prizadeti. Priča kuje, da bodo predstavniki zdravnikov in vlade poiskali ustrezne rešitve, preden bo prišlo do nepredvidljivih in usodnih posledic za zdravje otrok, poleg otrok pa so izpostavljene tudi druge ranljive skupine prebivalstva. V zvezi z opozorilom varuhinje je

strokovni direktor Pediatrične klinike Ljubljana, **prof. dr. Rajko Kenda**, dr. med., pozval predsednika Fidesa Konrada Kuštrina, da naj med napovedanim umikom soglasij vzpostavijo enaka pravila, kot veljajo v času stavke, ta pa nalagajo zdravniku, da je v času stavke dolžan opravljati vse zdravstvene storitve za otroke do 18. leta starosti ter bolnike, starejše od 65 let.

Kar obljubi, tudi izpelje

Kandidat SD za žirovskega župana je Branko Jesenovec, ki želi v delo občinske uprave vpeljati predvsem več reda.

BOŠTJAN BOGATAJ

Žiri - Branko Jesenovec je rojen Žirovec, z ženo Martino in hčerjo Amadejo živi v Rakulku, kjer ima že več kot dvajset let tudi avtomehanično delavnico. Tri mandate vodi občinski odbor socialnih demokratov, sodeluje v območni organizaciji stranke in je tudi član sveta za promet SD, ki ga vodi minister Patrick Vlačič. Zadnja štiri leta kot občinski svetnik aktivno sodeluje pri kreiranju občinske politike.

"Težko prenašam sprenevedanja in prazne obljube, ki so danes prisotne v žirovski politiki. Občina Žiri ne funkcionira, kot bi morala, in ne napredujemo dovolj hitro," odločitev za kandidaturu opiše Jesenovec, ki si je ob izvolitvi za župana kot prvo nalogo zastavil vzpostavitev normalnega funkcioniranja občine. Obljublja, da bo profesionalni župan: "Vzpostavil bom red. Kar bom obljubil, bom tudi iz-

Foto: Polona Mlakar Baldasini

Branko Jesenovec, kandidat SD za žirovskega župana

peljal. Tega sem se navadil kot podjetnik."

Vizija razvoja domačih krajev pod taktirko Branka Jesenovca je bogata. Meni, da so Žiri danes zaradi slabih cestnih povezav preveč odrezane od sveta: "Zaradi tega izgubljam dragocene nalož-

be." V primeru izvolitve bo nadaljeval s pripravo gradnje obvoznice z navezavo na regionalno Logatec-Žiri, urediti bo treba tudi cesto v industrijsko cono, ki je že komunalno opremljena in čaka na investitorje. Zaveda se, da v naslednjih štirih letih osnov-

ne šole in športne dvorane ne bo mogoče zgraditi, zato pa lahko občina pripravi vse potrebne dokumente ali začetek gradnje ali rekonstrukcijo stare.

Pripravil bi tudi dovršen načrt oskrbe z vodo v občini in čim hitreje začel izvajati projekt Urejanja porečja Sore. Žiri morajo biti prijazne za vse občane. "Najmlajšim bomo ponudili sklop zunajšolskih dejavnosti, mladostnikom popestrili dogajanje v mestu. Rešiti moramo zaplet z gradnjo doma za starejše," še pravi Jesenovec. Pri slednjem se zavzema za realizacijo obstoječega projekta ali gradnjo manjšega, kjer bi hkrati ojačali službo pomoči na domu. Kot župan ne bi zanemaril sodelovanja z društvi (upokojenci, borci, invalidi, ...), kot tudi ne dejavnosti v žirovskem Cankarjevem domu - Stari šoli. "Čas je, da v Žireh zapiha nov veter in sveža energija. Za napredek gre!" pravi Branko Jesenovec.

Spor dveh, kazen še sosedom

1. stran

"Navedbe, da naj bi v trgovskem centru Deteljica odklopili ogrevanje zaradi nepravilnih obveznosti družbe Peko, nikakor ne držijo. Odnos med podjetjem Domplan in družbo Peko sega v čas, ko je Peko še imel v lasti stanovanja. Z njimi je upravljalo podjetje Domplan, ki naj bi v imenu in na račun družbe Peko redno nakazoval najemnine. Pogodbenega dogovora ni korektno izvrševalo, zato ima družba Peko do podjetja Domplan odprte

terjatve. Celoten zaplet je bil zaupan sodnemu postopku," so zapisali v izjavi za javnost, pod katero je podpisana Mira Čarman, vodja kadrovske službe Peko. Glede tega so v Domplanu pojasnili, da so bili prisiljeni zadržati del najemnin, ko je Peko nehal plačevati ogrevanje. Zadržane najemnine znašajo po navedbah Zevnikove le približno četrtino dolga družbe Peko. Zaplet med družbama pa najbrž ne zanima rednih plačnikov računov, ki bodo lahko ostali po krivici na hladnem.

Tržič

Posledice neurja še vidne

Neurje konec lanskega leta je pustilo veliko posledic na vodotokih v trziški občini. Največ škode je nastalo v strugi Tržiške Bistrice, kjer popravila še potekajo. Drugi teden avgusta so se delavci Podjetja za urejanje hudournikov iz Ljubljane lotili urejanja leve brežine reke v Dovžanovi soteski. V naselju Dolina bodo utrdili breg s kamnito zložbo in zgradili približno 30-metrski oporni zid ob lokalni cesti. Popraviti bodo morali tudi del udrttega cestišča, zato bodo takrat uredili promet enosmerno s semaforji. Kot je povedala Jasna Kavčič iz urada za urejanje prostora Občine Tržič, bodo stala popravila okrog 34 tisoč evrov. Končali naj bi jih v mesecu dni. **S. S.**

Okoli sto prosilcev za subvencijo

Avgusta so v Škofji Loki začeli z zbiranjem vlog za subvencioniranje varstva otrok, ki niso vključeni v programe predšolskega varstva.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - Občinski svet je pred poletjem sprejel poseben pravilnik, ki uvaja in ureja subvencijo v višini sto evrov za vse otroke prvega starostnega obdobja, ki niso vključeni v javno varstvo. Sprejeti pravilnik začne veljati od 1. septembra 2010 naprej. Subvencija je namenjena vsem staršem otrok prve-

ga starostnega obdobja, tudi tistim, ki doslej niso vložili vloge za sprejem otrok v vrte. Pravica do subvencije se prizna za dobo enega leta, pri čemer se vloga za subvencijo presoja in odobrava za vsako leto vnovič. Pravico do subvencije uveljavlja upravičenec s pisмено vlogo na predpisnem obrazcu, o čemer se lahko pouči na spletni strani občine. "Subvencija se izplača

za vsak polni mesec. Kot prvo mesečno subvencijo štejeemo prvi dopolnjeni mesec od dneva popolne vloge. Občinska uprava odobrene subvencije izplačuje do 20. v mesecu za pretekli mesec na transakcijski račun vlagatelja," pravi Jernej Tavčar z občinske službe za odnose z javnostjo.

Navaja tudi primer: za izpolnjene vloge, vložene do 15. dne v tekočem mesecu

(do 15. avgusta), se odobri subvencija s prvim dnevom naslednjega meseca (1. septembra), odobrena subvencija pa se izplačuje do 20. v mesecu (do 20. oktobra) za pretekli mesec na transakcijski račun vlagatelja. Doslej je na oddelku za družbene dejavnosti občine vloženi že kakih sto vlog za subvencijo, v občini pa je do tega upravičenih vsaj še enkrat toliko otrok.

Brezvestno poteptana pravičnost

1. stran

"Pri tem moramo enako zaščititi osnovne pravice domačih in tujih delavcev, saj ima vsak delavec pravico do dostojnega prebivališča, potrebnega počitka, zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja ter do pravičnega plačila za opravljeno delo. Morda tudi v Cerkvi nismo dovolj hitro in jasno opozorili na krivice in stiske številnih delavcev, kljub temu da so jim karitativne organizacije pomagale po svojih močeh," je še dejal nadškof dr.

Nadškof dr. Anton Stres

Anton Stres in spomnil, da naloga Cerkve ni le pomagati in blažiti stisko, ampak

tudi opozarjati na krivice, kar so že pred leti poudarili na II. Vatikanskem koncilu.

Nadškof je pojasnil stališče katoliške Cerkve do družine in otrok. "Velikokrat se zgodi, da otrokom manjka oče ali mati. Tisti od staršev, ki ostane, se mora s podvojeno močjo truditi za ustrezno vzgojo. Takim skrbnim staršem v enostarševskih družinah gre vse naše priznanje, pa tudi podpora in pomoč. Vendar te izjeme samo potrjujejo pravilo, da ni vseeno, v kakšnem družinskem okolju odraščajo otroci, ampak je za

otroke najboljše, najbolj zaželeno in najbolj obetavno, če lahko doživljajo skrbno in odgovorno očetovsko avtoriteto ter brezpogojno materinsko ljubezen in nežnost. Čeprav tega marsikdaj ni mogoče v polnosti uresničiti, iz tega ne sledi, da lahko družino, zgrajeno na zakonski zvezi moža in žene, dodatno slabimo in rečemo, da je vseeno, v kakšni družinski skupnosti odraščajo otroci. Ni in nikoli ne bo vseeno! Zato je treba storiti vse, da bo lahko čim več otrok odraščalo ob očetu in materi," je povedal v pridigi nadškof dr. Anton Stres, ki je popoldne v cerkvi Marijinega vnebovzvetja v Lescah blagoslovil nove orgle.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Urša Peternel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubic, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, Štefan Žargi; stalni sodelavci:

Marijana Ahačič, Maja Bertonec, Matjaž Gregorič, Ana Hartman, Jože Košrnjak, Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladin, Ana Volčjak

OBKLOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Volžič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobota, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Druck Carinthia GmbH & CoKG, St. Veit/Glan (Št. Vid na Glini), Avstrija / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,50 EUR, letna naročnina: 140,40 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

Ratitovec Aliču

MAJA BERTONCELJ

Železniki - V organizaciji AD Železniki je v nedeljo potekal 15. tek na Ratitovec, peta tekma za letošnji Pokal Slovenije v gorskem teku, ki je štel za državno prvenstvo v teku navkreber. Tekočem vremenu tokrat ni bilo naklonjeno. Proga je bila razmočena in blatna, na vrhu pa jih je pričakala megla in veter.

Ob odsotnosti Mitja Kosovelja je prvak v članski kategoriji postal **Simon Alič**. Za progo iz Železnikov do vrha Ratitovca je potreboval eno uro, sedem minut in sedem sekund. "Proga je bila res težka. Tekel sem taktično in nisem pretiraval. Na koncu sem bil malce močnejši od Zarnika. Za to tekmo se nisem posebej pripravil, saj so treningi usmerjeni na svetovno prvenstvo. Cilj za Veliko planino je odteči čim

bolje. Proga mi bolj ustreza kot ta na Ratitovec, čeprav sem na izbirni tekmi tekel slabo," je povedal tekač iz Vinharj. Drugi je bil **Sebastian Zarnik** (1:07:55): "Nisem zadovoljen. Tekel sem na zmago, saj imam drugih mest že dovolj. Nazadnje sem pokalno tekmo zmagal lani na Grintovec." Zarnik bo v nedeljo nastopil na teku pod Matterhorn, ki bo njegova zadnja tekma pred svetovnim prvenstvom, ki bo 5. septembra v Kamniku s tekom na Veliko planino. Na Ratitovcu je bil s 3. mestom zadovoljen **Peter Lamovec** (1:08:24), ki se vrača po težavah s poškodbami, v letošnji sezoni pa ima precej več kilometrov na kolesu kot pa v teku. Pri ženskah, tekle so iz Podlonka, je bila najhitrejša **Mateja Šuštaršič**, pri mladincih **Lenart Oblak**, pri mladinkah pa **Lea Einfalt**.

Simon Alič je bil čestitk za naslov državnega prvaka deležen že nekaj metrov pred ciljem.

Gorenjski derbi Domžalam

Nogometaši v prvi slovenski nogometni ligi so odigrali tekme 5. kroga. Na gorenjskem derbiju so bili Domžalčani doma s 3:0 boljši od Triglava Gorenjske (v rdečih dresih) in se na lestvici povzpeli na drugo mesto. Kranjčani so na osmem. V prihodnjem krogu bodo v soboto, 21. avgusta, Domžalčani igrali pri Rudarju, Triglavani pa prav tako v gosteh pri Nafti. **M. B.**

Foto: Gorazd Kavčič

Gorenjski Glas

20. TEK PO DOVŽANOVIM SOTESKI
8,5 km

Tek za Gorenjski pokal mladine
Nedelja, 22. avgusta 2010, ob 10. uri

Kontakt: Polde Steiner, 031/375-306,
sportna.zveza.trzic@t-2.net
www.klub-trmastih.si

Meglič evropski podprvak

Kajakaš Jure Meglič je postal evropski podprvak v slalomu na divjih vodah in osvojil svojo prvo posamično medaljo na evropskih prvenstvih.

MAJA BERTONCELJ

Zg. Duplje - Slovenski kajakaši in kanuisti so na evropskem prvenstvu v slalomu na divjih vodah v Bratislavi na Slovaškem dosegli zgodovinski uspeh. Blesteli so predvsem kajakaši, med njimi tudi 25-letni Gorenjec **Jure Meglič** iz Zg. Dupelj, ki je med posamezniki osvojil srebro, dan prej pa je bil z ekipo tretji.

Spomini na Bratislavo bodo zagotovo nepozabni?

"Še posebej prva posamična medalja na evropskem prvenstvu je res nekaj lepega. Vesel sem, da mi je znova uspela dobra vožnja, posebej po nekaj tekmah, na katerih sem imel smolo."

Je bilo po ekipnem bronu kaj lažje iti na posamično tekmo?

"Vsi treniramo za posamičen uspeh. Bilo je malo lažje, ker sem že imel eno medaljo, a pred tekmo to povsem odmisliš. Napadaš na najboljšo uvrstitev, na dober rezultat."

Sprva je kazalo na bron.

"Že od začetka sem vedel, da dotika ni bilo. Vložili smo

Jure Meglič se je z evropskega prvenstva vrnil s srebrom in bronom, kar je dobra napoved za svetovno prvenstvo, ki ga bo med 8. in 12. septembrom gostil Tacen. / Foto: Gorazd Kavčič

protest, ki včasih uspe, včasih ne. Kamera je bila od daleč, tako da se ni dobro videlo. Vsak sodnik je imel drugačno interpretacijo, nato pa so se odločili, da dotika ni, ker ga tudi niso videli. To je pomenilo, da sem drugi."

Je bila to že optimalna vožnja?

"Vedno se da peljati še bolje, je pa bila kar na nivoju. Čas je bil v redu, pa tudi počutil sem se dobro."

Vsi ti uspehi so odlična napoved za domače svetovno prvenstvo, ki bo septembra v Tacnu.

"Že od začetka smo formo tempirali na Tacen, tako upam, da bom vožnje še stopnjeval. Bomo videli, kaj bom lahko naredil tam."

Kako bodo potekale priprave?

"Štirinajst dni bodo treningi kar naporni. Priprav-

ljal se bom v Tacnu. Najbolje je, da si doma, da vse narediš, kot je treba. Na dan imam dva, tri treninge. Veliko tudi kolesarim, tako da ni ves trening samo na vodi."

Kakšni so cilji?

"Zelo bi bil vesel, če bi se ponovilo kaj takega, kot je bilo sedaj na evropskem prvenstvu. Napadal bom finale, v katerem je vse odprto."

Izboljšan rekord proti Lučinam

Vladimir Stankovič je zmagal na mednarodni gorsko-hitrostni dirki Lučine.

MAJA BERTONCELJ

Lučine - V soboto in nedeljo je na 3950 metrov dolgi progi s startom v Todražu in ciljem v Lučinah potekala gorsko hitrostna dirka Lučine 2010. Organiziral jo je Moto klub Buhc v sodelovanju z AMD Zvezda. Na startu je bilo 76 voznikov.

V soboto so bile najprej tri vožnje za trening, najboljši čas in novi rekord proge pa je postavil Čeh Jaroslav Krajčí s formulo 3000 (Lola B 02150). Rekord Slovenca Vladimira Stankoviča, ki ga je prav tako s formulo 3000 postavil lani, je izboljšal za vsega sedem stotink, na 2 minuti, 10 sekund in desetinko. V povprečju je vozil 110,67 km/h. Krajčí je bil tako prvi favorit za zmago na nedeljski dirki, ki je potekala v treh vožnjah, a mu je načrte v drugi vožnji prekrizala okvara dirkalnika. Vodstvo je prevzel Stankovič (Reynard KL1) in ga zadržal do konca. Drugi je bil tako kot lani Avstrijec Hermann Waldy

(Reynard 94 D), tretji pa Čeh Dan Michl (Opel Michl).

"Na sobotnem treningu smo imeli težave z dirkalnikom, tako da sem odpeljal le en trening. Na dirki je šlo bolje. V prvi vožnji sem sicer izbral napačne pnevmatike. Vozil sem z gumami za dež, kar ni bila dobra izbira. Proga je bila še malo mokra, a se je hitro sušila," je takoj po prihodu zadnjega dirkača v cilj v Lučinah povedal Ljubljančan **Vladimir Stankovič** (na sliki), ki je ubranil lansko zmago, in dodal: "Konkurenca je bila izjemno močna.

Waldy in Krajčí sta bila zelo hitra. Na žalost je Krajčí odstopil, tako da sem imel nekoliko lažjo pot do zmage. Vozil sem približno pol sekunde počasneje kot lani." Njegov avtomobil je bil deležen ogledov številnih ljubiteljev moto športa, ki so se zbrali ob progi. "To je bolid formule 3000 s Fordovim V8 motorjem in 530 konji. Zmore tudi 300 kilometrov na uro. Na tej zaviti progi sem na določenih odsekih peljal s hitrostjo okrog 220 kilometrov na uro," je dodal Stankovič.

Plavalci brez medalje

Naši plavalci so na evropskem prvenstvu v Budimpešti osvojili nekaj vrhunskih uvrstitev, ni pa jim domov uspelo prinesiti zelene kolajne. Še najbližje je bila Jeseničanka Anja Klinar (Gorenjska banka Radovljica), ki je osvojila četrto mesto na 400 metrov mešano. **V. S.**

Poletna hokejska liga

V ledeni dvorani na Bledu se bo v četrtek, 19. avgusta, začela tradicionalna Poletna hokejska liga Rudi Hiti. Na tekmovanju bodo nastopale štiri ekipe, najprej pa se bosta ob 16. uri predstavili moštvi EC VSV in HDD Tilie Olimpije. Ob 19.30 bo sledil obračun med Acroni Jesenicami in vzhodnimi sosedi iz ekipe HC Vasa Budapest stars. Prvi petkov obračun bo ob 16. uri potekal med Madžari in Avstrijci, slovenski derbi med Acroni Jesenicami in Tilio Olimpijo pa se bo začel ob 19.30. V soboto ob 16. uri se bosta pomerili še ekipi Tilie Olimpije in budimpeških zvezd, zadnja tekma na turnirju pa bo v soboto zvečer ob 19.30. Tekme bosta VSV in Jesenice. **V. S.**

Tekla po slovenskih hribih

Ruth Podgornik Reš je prva ženska, ki ji je uspelo preteči Slovensko planinsko pot.

MAJA BERTONCELJ

Lani smo pisali o Urošu Feldinu iz Naklega, ki mu je kot petemu doslej uspelo preteči Slovensko planinsko pot, dolgo okrog 800 kilometrov, ki se začne v Mariboru, konča pa v Ankaranu. Letos se je 21. julija na pot podala **Ruth Podgornik Reš** iz Mošenj in jo končala v trinajstih dneh in šestih urah. Na poti je bila sicer dan manj. Četrty dan je namreč startala na Grintovec, a zaradi strel odšla v dolino in se vrnila naslednji dan.

Je ta cilj v vas zorel že dlje časa?

"Odločila sem se zelo na hitro, le tri dni pred odhodom. Nisem vedela, da ta podvig sploh obstaja, dokler nisem šele pred kratkim prebrala o Urošu Feldinu. Ko sem doma dobila dovoljenje za dopust, sem na Tekoškem forumu zaprosila tekače, če mi bodo stali ob strani na terenih, ki jih ne poznam. To je bil ključen problem in tudi Uroš, s katerim sem stopila v stik, me je opozarjal, da se bom izgubljala. Bila sem izjemno presenečena, saj sem v enem dnevu dobila veliko odzivov."

Zakaj ste se sploh odločili preteči tako dolgo pot?

"Vedno iščemo velike cilje v tujini, pa sem rekla, zakaj ne bi spoznala naših hribov od Maribora do Ankarana. Če sem iskrena, je bil izziv tudi to, da pred mano tega ni naredila nobena ženska. Upam, da bom šla še kdaj."

Kako je vse skupaj potekalo logistično?

"Za razliko od Uroša nisem imela "šerp", ampak

Ruth Podgornik Reš je pretekla Slovensko planinsko pot, kar pomeni, da je zanjo potrebovala manj kot štirinajst dni. / Foto: osebni arhiv

sem vse nosila sama. Imela sem nahrbtnik, ki je imel v najlažjem trenutku šest kilogramov in pol. S seboj sem nosila hrano, pijačo, oblačila, bivačo vrečo, na dva do tri dni so mi prinesli sveža oblačila in tudi hrano. Osnoven ženski problem je bil navaditi se na to, da se ne moreš umivati, navaditi se na lasten vonj znoja."

Kako pa je bilo s hrano?

"Na poti so mi najbolj teknila tune, ki jih imam že sicer rada. V kočah sem jedla še palačinke, žgance, zavitek. Nasploh sem izjemno veliko jedla, neprimerljivo več kot sicer, saj sem porabila ogromno energije. Vstajala sem med tretjo in peto uro zjutraj, nikoli kasneje. Gibala sem se do desete, enajste ure zvečer, razen ko je deževalo, sem enkrat končala ob pol še-

stih zvečer. Veliko sem tekla, sem se pa tudi ustavljala in fotografirala zanimive stvari."

Ste te hribe prehodili že kdaj prej in zbirali žige v knjižici Slovenske planinske poti?

"Glede na to, da precej časa preživim v hribih, pa doslej še nikoli nisem žigosala kakšne knjižice. To me ni nikoli zanimalo. Kar precej Slovenske planinske poti je bilo zame popolnoma neznan: Pohorje, Koroška in potem vse do Kamniškega sedla, pa del od Črne Prsti do Primorske."

Kako vam je bilo naklonjeno vreme, ki ima pri tem veliko vlogo?

"Naklonjeno mi je bilo delno. S Triglava in potem od Trente praktično do Petrovega Brda je bil dež. Ne

moreš se posušiti. Se podhladiš. To je bila zame res velika preizkušnja in da mi je pot uspelo preteči v takem vremenu, mi pomeni še več."

Slovenska planinska pot pa ni bil vaš edini letošnji izziv?

"Letos se mi izzivi kar vrstijo. Najprej je bila Afrika, ultramaraton Transsahariana. S sinom Mihom sva konec junija nastopila na Lavaredo Ultra Trail, 90 kilometrov dolgem ultramaratonu po Dolomitih. Zelo pomembna mi je bila tudi Nočna 10ka, na kateri sem okoli Blejskega jezera tekla bosa. Sedaj me čaka še tek okoli Mont Blanca, ki je dolg 166 kilometrov z 9500 metri višinske razlike. Start je 27. avgusta. Predvidevam, da bo to nova težka preizkušnja."

k

GIBAJTE SE Z NAMI
MIROSLAV BRACO CVJETIČANIN

Glasov kraljevski izlet

Po kolesarsko bi moral napisati Glasova kraljevska etapa, a se bojim, da bi potemtakem bilo manj takih, ki bi uživali, in več onih, ki bi tekmovali. Tekmovanje in užitek pa sodita na dirke, kajne? Športno društvo Gorenjskega glasa oziroma kolesarska sekcija bo v soboto organiziralo kolesarski izlet, ki se bo začel in končal v Kranju, vrhunec ali sredica izleta pa bo na Vršču. In tako, kot je med kolesarji že znano, če se omeni Vršič, je jasno, da gre za kraljevske etape, dirko ali le izlet. "Le" izlet bo dolg 75 kilometrov in bo potekal po sledeči trasi. Zbrali se bomo pred Gorenjskim glasom v soboto, 21. avgusta, ter točno ob 8. uri krenili na pot. Prekolesarili bomo Kranj, Naklo, Podbrezje, Podvin, Begunje, Žirovnico ter se preko Jesenic podali proti Mojstrani in v Kranjski Gori zavili na Vršič. V eno smer to znese dobrih 75 kilometrov. Da pa bomo lažje preživeli vseh 150 kilometrov, se bomo po vrnitvi z Vršču ustavili na kosilu v Kranjski Gori. Izlet je namenjen vsem članom Glasove kolesarske sekcije, ki pa se morajo sami odločiti, ali je njihova kilometrina v nogah dovolj kvalitetna, da bodo zmogli tak podvig. Povprečna hitrost bo prilagoje-

na naši skupini B, kar pomeni, da bo znosna za vse tiste, ki imajo letos v nogah vsaj tisoč prekolesarjenih kilometrov. S sabo imejte dovolj potne hrane, pijače in anorak, ki bo prav prišel na spustu z Vršču. Vsi tisti, ki nimate časa, ali ocenjujete, da je izlet predolg, se nam lahko pridružite, kjerkoli želite ob trasi. Časovnico si izračunajte na podlagi povprečne hitrosti 24 kilometrov na uro.

Namen izleta je obisk Vršču, zabavno druženje in seveda kvaliteten trening, zato se ne bojte izziva. Poseben poudarek bo na vzponu, saj se bliža vsakoletni Juriš na Vršič, ki pa je med našimi člani eden od vrhuncev sezone. Dodatne informacije sprejemam na e-poštni naslov, čeprav sem prepričan, da je vse jasno: Vidimo se v soboto ob 8. uri pred Gorenjskim glasom.

Trasa za sredino Glasovo vadbo - Skupina A: GG, Naklo, Podbrezje, Kovor, Tržič, Senično, Golnik, Goriče, Trstenik, Kranj, Gorenc; Skupina B: GG, Prebačevo, mimo Udoviča, Smladnik, Šmartno, Rašica in nazaj h Gorencu; Skupina C: GG, Škofja Loka, Selca, Lajše, Jamnik, Besnica, Kranj, Gorenc.

Šport ob jezeru
Lakeview sport events
www.sport-bled.si

Načela sobotnega teka

Life is good!

Društvo Šport ob jezeru želi s svojo dejavnostjo poživiti dogajanja ob jezerski obali, zato vsako soboto točno ob 9. uri organizirajo tek okoli Blejskega jezera. Načela sobotnega teka so: začnimo se gibati - skupaj je lažje in bolj zabavno, ni slabega vremena, je samo slaba oprema, najboljša hitrost teka je "pogovorna hitrost".

Pokrovitelji:

Rodno mesto: Škofja Loka, d.o.o., Mestni trg 2, Škofja Loka

Še štirikrat spat

In na koledarju bo 21. avgust 2010, ko se bo na Bledu zgodil 2. Mali blejski maraton.

Tako organizatorji kot tudi vsi udeleženci oziroma udeleženske si želimo, da bi se imeli v soboto lepo in bi z Bleda odnesli le lepe vtise. Pet tekaških zapovedi vam bo zato prišlo še kako prav, da se boste izognili

vsem neprijetnostim, ki vas lahko čakajo, če niste pripravljeni oziroma podučeni:

1. Na prireditve pridite vsaj uro in pol prej. Tako boste v miru dvignili startno številko in se ogreli.
2. Pravilno namestite čip. Namestite ga na copat ali okoli gležnja.
3. Startno številko vedno namestite na prsi. Tako vas

bo ob prihodu v cilj zabeležila tudi kamera.

4. Na start se odpravite vsaj 15 minut prej. Tako se boste izognili nervozni tik pred startom.

5. Ne pozabite na tekočino. Poskrbite, da boste zaužili dovolj tekočine pred in med tekom in se tako izognili dehidraciji. Nenapisano šesto pravilo pa je prav-

zapravo prvo pravilo: Uživate in ne precenjujte svoje pripravljenosti!

Vidimo se v soboto na Bledu. Srečno vsem želi organizator: Športno društvo Olimpik skupaj z vsemi, ki so pomagali, da bo prireditve uspela. Obsežno foto reportažo si boste lahko ogledali v Športnem glasu prihodnji tork.

generalni pokrovitelj

medijski pokrovitelji

pokrovitelji

partner prireditve

NESREČE

KRAJSKA GORA

Planinko obšla slabost

V četrtek dopoldne je na planinski poti iz Krnice na Špik zaradi slabosti in vrtoglavice obstala planinka. Posredovali so gorski reševalci iz Kranjske Gore in dežurna ekipa GRS z Brnika ter planinko z vojaškim helikopterjem prepeljali v dolino, nato pa s terenskim vozilom v Zdravstveni dom Kranjska Gora.

BOHINJ

Zlomil je kolk

V soboto popoldne je v Srednji vasi v Bohinju padel pohodnik in si zlomil kolk. Posredovali so gorski reševalci Postaje Gorske reševalne službe Bohinj in dežurna ekipa za reševanje v gorah na Brniku, ki so s helikopterjem Slovenske vojske poškodovanega pohodnika prepeljali v bolnišnico.

MARTINJ VRH

Padel s strehe

V nedeljo popoldne je v Martinj Vrhu pri zaviranju vozila s strehe padla oseba, ki se je poškodovala. Posredovali so prostovoljni gasilci iz Železnikov in ekipa Helikopterske nujne medicinske pomoči s policijskim helikopterjem z Brnika. Poškodovano osebo so prepeljali v ljubljanski Klinični center.

BLED

Nesreča med sankanjem

V nedeljo popoldne sta na sankališču Straža nad Bledom trčila sankarja. Poškodovanemu sankarju so na kraju nesreče pomagali reševalci Nujne medicinske pomoči Bled, nato pa so ga odpeljali v Splošno bolnišnico Jesenice.

PREDDVOR

Avtomobil pristal na strehi

V nedeljo zjutraj je na Belski cesti v Preddvoru osebno vozilo zapeljalo s ceste in pristalo na strehi. Kranjski gasilci so zavarovali kraj nesreče, vozilo spet postavili na cestišče, odklopili akumulator in počistili razlito motorne tekočine. Poškodovana je bila ena oseba.

PLAVŠKI ROVT

Zapeljal v luknjo

V Plavškem Rovtu se je v nedeljo zjutraj zamašil prepust pod gozdno cesto, zato je meteorna voda odnesla del ceste. To je presenetilo nekega voznika, ki je z avtomobilom zapeljal v nastalo luknjo. Jeseniški poklicni gasilci so vozilo potegnili na cestišče in očistili zamašeno prepustno drenažno cev. **S. Š.**

Pridružite se skupini kolesarjev Gorenjskega glasa!

Za kakovosten dvodelni kolesarski dres Toper, ženski ali moški, boste naročniki Gorenjskega glasa ali člani Športnega društva Gorenjski glas odšteli le **58 evrov**. Redna cena dresa je 78 evrov. Dres lahko kupite na Gorenjskem glasom, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

V primeru, če bi kupili napačno številko dresa, vam ga zamenjamo za pravo.

Srede so dnevi za kolesarjenje z Gorenjskim glasom.
Opis tur najdete v torkovih številkah.

Gorenjski Glas

Ko je okno edini izhod

Gasilec, ki ga pri gašenju požara v visoki stavbi ogenj ujame v past, se lahko reši le skozi okno. A da bo njegov beg skozi okno v petem nadstropju varen, mora biti primerno opremljen in usposobljen.

SIMON ŠUBIC

Kranj - Kranjska gasilska reševalna služba je ena redkih gasilskih enot v Sloveniji, ki razpolaga tudi z opremo za samoreševanje gasilcev iz visokih gorečih objektov. "Tako imenovani EXO samoreševalni komplet izdeluje francoski proizvajalec Petzl, na evropskem trgu pa se je pojavil šele pred dobrim letom, saj je večina proizvodnje namenjena za ZDA. Prav tam so tudi naročili proizvodnjo take opreme, potem ko je leta 2006 šest gasilcev ostalo v gorečem stanovanju v četrtem nadstropju in so morali skočiti skozi okno. Pri tem sta dva umrla, štirje pa so se hudo poškodovali. Na kasnejšem posebnem natečaju je s svojim sistemom samoreševanja uspelo prav francosko podjetje," je pojasnil **Matej Kejžar**, poveljnik gasilske operative v javnem zavodu Gasilske reševalne službe Kranj.

Kranjski gasilci odslej v goreče prostore v višjih stavbah poleg dihalnega aparata in gasilnega aparata vzamejo tudi posebno torbico, v kateri je samoreševalni komplet - kljuka, vrv in vrva zavora. V primeru, da gasilca začne ogenj ogroža-

Uporabo samoreševalne opreme so kranjski gasilci vadili v učnem centru na Igu. Tam so bili pripeti tudi na varovalno vrv, ko gre zares, so seveda brez nje. / Foto: Vojko Artač (GRS Kranj)

ti, mora poiskati primerno oporo (okenski okvir, podboj vrat ipd.), na katero obe si kljuko, nato pa se po vrvi spusti na varno. "Gre za precej višjo stopnjo varnosti gasilcev, ki zato tudi lažje delajo, saj vedo, da imajo v vsakem trenutku možnost pobega iz gorečega prostora," pojasnjuje Kejžar.

Da gasilci sploh lahko uporabljajo samoreševalni komplet, morajo predhodno obvladati vrveno tehniko. "V Kranju smo gasilci zelo do-

bro usposobljeni v vrveni tehniki, saj jo znata uporabljati približno dve tretjini vseh gasilcev in ti so nato v učnem centru na Igu opravili še poseben tečaj uporabe samoreševalne opreme," dodaja Kejžar, ki je v Franciji opravil tudi tečaj inštruktorja za uporabo te opreme.

Po Kejžarjevih besedah v Kranju z gasilsko avtolestvijo ne uspejo doseči vrha na desetih do štirinajstih najvišjih objektih. "Z avtolestvijo sežemo do osmega nadstropja, če so interven-

cijske poti zasedene, pa tudi znatno nižje." Kranjski gasilci so pred slabim desetletjem že imeli primer, ko sta gasilca reševala stanovanca, ki se je zaradi požara moral umakniti na balkon. Medtem ko je enemu gasilcu še uspelo priti do njega, je drugi ostal v gorečem stanovanju, saj ju je ogenj nepričakovano ločil. "K sreči smo tedaj v ognju ujetega gasilca uspeli rešiti z lestvijo. Sedaj bi si lahko pomagal tudi sam - s samoreševalnim kompletom."

KRATKE NOVICE

TRSTENIK

Prehitro iz ovinka

V nedeljo zvečer se je na lokalni cesti zunaj Trstenika zgodila prometna nesreča, v kateri se je ena oseba huje ranila, ena pa lažje. Osemnajstletni Kranjčan se je z motorjem peljal po lokalni cesti Trstenik-Bašelj-Zgornja Bela-Preddvor. Ko je zunaj Trstenika pripeljal iz levega nepreglednega ovinka, je začel zavirati, zaradi vožnje z neprilagojeno histrostjo pa ga je pri tem odneslo v odbojno ograjo na desni strani. Po trčenju v ograjo sta voznik in osemnajstletni sopotnik padla na vozišče. Prvi se je huje, drugi pa lažje ranil, zato so reševalci oba odpeljali v splošno bolnišnico na Jesenicah.

RAČEVA

Angleško bombo varno shranili

V gozdu pri Račevi so v nedeljo zjutraj našli angleško ročno bombo, ki so jo uporabljali v drugi svetovni vojni. Prevezla sta jo pripadnika gorenjske Ekipa za odkrivanje, zavarovanje in identifikacijo neeksplozivnih ubojnih sredstev, ki sta nevarno najdbo primerno shranila. Bombo bodo strokovno uničili.

KRAJ

V štirih urah dvaindvajset kršitev

Policisti so minuli konec tedna znova pooprstili nadzor prometa na cestah, kjer se je prometna varnost v zadnjem letu najbolj poslabšala. Na območju Škofje Loke so tako v samo štirih urah ugotovili dvaindvajset kršitev cestno-prometnih predpisov. Med kršitelji sta bila dva motorista. Trije vozniki so vozili pod vplivom alkohola, so še sporočili s Policijske uprave Kranj. **S. Š.**

KRIMINAL

ŽIRI

Cigaret ima dovolj

V noči na nedeljo je nekdo vlomil v trgovino v Žireh in po prvih ugotovitvah odnesel za okoli štiri tisoč evrov tobačnih izdelkov. Policisti zbirajo obvestila o kaznivem dejanju in storilcih, podali bodo tudi kazensko ovadbo na pristojno tožilstvo.

JESENICE

Tatovi na gradbišču

Neznani storilci so z gradbišča športnega objekta na Jesenicah ukradli tisoč metrov električnega prevodnika. Gmotna škoda znaša 750 evrov.

LJUBLJANA

Kranjčanka kradla denar

Ljubljanski policisti so v soboto dopoldne odvzeli prostost 56-letni Kranjčanki, ker jo sumijo, da je dva dni prej storila velike tatvine na posebno drzen način. V četrtek naj bi namreč iz odklenjenih stanovanjskih hiš v okolici Iga in okoli Rakitne odnesla skupaj za okoli 2500 evrov gotovine. Zoper Kranjčanko so spisali kazensko ovadbo. **S. Š.**

KRAJ

Voda pritekla v spodnje stanovanje

Na Kidričevi cesti v Kranju je v nedeljo dopoldne iz višjega stanovanja v nižje pritekla voda. Posredovali so kranjski poklicni gasilci, ki so v prisotnosti policije vdrli v zgornje stanovanje, na grelniku zaprli ventil in iz poplavljenih prostorov posesali vodo. **S. Š.**

Snovanja

60

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA

UREDNIK: MIHA.NAGLIČ@SIOL.NET

Tem Snovanjem bi lahko rekli kar planinska, pet od osmih strani je planinskih. Povod za to je odprtje Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani, 7. avgusta. Pa tudi iz vsega, kar je bilo pred njim, je razvidno, da je planinstvo eden največjih zakladov slovenske kulturne dediščine.

Kulturno izročilo slovenskega planinstva

MIHA NAGLIČ

Planinstvo danes doživljamo predvsem kot množično rekreacijo na eni in vrhunski šport na drugi strani, pa kot eno od vej našega turizma in podobno. V svoji več kot stoletni zgodovini - od 1893 je organizirano v Slovenskem planinskem društvu in danes v Planinski zvezi Slovenije - pa je imelo poleg športno rekreativne in turistične še marsikatero drugo vlogo. Narodnobuditeljsko, denimo, v letih, ko smo Slovenci kot narod prihajali k sebi in se skušali hkrati dokazati tudi navzven, pred drugimi narodi, v začetku zlasti pred nemško govorečimi rojaki, s katerimi smo tekmovali tudi za prvenstvo v naših gorah. V tej tekmi je veliko in simbolno zmago dosegel gorenjski rojak Jakob Aljaž s postavitvijo stolpa na vrhu Triglava. Ko je bil postavljen, ga je podaril SPD, ceremonija odprtja se je zgodila 7. avgusta 1895. Na isti dan smo 115 let pozneje končno dočakali tudi odprtje Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani. Za kulturni spomenik državnega pomena je bil Aljažev stolp razglašen šele avgusta 1999; to je po eni strani hvalevredno, po drugi pa priča, da sta naša narodna skupnost in država rabili več kot sto let za spoznanje, da to ni le kup železja, temveč simbolni objekt.

Še preden so ga odprli, je Planinski vestnik, ki je začel izhajati februarja istega leta, zapisal: "Dobro znani slovenski rodoljub in turist vlč. g. Aljaž, župnik na Dovjem, v čigar župniji stoji deloma slovenski velikan Triglav, je sprožil drzno misel, vrhu Triglava postaviti majhen stolp. Marsikomu se more-

biti zdi ves načrt neizvršljiv, a jekleni vztrajnosti in požrtvovalnosti g. župnika se bode gotovo posrečila izvršitev te čudovite stavbe, katero bode postavil g. Aljaž ob svojih stroških. Stolp bode okrogel, 1,90 m visok, 1,25 m bode meril v premeru in imel prostora za 4 do 5 ljudi ter štiri okna proti glavnim stranem neba." Iz tega odlomka kaže izpostaviti tale poudarek: da je "velečastiti" župnik stolp postavil "ob svojih stroških". Danes smo polni zamisli, kaj bi se dalo še postoriti, udejanjiti pa jih znamo le v primeru, če jih denarno podpreta občina ali država. Le redko se zgodi, da bi dobre zamisli s svojim denarjem podprli tisti, ki so si v kapitalizmu uspeli pridobiti več kot drugi in bi lahko darovali v javno dobro (in sebi v spomin).

V Zgodovini slovenskega planinstva (založila Didakta, Radovljica, 2009), odlični in zajetni knjigi, razdeli njen avtor dr. Tone Stroj in to zgodovino na tri velika obdobja:

obdobje meščanskega planinstva (1893-1941), obdobje množičnega planinstva (1945-1990) in obdobje liberalne usmerjenosti v planinski organizaciji (po letu 1990). Res so bili v prvem obdobju planinci le tisti, ki so si to upali in zmogli; "navadnim" ljudem se hoditi v hribe ni niti spodobilo. Po letu 1945 smo planinci postali tako rekoč vsi. "Novejše obdobje še ni izoblikovalo pogledov na planinstvo, v tem pogledu je nekonformistično do vsega in vseh", ugotavlja Stroj in. Živimo torej v času, ko so odprte vse možnosti, ob dobrih tudi slabe in čas bo pokazal, ali dobro tudi v našem času zmaguje. Že zdaj pa lahko izpostavimo dosežke najboljših posameznikov iz množice planincev. Mislim na naše vrhunske alpiniste in njihove dosežke v svetovnih gorah. Če kje, potem smo Slovenci v tej disciplini v svetovnem vrhu. Naše gospodarstvo in država pač ne moreta konkurirati velikim ekonomijam in državam,

tudi naši umetniki se v svetu nekako ne morejo uveljaviti; nogometaši so sicer prišli na sklepni turnir svetovnega prvenstva, v finalnih tekmah pa ne bi imeli realnih možnosti. Nekateri dosežki naših alpinistov pa so v planetarnem vrhu in kot taki priznani tudi v ustreznih publikacijah.

No, ne gre le za vrhove, v tem zapisu nas zanima predvsem naša planinska dediščina. V novem muzeju v Mojstrani so na ogled izbrani primerki premične dediščine. Njena celota obsega veliko več. V kulturno dediščino sodi že gorska kulturna krajina, kakršna so v stoletjih skupaj z naravo sooblikovali naši ljudje. Tu je gorska stavbna dediščina, od starodavnih pastirskih stanov na Veliki planini do nekaterih planinskih koč. Dediščina so tudi "znamenja ob poti", od markacij prek spominskih plošč ponesrečenim do sakralnih znamenj in kapelic. V gorah stojijo številni kipi, upodobljene so v množstvu

slik, od razglednic, znamk, ekslibrisov do umetniških del, posebno poglavje sta planinska fotografija in film pa množstvo RTV oddaj. Že leta 1965 je izšla slovenska planinska bibliografija z naslovom Gore v besedi, podobni in glasbi, v kateri so popisane dotedanje ubeseditve, upodobitve in uglasbitve gorskih vsebin; današnja bi jih vsebovala veliko več. Me prav zanima, koliko tekočih metrov knjižnih polic bi bilo potrebno, če bi hoteli nanje zložiti vse planinske publikacije v slovenščini? Med njimi bi največ prostora zasedel Planinski vestnik, najstarejša med slovenskim revijami, rojena 1895, izhaja še danes. Ne nazadnje: izziv za umetnostnega zgodovinarja bi bila študija o oblikovanju predmetov za planinsko rabo, od obleke in obutve do satelitskih telefonov in spletne podobe gora in planincev ... Malo katera od človeških dejavnosti ima ohranjenega toliko izročila in sporočila kot slovensko planinstvo.

Danes smo polni zamisli, kaj bi se dalo še postoriti, a udejanjiti jih znamo le v primeru, če jih denarno podpreta občina ali država. Le redko se zgodi, da bi dobre zamisli s svojim denarjem podprli tisti, ki so si v kapitalizmu uspeli pridobiti več kot drugi in bi lahko darovali v javno dobro (in sebi v spomin).

Planinci ob Aljaževem stolpu (na razglednici, posneti na veliki šmaren 1902 in poslani 1903)

Medtem ko se je dvigal in polegal prah okrog dvorane in stadiona v ljubljanskih Stožicah, so v Mojstrani slovesno, a mnogo manj pompozno, odprli še en objekt, ki mu gre pripisati nacionalni pomen. Slovenski planinski muzej smo čakali več kot sto let, sedaj ga imamo: lepega, sodobnega, zanimivega, ki nas spominja na preteklost in uči za prihodnost. Tak, kakršnega smo si slovenski ljubitelji gora lahko samo želeli.

Muzej, da dol padeš

SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ

IGOR KAVČIČ

Ko sem se po regionalni cesti s Hrušice ob Savi navzgor peljal po Zgornjesavski dolini, sem namerno izpustil prvi odcep za Mojstrano. Poznam namreč tisti prelep pogled s križišča, od koder se na desno dvigneš na Dovje in na levo spustiš v Mojstrano, pogled preko v gručo strnjenegega naselja tja gor proti Triglavskemu pogorju. Ne stoji kar tako v neposredni bližini Jakob Aljaž, njegov spomenik, ki se ozira prav tja gor, v planinski raj. O mojih občutkih v tistem trenutku je govorila naježena polt na rokah, v glavi pa misel: *Ti vruga, če s' ta prav Gorenc' potem te takle pogled na gore že ne more pustit' hladnega.* Gorenjec ali Slovenec? Saj Slovenci, kot že velikokrat izpisano, menda na sploh veljamo za planinski narod. Pa ne samo zato, ker v takem številu in tako radi "rinem" tja gor. Planinsko v narodovem značaju je predvsem vse tisto, kar s takih poti v gore ohranimo v svojih glavah, od začetne želje po preseganju samega sebe, truda, ki ga v to vložimo, vztrajnosti ali pa trme, ki nas prepričujeja, da pri tem početu na polovici ne odnehamo, do na koncu koncev veličastnega občutja, ko smo enkrat na vrhu. Takrat nisi več le mali človek malega naroda, ampak nekdo zgoraj, ki ima vso to lepoto, to čudo narave pred seboj, da ne rečem doli pod svojimi nogami ... Ko je gledal od zgoraj, je bil po moje še Bog sam nase ponosen, da mu je tole z našimi gorami tako dobro *ratalo*. Kakopak bomo popravke Svetega pisma prihranili za kakšno drugo priložnost. V Mojstrano sem se namreč odpravil na ogled v Slovenski planinski muzej, ki so ga slovesno odprli pred desetimi dnevi.

Prva ideja o muzeju že pred več kot sto leti

"Za muzej slovenskega planinstva je bilo doslej napisanih že nekaj različnih scenarijev," očitno beroč moje misli o tem, kdaj se je vse skupaj sploh začelo, v matematič-

nem jeziku razloži prva zadolžena za novo muzejsko postavitvev, **Eli Gradnik**, po nazivu sicer kustodinja za planinstvo. Da gre za slovensko pridobitev stoletja, lahko zaključimo že ob dejstvu, da so prve ideje o takem muzeju stare več kot sto let. O nekakšnem "alpskem muzeju, edinem in prvem svoje vrste, ki bi služil vedi in zbujal zanimanje za alpinizem, hkrati pa bi bil, kar se da, poučen o alpskih deželah in slovenskih planinah, so že leta 1901 razmišljali v Češki podružnici Slovenskega planinskega društva. Ostalo je pri razmišljanjih. Bolj ali manj pri ideji se je končalo tudi ob številnih kasnejših prizadevanjih za postavitvev planinskega muzeja, ki so si sledila na vsakih dvajset, trideset let, v tridesetih letih prejšnjega stoletja v Ljubljani, po vojni v petdesetih letih pa v Gorici in v Trentu. V teh letih so bili pri zbiranju gradiva zelo dejavni tudi jeseniški planinci, ki so ga v pomanjkanju prostora za hranjenje in predstavitev kasneje predali planinskemu društvu v Mojstrani.

Zagotovo najbolj konkretna ideja, dovolj zrela tudi za realizacijo, je bila leta 1984 uresničena z odprtjem Triglavske muzejske zbirke. To so z velikim udarniškega dela člani Planinskega društva Dovje-Mojstrana, skupaj z Gorenjskim muzejem in Triglavskim narodnim parkom, uredili v majhnem opuščnem zdraviliškem domu, nekoč Joznovi gostilni, v Mojstrani. Stavba je še vedno prvi sosed novega muzeja. "Danes lahko z gotovostjo trdim, da je bila ta zbirka zametek sedanjega muzeja, predstavljala pa je predvsem zgodovino planinstva do druge svetovne vojne v Julijskih Alpah," je prepričana Gradnikova.

Ideja o velikem vseslovenskem planinskem muzeju nekoč, enkrat, a ne več nekje, ampak prav tu v Mojstrani ob cesti v dolino Vrat, odtlej ni več pojenjala. "Pismo o nameri gradnje nove stavbe, podpisano med več partnerji leta 1996, in ob neutrudnem skrbniku Avgustu Delavcu leto pozneje še moja zaposlitev kot kustodinje za planin-

Ekipa Slovenskega planinskega muzeja: (od leve) vodja muzeja Miro Eržen, kustodinja pedagoginja Natalija Štular, Eva Trošt skrbi za marketing in prodajo, kustodinja za planinstvo Eli Gradnik, Bojan Pečar pa je muzejski tehnik. / Foto: Igor Kavčič

stvo, sta bila dva nadaljnja koraka k novemu muzeju," nadaljuje Eli Gradnik, ki je takrat že pripravila svoj prvi scenarij oziroma koncept razstave za nov muzej, ki pa še zdaleč ni bil zadnji. Temeljni kamen leta 2007 je že imel neko večjo težo, saj je bil od takrat naprej "vrh" vse bližji in ko so pred dvema letoma stavbo novega muzeja začeli graditi, je bil ta že dobro viden. "Gospa Božičeva, seveda nas zanima vse gradivo, ki je povezano z našo planinsko dediščino, pridite si ogledat novi muzej, pa se bova pogovorili še o vaši devetdeset let stari fotografiji s Triglava ..." eni od planinskih navdušenk iz Ljubljane v telefon razlaga moja muzejska vodnica po

muzeju. Od odprtja muzeja skoraj vsak dan pokliče kdo, ki bi želel podariti kaj starega na temo planinstva.

Ogled muzeja kot lasten vzpon na goro

Arhitekturna zasnova muzeja, predvsem njegova že na prvi pogled prepoznavna zunanja podoba, je nekoliko posebna delovala že kot skica na papirju. Zdaj, ko stoji tam ob cesti v dolino Vrat, pa stavba zgleda še bolj "odštekano" in je kot taka človeku hitro všečna. Objekt sodobnih oblik, nekje sem zabeležil, da ima okrog 1200 kvadratnih metrov uporabnih površin, se z ostrimi robovi zdi kot velika lepo urejena in obdelana skal-

na gmota, ki je pravkar priletela z gora. Spominja pa seveda tudi na nekoliko povečan bivak. Prvi avtobus pred muzejem je pripeljal skupino Špancev, kasneje od sogovornice Eli izvem, da je v teh prvih dneh od odprtja muzeja v stavbi vseskozi zelo živahno. "Odzivi obiskovalcev so zelo pozitivni, ljudje ne morejo prehaliti ..."

V pričakovanju sodobno zasnovane muzejske razstave sem se takoj v prvi minuti prepustil Gradnikovi. Ona je v muzeju namreč tista, ki za vsak muzejski predmet ve, zakaj je v tem in tem delu razstave, kakšno je njegovo razstavno sporočilo, kje so ga dobili ... Eli mi že v začetku pove, da je bil koncept razstave vseskozi prilagojen sodobni muzejski postavitvi. V strokovni skupini, ki je pod njenim vodstvom pripravljala postavitve, so izhajali iz tega, da bodo združevali klasično z modernim. "Seveda je zgodovinski predmet tisti, ki je nosilec muzeja, vendar pa mora biti ta predstavljen na sodoben način, tako da obiskovalcu podaja informacijo, ki je predstavljena na prijazen in hkrati zabaven način. Zato je razstava interaktivna, pri njej pa smo uporabili tudi sodobne avdio vizualne pripomočke," razlaga Gradnikova, zavedajoč se, da morajo potešiti

Prva vpisna knjiga Orožnove kočice na Črni prsti, tudi prve kočice Slovenskega planinskega društva, zgrajene 1894

"Seveda je zgodovinski predmet tisti, ki je nosilec muzeja, vendar pa mora biti ta predstavljen na sodoben način, tako da obiskovalcu podaja informacijo, ki je predstavljena na prijazen in hkrati zabaven način."

REPORTAŽA

Snovanja

Železni štedilnik, ki je dolga leta stal na vrhu Triglava, je služil kot mizica, na kateri so si planinci v svoje dokumente in na razglednice odtiskovali najvišji žig. Iz Triglavskega doma na Kredarici ga je leta 1909 po naročilu Jakoba Aljaža na vrh prinesel Jože Jakelj - Jozl. / Foto: Gorazd Kavčič

tako starejše ljubitelje gora, kot družine in najmlajše planince ...

Muzejsko pripoved tako doživimo kot lasten vzpon na goro. Ob nakupu vstopnice na recepciji prejmeš kartico, s katero potuješ po muzeju. Na prvem računalniškem ekranu si izbereš enega izmed sedemnajstih slovenskih vrhov, na katerega bi se rad povzpел. Po ogledu 20-minutnega filma Svetlobe gora, ki govori o lepotah slovenskih gora in o zgodovini planinstva in alpinizma pri nas, se tvoja pot na goro lahko začne. Simbolično s stopnicami, preko katerih se povzpneš v prvo nadstropje, kjer je celotna razstava na ogled. Naj na tem mestu poudarim, da je razstava delno prilagojena tudi slepim in slabovidnim z zapisi v Braillovi pisavi in elementi postavitve, ki dajejo prednost otipu in zvoku.

"Razstava je sestavljena iz enajstih vsebinskih sklopov, od želje po gorah do vzpona na vrh in vtisov, ki nam jih planine za vedno vtisnejo v spomin. Vsak del razstave je sestavljen na podoben način s kratkim zapisom na dano temo, ob uporabi računalnika na licu mesta o temi lahko izvememo več, vselej je na voljo časovna preglednica, izpostavljen pa je tudi določen predmet, okrog katerega smo napletli zanimivo zgodbo oziroma anekdoto."

Cilj torej poznamo, zdaj je pomembna pot

Razstavo torej začnemo z oddelkom pod naslovom *Gore me kličejo*, kjer spoznavamo razloge, zakaj smo ljudje od nekdaj zahajali v gore, na ogled je kup fotografij, predmetov tudi znamenitih piparjev, lahko bi rekli predhodnikov Slovenskega planinskega društva, danes Planinske zveze Slovenije. Humarjev cepin, daljnogled Jake Čopa, prve vpisne knjige ... Tu je na voljo tudi prva igra, ko bomo uporabili kartico in našli zaklad pod goro Bogatin. Takih računalniških igrice je kasneje še pet, od uganjevanja, katere predmete pripravimo v nahrbtnik, zbiranja zaščitnih rož, do pravilnega vpisa v knjigo v koči in iskanja prave številke za klic na pomoč. Če ste odgovarjali pravilno, boste na koncu na velikem platnu videli vrh, ki ste ga na začetku izbrali, kot presenečenje pa vas čaka še ... pa naj ostane presenečenje. Igranje z računalnikom ima tako zabaven kot poučen pedagoški vidik.

Oddelek *Sem član planinske organizacije* nam govori o organiziranem planinskem delovanju nekoč, pa tudi danes, od skalašev do današnjih društev. Značke, izkaznice, potrdila, dokumenti ... in link na računalniku za

Gore so prostor športnih užitkov in dosežkov. V tem delu je razstavljena stara smučarska oprema, v vitrini pa med drugim tudi cepin alpinista Tomaža Humarja, "psi" - koža za smuči, lesen znak skalaške tekme iz leta 1936 ... / Foto: Gorazd Kavčič

vsaj kakih dvesto znanih imen slovenskega planinstva.

V nadaljevanju *Izbiram cilj in pot*. Tu sem zasledil projekcije starih zemljevidov na steno, kup sto in več let starih nemških tabel za kočice, razlago, kako gre zadeva z markacijami, obiskovalci si lahko postavijo svojega lastnega "možica", kakršna je bila recimo stara markacija iz kamnov.

Zelo pomemben del našega vzpona je *Pripravljam se na pot*. Tu nas čaka stara planinska oprema in obutev, nošnja za hrano in pijačo, krplji, cepini. Tu je na voljo tudi poskus s hojo po grebenu. "Oblečeš se v varovalni komplet in se zatakneš za žico ter nekaj metrov hodiš po grebenu. Na odprtju muzeja sem na greben uspela spraviti tudi predsednika Türka in kulturno ministrico Širco," se pohvali Eli Gradnik.

Sklop *V gore grem z vodnikom* je namenjen predstavitvi gorskega vodništva, nekoč in danes, z opremo in spet muzejskim predmetom in zgodbo.

V delu muzeja, ki se imenuje *Hodim po gorskem svetu in ga spoznavam*, bodo na svoj račun prišli ljubitelji živali in planinskih rož. "Tu je tudi moj bivak," pove Eli: "Ko sem pred leti prišla sem v službo, sem si rekla, da bom

v novem muzeju uredila bivak, v katerem bo grmel in treskalo. Tako lahko doživimo neurje v gorah."

Da nas le ne doleti nesreča, ampak *Če se zgodi nesreča*, je na vrsti številka 112 in kasneje Gorski reševalci. Tu predvajajo kratke filme o GRS, predstavljajo opremo reševalcev, tu so stare fotografije slovenskih koč ...

Ampak, ker gre vse po sreči, sem se *Ustavil v planinski koči*, kjer so na ogled makete nekaterih prvih koč Slovenskega planinskega društva izpred sto in več let, pa originalne vpisne knjige iz tistega časa ...

Sledi oddelek *Kot alpinist obiskujem domače in tuje stene in vrhove*, namenjen našim odličnim alpinistom, kjer je tudi nekaj zgodovinskih predmetov naših znanih alpinistov iz časa prvih, takrat še jugoslovanskih odprav v Himalajo.

Prispel sem na vrh se imenuje skoraj konec naše muzejske poti. Zadnja naloga pa je narediti tri osnovne vozle, potem pa se s kartico približamo čitalcu in pred nami se na platnu prikaže vrh, ki smo si ga na začetku izbrali za naš vzpon.

Po vzponu seveda sledi še varen spust v dolino in če je bila naša pot tista prava, bomo doma ugotovili, da *Gore puščajo sledi*. V kulturi, umetnosti, osebnih spomi-

nih ... tu so na ogled nekatere knjige, glasbene partiture, pesmi, ki so ljubitelje gora spodbudile k umetniškemu delovanju. Na voljo je tudi počitek ob poslušanju glasbe, poezije, proze in osebnih izpovedi.

Muzej si lahko ogledamo v dobre pol ure, dveh urah, ali pa v njem preživimo celo dopoldne. Gradnikova mi izda, da je razstavljenih približno 450 muzejskih predmetov od skupaj 2131, torej jih je še več kot tri četrtine v depojih v zato lepo urejenih kletnih prostorih. "Med njimi bomo v prihodnje lahko izbirali predmete za občasne razstave, vsaj enkrat na leto pa bomo menjali tudi predmete z zgodbo v okviru razstave," razmišlja Eli Gradnik in hkrati predstavlja tudi večnamenski prostor, imenovan po vrhu Trisul (kamor je šla leta 1960 naša prva himalajska alpinistična odprava), kjer bodo potekale predavanja, okrogle mize, muzejske delavnice, nekajkrat na leto pa bodo pripravili tudi posebne muzejske, likovne in fotografske razstave. Trenutno so na ogled slike z letošnje Triglavске likovne kolonije. V okviru muzeja ima svojo info točko tudi Triglavski narodni park.

Muzej je postavljen, novih izzivov ne manjka

"Zdaj pa imaš svoj muzej, so mi nekoliko za šalo, nekoliko zares rekli muzejski kolegi," je v novem muzeju zadovoljna kustodinja Eli Gradnik: "Trenutno sem še v pravi euforiji in to kljub temu, da smo v zadnjih dneh pri pripravi in postavitvi zbirke delali cele dneve. Mar ni to višek poklicne kariere, ki jo lahko doseže kustos v muzeju, da dobi področje in ustvarjalni prostor, kot je stalna muzejska zbirka, ki ponuja še toliko in toliko novih izzivov." Kot je povedala, že dolgo ni s takim veseljem odšla v službo, saj ji poleg odličnih pogojev za delo novi in novi načrti v zvezi z zbirko vsakodnevno napolnjujejo misli. "Veseli me, da je že takoj po odprtju v muzeju tako zelo živahno in lahko rečem, da je večina obiskovalcev navdušena nad njim. Sicer se zadevamo, da v muzeju zagotovo še kaj manjka, da je mogoče kaj predstaviti na drugačen način, se še bolj približati obiskovalcem, zato vse predloge in sugestije z veseljem beležimo."

Pot do Slovenskega muzeja je bila dolga, po njej so hodili mnogi, šla je gor in dol, za vsakim osvojenim vrhom se je pokazal nov. Cilj je torej znan, poti do njega pa so različne. S pomočjo ekipe sodelavcev v muzeju jih bomo izbirali obiskovalci sami.

"Veseli me, da je že takoj po odprtju v muzeju tako zelo živahno in lahko rečem, da je večina obiskovalcev navdušena nad njim."

S pomočjo računalnika za uspešen vzpon na izbrani vrh rešujemo tudi zastavljene naloge.

V hoji "po robu" sta se preizkusila tudi predsednik dr. Danilo Türk in ministrica za kulturo Majda Širca. / Foto: Gorazd Kavčič

Zgodovino slovenskega planinstva, ki je zdaj na ogled v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani, si lahko ponazorimo tudi doma, z branjem izbranih odlomkov iz starih letnikov Planinskega vestnika in s pregledovanjem starih planinskih razglednic. Poskusimo.

Pozdrav z vrhov

MIHA NAGLIČ

Napotki: "Kdaj naj se gre na Triglav? Dobivam pisma od blizu in daleč, da se mislijo zbrati in vzdigniti na Triglav drugi teden ali čez 10 dni; vprašajo me, kako in kaj. Odgovor: Ko je lepo vreme in barometer visoko stoji, pojdi nemudoma in ne čakaj na družbo! V enem, dveh, treh dneh se lahko vreme izpremeni, v dežju pa ni vredno hoditi. Če je bilo zjutraj lepo, sem šel čez eno uro: prejšnji večer še nisem vedel, če bo lepo! - Pojdi julija (boljše drugo polovico), avgusta, septembra (boljše prvo polovico). Najbližja pot je skozi Kot. Nekoliko kruha in čaja, ali 1/2 l vina in 1/2 litra čaja vzemi s seboj, zadostuje pol litra, potem vode dolij. Jabolko ugasne žeje. Če piješ vode pri studencu (malo!), pojdi koj naprej. Žganja med potjo ne pij; ko pa prideš v kočjo, je dobro malo žganja ali vsaj kaj gorkega. Pred letom 1887 je

bilo res smrtno nevarno iti na Triglav. Tudi jaz sem se bal, ko sem l. 1887 lezel čez sneg, po severni steni skoro naravnost na Sedlo (nič na Mali Triglav). Zdaj je pa igrača, ker so stopnice, klini, vrvi in sva ostri greben Sedla s Požgancem l. 1897 izstrelila!"

Tako je na vprašanje, kdaj in kako na Triglav, odgovoril sam Jakob Aljaž, v enem od Planinskih vestnikov z začetka 20. stoletja. Danes smo na boljšem toliko, ker se lahko kar za tri dni vnaprej zanesemo na vremensko napoved, sicer pa besede staroste slovenskega planinstva držijo. V starih zvezkih najstarejše še izhajajoče slovenske revije (PV izhaja od februarja 1895) najdemo tudi druge časa primerne napotke in opozorila. "Poglejmo še, kako se hribolazec založi z jedjo in pijačo. Tu naj ti bo prvo pravilo: Ne jemlji preveč s seboj! Ako hodiš po nadelanih potih in prideš skoraj vsakih 5 ur v kako oskrbovano kočjo, zadostuje ti kos kruha, ki ga včasih

tam zmanjka. Vse drugo dobiš v koči. Nikakor ni lepo, če sedeš za mogočno mizo, izvlečeš iz globine nahrbtnika cele množine prekajenega mesa, pišk i.t.d. in se začneš gostiti z domačim pridelkom. Drugo jutro pa pustiš v koči za spomin par grošev za čaj in oglodane kosti." Kolikor vem, ni sto let pozneje nič drugače? Kaj pa glede pijače? "Največkrat muči hribolazca žeja. Kako naj se pa bojujem zoper njo? Pomni: Čim več piješ, bolj si žejen! Alkohol je med potjo silno škodljiv. Zato ne jemlji na pot ne žganja in ne vina, kajti z nobenim si ne ugasiš žeje in oboje te slabi. Ako vzameš s seboj majhno steklenico konjaka, pij ga le, če te napadejo kake slabosti, seveda si takih slabosti ne smeš domišljevat! Pa tudi preveč vode ni dobro, kajti kolikor tekočine spraviš vase, toliko je pride zopet iz tebe v podobi potu."

Množično planinstvo je bilo mogoče šele potem, ko so Aljaž in tovarišija (in že pred njimi njihovi nemški tekmeči) postavili prve planinske postojanke. "Koliko važnosti so planinske kočje za turistiko, ve pač vsak hribolazec sam najbolje ceniti, zlasti tedaj, ako so mu ovirale pot razne neizgode, kakršne so megla, dež, nevihta itd. Ob lepem vremenu mu je v planinski koči prijeten odpočitek, in tudi krepila najde v njej, ako je oskrbljena z najpotrebnej-

šimi živili; ali ob slabem vremenu, ko je premočen do kože, mu je šele pravo pribežališče, katero ga mnogokrat reši preteče nevarnosti ali bolezni. V tem varnem zatišju si ogreje otrple ude in posuši premočeno obleko, v njem najde primerno zavetišče proti vremenskim neizgodam ali ugodno prenočišče za nadaljevanje svoje ture."

Kaj pa planinska oprava in oprema? "Črevlji morajo biti narejeni iz močnega usnja. Najboljša je kravina, da se obuvalo v snegu ali vodi ne premoči in da noga ostrega, robatega kamenja ne čuti. Kdor pa hoče na visoke, strme in gladke stene plezati in čez sneg in led korakati, naj si na vsak način priskrbi cepin. Nikdar namreč ne sme na take nevarne vrhove brez cepina lesti, ker njegovo in tovarišev življenje utegne viseti na koncu cepina in marsikatera nesreča se je uže zadržala s hitrim zatičem cepina v snegu ali ledu." In za dame? "Z ozirom na to, da so se tudi dame udale hribolastvu, želeč si kakor gospodje svoje zdravje izboljšati in vzdržati, dovoljujem si obenem častitim turistinjam nekaj o obleki in opravi opomniti. Za dame je tudi obleka najboljše iz lodna. Siva, rjava, posebno pa temno modra so najbolj priljubljene barve. Obleka bodi damam: Gladko krilo brez podloge, bluza iz fine, lahke flanele, usnjen pas, na katerem naj visi usnjena

torbica za denarnico, rokavice, žepne robce in druge reči. Korset je najbolje doma pustiti, pri hoji v gore je neprijeten." Zdi se, da je največja razlika v planinstvu sto let nazaj in danes ravno v oblačilih, ki so bila takrat iz naravnih, danes so iz umetnih "švic" materialov.

Gorske ikone

Zdaj je že čas, da povem, od kod jemljem navedke in slike v tej planinski kompilaciji. To je imenitna knjiga z naslovom **Pozdrav z vrhov** in podnaslovom Slovensko planinstvo na starih razglednicah. Izdala jo je založba Medium iz Žirovnice, gradivo so zbrali in uredili Manica Ravnihar, Nejka Dolar in Miran Dolar. Založba je štiri evre od vsakega prodanega izvoda namenila za gradnjo Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani, slovesno odprtega 7. avgusta 2010. Gre za slikovno monografijo, ki ima na začetku uvod Elizabete Gradnik iz Gornjesavskega muzeja, razglednice (iz zbirke Marka Korenčana) pa so razvrščene v štiri gorske razdelke: Julijske Alpe, Karavanke, Kamniško-Savinjske Alpe in Predalpsko hribovje. Pod vsako razglednico na desni strani knjige (na lihih straneh) je izbrani odlomek iz Planinskega vestnika, največ jih je iz člankov Jakoba Aljaža in Juliusa Kugyja.

Izbrali smo nekaj napotkov za hojo v gore po starem,

"Nikakor ni lepo, če sedeš za mogočno mizo, izvlečeš iz globine nahrbtnika cele množine prekajenega mesa, pišk i.t.d. in se začneš gostiti z domačim pridelkom. Drugo jutro pa pustiš v koči za spomin par grošev za čaj in oglodane kosti."

Jakob Aljaž v planinski opravi (na razglednici, poslani 1908)

Triglavski ledenik na razglednici, natisnjeni 1912; razlika v količini ledu je očitna.

IZROČILO

Snovanja

zdaj pa si preberimo še nekaj besed z izbranih vrhov. Pod razglednico Jalovca so v knjigi postavili tale odlomek: "Iz konca samotne Planice se dviga iznad obsežnih prodišč proti nebu silni Jalovec. Je to najizrazitejši vrh v naših Julijskih Alpah. Malokateri naših vrhov se more ponašati s tako divjimi, navpično odsekanih stenami, kakor on. Iz strmega, s snegom in ledom napolnjenega kuloarja se vzpenja navpično proti nebu njegova vzhodna stena, ki prehaja potem preko položne, z enim skokom presekanke strehe v koničasti vrh; njega zapadni del pa pada v strmem kotu proti Kotovemu sedlu." Pozornosti pa niso bile deležni le gore, ki imajo med Slovenci status gorskih ikon (Triglav, Jalovec, Špik ...), ampak tudi nižji, neizraziti in "neugledni" vrhovi. "Sicer je danes moderno, v vsakem športu šteti 'km' na široko in 'm' na visoko, in čimveč vršacev nosiš v levem žepu svojega telovnika, tembolj pokonci nosiš klobuk; ko pa pridejo leta in druga pamet, tedaj zapažiš na zemljevidu razen belih lis naših vršacev in ledenikov tudi sivo-ponižne nižine z gozdovi, med katerimi je mreža stez, potov, lepih cest in železnic. Kot pešec ubereš najrajši samotne gozdne steze."

Veliko je odlomkov, ki ponazarjajo, kako so naše vrhove doživljali nekateri velikani našega planinstva. Tale dvogovor, denimo. "Obrnem se do oskrbnice: 'Gospodična, koliko je od tu na Rjavino?' 'Dve uri plezanja je do prvega vrha.' 'Do prvega? Ali je še kakšen drugi razen tega?' 'Da, veste, stvar je ta. Danes je prišel dr. Jug z Rjavine pa mi je pripovedoval, da ta vrh, ki ga vidite iz koč, ni pravi, temveč drugi, na katerem je tudi spominska knjiga. Do prvega vrha je dve uri, koliko pa je na drugi vrh, ne vem; saj ležejo vsi le na prvega, ker za drugega ne vedo.'" Ob gorskih banalijah imamo tudi vrhunska romantična doživetja, kakršna so bila Kugyjeva, ko se je spominjal svojih pogledov z Mangarta na Belopeška jezera. "Nikoli ne bom pozabil, kako smo hodili po njegovih magično osvetljenih zatrepah, kako je mesečina oblivala skale in legala na široke grede, kot da so od lune razsvetljene ceste, kako sta se globoko v temnem dnu lesketali jezera. Z vrha smo, zaviti v plašče, dolgo zrla na pokrajino, kopajočo se v mesečini. Zares pravljicne barve so nas obdale, ko je od vrha šinila

čez nebo jutranja zarja in ko je v rdečem žaru vzšlo sonce, medtem ko je luna še vedno visoko stala na nebu, kot da bi si ne dala vzeti svoje domovine."

Kaj pa gore nad levim bregom Save? "V Karavanke! Ne vem, čemu mi iz Kranjske Gore pogled vedno sili proti jugu. Res, da so tamkaj najlepše gore: bajna Škrlatica, vitki Razor, mogočni Prisojnik, lepa Mojstrovka, ponosni Jalovec in široke Ponce. Toda pristop na te velikane je namenjen pravim planinskim turam; če si pa želiš lepega nedeljskega izprehoda, ti svetujem, da se obrneš proti severu. Tudi tam te čaka hvaležen užitek: spremljaj me na naše Karavanke." Ali pa v Logarsko dolino. "Ko bi bila Logarjeva dolina na Tirolskem ali v Švici, stali bi ondi že velikanski hoteli in žvižgal bi hla pon po železnici. V nas Slovencih se vse razvija prepočasno, ker imamo nujnega dela v vseh strokah." No, v tem primeru je mogoče bolje, da se nismo razvijali prehitro in je imenovana dolina temu primerno "zaostala" ...

Razglednice

Kdo pa so bili tisti zaslužni posamezniki, ki so zalagali prve planinske razglednice? Največ je bilo tujih (nemških), izdajanje razglednic pa je bilo do prve svetovne vojne tudi precej donosno početje. V naslednjem primeru pa dobrodelno. "Navdušeni prijatelj prirode in veliki turist, vrli gospod župnik Lavtižar v Ratečah, nas je iznenadil s krasno razglednico, ki jo je sam založil v korist koč v Planici ..." Ste slišali za Frana Pavlina? "Na Jesenicah je imel svoj fotografski atelje Fran Pavlin, najplodovitejši slovenski razgledničar. Kot navdušen snemalec pokrajinskih, predvsem planinskih motivov iz Karavank in Julijskih Alp, je izdal veliko število koloriranih in črno-belih razglednic, ki jih je deloma tiskal, deloma pa izdal kot originale. Sodeloval je tudi s Slovenskim planinskim društvom, ki mu je v Planinskem vestniku leta 1906 namenil tole obvestilo: 'Nove razglednice nam je poslal te dni na ogled g. Fran Pavlin, fotograf na Jesenicah. Razglednice (štiriintrideset po številu) predstavljajo najlepše točke Julijskih planin in s proge Bohinjske železnice. Ker nam primanjkuje prostora, da bi jih v tej številki dostojno opisali, jih priporočamo za sedaj najtopleje v nakupovanje, razglednice so res krasne in fino izdelane.' Pavlin

je bil ob koncu II. svetovne vojne med bombardiranjem Jesenic ubit, obenem pa je bil uničen ves njegov fotoarhiv. K sreči se je velik del njegove bogate zapuščine ohranil vsaj na razglednicah."

Planinske razglednice so imele pred prvo svetovno vojno tako kot planinstvo nasploh veliko narodnoubuditeljsko vlogo. "Planinske razglednice so bile velikega pomena tudi kot sredstvo propagande v narodnem boju in pri ohranjanju in potrjevanju nacionalne identitete. Slovenske gore so bile konkreten teritorij in obenem simbolni prostor, v katerem se je odvijala bitka za prevlado med Nemci, kasneje tudi Italijani in Slovenci ... V času vse ostrejšega nemškega nacionalizma je bilo vsako odprtje slovenske planinske koč oziroma koč, ki jo je postavilo Slovensko planinsko društvo s svojimi podružnicami, prava nacionalna demonstracija. Člane in odbornike SPD, goste in ostale udeležence odprtja so že v kraju pod goro, kjer je stala nova koč, pričakali pokajoči možnarji in slavoloki z vznesenimi napismi kot sta 'Pozdravljamo

vas, planinski sini, ki delujete v slavo domovini!' ali 'Odpira prva koč se planinska, raduje vsa dolina se bohinjska!'" Elizabeta Gradnik je svoj uvod sklenila z besedami: "Pričujoča knjiga je zbir dragocenih pričevalk časa, ko sta se v gorah rojevala,

kalila, utrjevala in končno obstala ponos in samozavest slovenskega naroda."

Pozdrav z vrhov, Slovensko planinstvo na starih razglednicah, Medium, Žirovnica, 2009, 166 strani, 39 evrov, www.medium.si

Naslovnica knjige

V Prešernovi koči na Stolu (razglednica natisnjena 1928)

Planinci na vrhu Begunjščice (na razglednici, poslani 1930)

"Z ozirom na to, da so se tudi dame udale hribolastvu, želeč si kakor gospodje svoje zdravje izboljšati in vzdržati, dovoljujem si obenem častitim turistinjam nekaj o obleki in opravi opomniti ... Obleka bodi damam: Gladko krilo brez podloge, bluza iz fine, lahke flanele, usnjen pas ... Korset je najbolje doma pustiti, prihoji v gore je neprijeten."

To je tretje nadaljevanje zapisov dr. Mirana Hladnika o starih kranjskih knjigah. Tokrat je glavna oseba založnik in tiskar Viljem Požgaj. Nekateri od njegovih nadvse zanimivih tiskov so danes take redkosti, da jih niti v knjižnicah ne najdemo več ...

Izgubljene dragocenosti

MIRAN HLADNIK

Leta 1900 je na Kokrškem bregu odprl knjigovaznico in kartonazo Ljubljancan Viljem Požgaj (1879-1951). Pri komaj dvajsetih letih je že imel zaposlene štiri pomočnike, dva vajenca in več delavk. Vežal je knjige ljubljanskega tiskarja Blaznika in kranjskega tiskarja Lampreta. Poročil se je - kot je bilo med obrtniki tedaj navada - z dekletom iz lastnega čeha, s hčerko knjigovazice Pavla Bizjaka, in z njo priženil precej strojev iz tastoove delavnice. Nast je obrt opustil, pri Požgajevih pa je posel vzcvetel. Zalagal je tiskovine in razglednice, med leti 1906 in 1920 pa tudi vsaj ducat knjig. Tiskarna je do danes ostala v družinskih rokah in letos praznuje častljivo 110-letnico obstoja.

Požgajevi tiski so hude raritete, saj nekaterih niti v knjižnicah ne najdemo več. Največji uspeh v njegovih ponudbi je z naklado 10 tisoč izvodov doživela nabožna knjiga *Angel varuh*. Stalno je imel na zalogi na desetine molitvenikov, ki jih sicer ni sam založil: *Mati kraljica vseh svetnikov*, *Pobožni kristjan*, *Krščanski zakon*, *Steza v sveti raj* ... Praktičnim potrebam trgovcev sta služila dva računski priročnika z dolgima naslovoma, *Novi hitri računar*: *Praktična knjižica, ki ima vse, kar je v kupilu in prodaji potrebno, že zanesljivo izračunano*, in *Kubična knjiga za trgovce z lesom*: *Obsega rezan, tesan in okrogel les za vse debelosti, računani na čevlje in metre*.

Potrebo po vzorčnih pisemih je tešil *Ročni spisovnik*: *Obrtna, trgovska, ljubavna in snubilna pisma, voščila h godovom, novemu letu in drugim prilikam, z dodatkom ljubavnih in prigodnih pesmi*, napisani za spominsko knjigo, godovni in pozdravni nagovori, napitnice (1920). V njem piše vdova fantu "povoljno" (naklonjeno) ali "nepovoljno", znanec piše vdovi v imenu svojega okornega prijatelja itd. Mogoče pa pride še danes komu prav:

Datum.

Cenjena prijateljica!

Kot star znanec Te lepo pozdravim in Ti želim sreče in zadovoljnosti. Slišal sem, da si še vedno prav fletna in lepa in da posekaš še mnogo dekle. To mi je všeč. Pa ne misli, da Ti hočem za svojo osebo dvoriti. Sem prestar zato in imam odrasle otroke in sive lase. Pa je bil zadnje nedeljo moj prijatelj Okornov Jurij pri meni in me prosil, naj govorim s Teboj in Ti dam vedeti, da bi se mož rad ženil in da si mu Ti povšeči. Jurij je zlata duša, miren človek, še preboječ, zares pravi oča Okoren. Pa to je tudi njegova edina hiba. Zgovoren ne bo preveč, toda ljubil Te bo in imela se boš dobro pri njem. Daj mu ali po meni ali kako drugače vedeti, če ga maraš.

Te lepo pozdravi

Tvoj stari prijatelj

Jože Ocvirk.

Dobro je šel v promet *Prvi slovenski humoristični leksikon*: *Zbirka najboljših humoresk, satir in kupletov*, t. j. zbirka vicev in šal. Reklama zanj pravi, da gre za "razne spakedrije, kako se norčuje na primer kmet iz škrica, škric se spakuje nad kmetom itd."

Zabavne narave je bil plakat *Deset krčmarskih zapovedi*, ki ga je Požgaju mojstrsko narisal Hinko Smrekar.

Deset krčmarskih zapovedi

Danes ga najdemo v številnih gostilnah - seveda z zbrisano izvirno Požgajevo blagovno znamko. Veliko je bilo povpraševanje po sanjskih bukvah: *Velika sanjska knjiga* (1907), *Sanjske bukve* (1907), *Velike sanjske bukve*: *Po najnovejših virih in izkušnjah staroegiptovskih duhovnikov in azijskih magijcev nabrane in sestavljene z dodatkom pikčanja [...]* *Jeomacije, Prave kaldejske sanjske bukve od leta 1231*. Slednje je Požgaj celo sam sestavil, na naslovni strani namreč stoji, da jih je "po najbolj zanesljivih virih in lastnih izkušnjah z razkladanjem sanj in s pristanjenimi številkami sestavil M. Jagžop", kar je založnikov anagram. Ohranilo so se samo nekatere od naštetih, v komaj kakšnem izvodu, pa še ti so od številnih prelistovalcev tako oguljeni in utrujeni, da lahko vsak trenutek razpadejo.

K literarnemu obzorju someščanov je tiskarska hiša prispevala s piratsko povestjo "za stare in mlade" *Sin morskega razbojnika*, ki jo je iz nemškega izvirnika predelal znani oskrbovalec takega blaga štajerski šolmošter Silvester Košutnik. Pred desetletji sta bila za vedno izposojena oba zadnja registrirana izvoda te knjige, eden iz kranjske Študijske knjižnice.

Richebourg, *Prokleta*

ce in drugi iz nacionalne knjižnice. V osmih snopičih je na več kot 600 straneh izšla priredba senzacionalnega koportaznega romana *Prokleta!* Emila Richebourga; izvirnik z naslovom *La fille maudite* je bil iz leta 1876. Roman, ki je najprej izhajal v podlistku in se je priljubil tako, "da se je večkrat izražala želja, da bi se izdal v posebni knjigi", je doživel dva knjižna ponatasa, 1909 in 1913. Od prve izdaje je v nacionalni ohranjena samo polovica, drugo izdajo pa nam pokažejo v Slovenski knjižnici v Ljubljani. Naslovi zvezkov so obetali napeto branje: *Volčji ubijalec prijet*, *Na pokopališču v Fremicourt*, *Skrivnosti starega Mardocha*, *Ugrabljeni grofič*, *V kamnolomu*.

Gotovi prizori iz življenja so naslikani tako realistično, da ti sili solza v oči in ob njih berilu komaj dihaš ... Sploh pa bodi povedano jasno in glasno, da je roman *Prokleta* vzbudil tudi v Francozih in Nemcih veliko senzacijo. Kupi si slovenski prevod vsak, ki si želiš mikalnega berila! Kupi si odlični roman poseb-

no Ti, mladenič, ki želiš osrečiti svojo izvoljenko, roman je pripraven za vsako darilo. [...] Dokaz, da je roman *Prokleta* resnično priljubljen, je ta, da se je že skoro razprodala prva izdaja, da pa ne bode zmanjkalo, smo dali že drugi natis v tiskarno, in tako bo šlo naprej, dokler ne bo imela zadnja slovenska hiša te neprecenljive knjige.

Požgaj je nameraval v desetih zvezkih natisniti kriminalni roman *Josip Petrossini*, laško-amerikanski skrivni policist. Gre za znamenitega newyorškega policijskega komisarja, ki je končal nasilne smrti na Siciliji in se je zares pisal Joseph Petrossino (1860-1909). Po njem so posneli tri filme, prvega takoj po njegovem umoru. Reklamno besedilo za prvi zvezek detektivovih razburljivih akcij s podnaslovom *Njujorške skrivnosti* je teklo takole:

Vse skrivnosti mesta, ki je naraslo čez noč iz ribiške vasi na drugo največje mesto na svetu, kjer je življenje pisano na temno, očarujoče in omamljajoče, pogubno, kakor nikjer - kjer aretira policija vsake tri minute kako osebo, kjer zagrabi vsakih deset minut pijanca, vsakih 20 minut tatu, vsakih 48 minut pretepača, kjer privedejo vsaki dve uri zločinca v preiskovalni zapor in oddajo vsakih pet ur obsojenca v prisilno delavnico, kjer pride na vsakih 8 ur en poizkus umora in se vsak drugi dan izvrši krvav umor in kjer se gode še večja grozodejstva, ki pa ne prodro nikoli na dan in katerih neme žrtve odneso valovi Hudson Riverja v neskončni ocean, vse te skrivnosti pozna Josip Petrossini!

Kljub vabljeni reklami se popis ameriškega kriminala na Kranjskem ni prijel: leta 1911 je izšel le prvi zvezek z naslovom *Giovanni Gaspari, kralj zločincev, ali Živ pokopan - Newyorška povest*.

Zanimanju za sodobno tehniko je Požgaj skušal ustreči z "resnično povestjo iz sedanjega časa" *Pri telefonu!* (1913), ki se dogaja v Parizu leta 1890 in jo je po francoskem avtorju Delourexu prevedel igralec Anton Cerar - Danilo. Da, tudi ta knjiga je verjetno za zmeraj izgubljena.

(Nadaljevanje sledi.)

"Sploh pa bodi povedano jasno in glasno, da je roman *Prokleta* vzbudil tudi v Francozih in Nemcih veliko senzacijo. Kupi si slovenski prevod vsak, ki si želiš mikalnega berila! Kupi si odlični roman posebno Ti, mladenič, ki želiš osrečiti svojo izvoljenko, roman je pripraven za vsako darilo."

Zakonca Fister sta Kamniku dala veliko svojega znanja: konservatorski načrt za obnovo starega mestnega jedra, etnopark kašč pred muzejem na Zapricah in še kaj drugega, a ju v mesto danes ne vleče več. Kamnik je v veliki meri izgubil vrednost svoje kulturne dediščine, pravita, saj strokovnjaki niso bili upoštevani v zadostni meri.

Kamnik izgublja svojo kulturno dediščino

MAJDA IN DR. PETER FISTER, ETNOLOGINJA IN ARHITEKT

JASNA PALADIN

Kamnik je bil včasih videti povsem drugače. Obiskovalec je že od daleč zagledal Zaprice, šutensko cerkev, Mali grad, t. i. Trutzturn in prihod v mesto je bilo izjemno doživetje. A Kamniku so novogradnje odvzele vse vedute. Prav strahotno je, kakšen pogled danes pričaka človeka, ki v mesto pride iz južnega dela," je prvi komentar zakoncev Fister, ko se pripeljeta iz Ljubljane na kamniški grad Zaprice, kjer pred muzejem že več kot tri desetletja stoji zbirka kašč iz Tuhinjske doline, za katero sta zaslužna prav ona dva. "No, vsaj etnopark kašč je lepo urejen," priznata ob pogledu na kašče z novimi slamnatiimi strehami.

Majda in dr. Petra Fistra je poklicna in zasebna pot, kljub temu da sta bila rojena na Koroškem in v Celju, kmalu pripeljala na Gorenjsko, kjer sta pustila svoj neizbrisljivi strokovni pečat. Dr. Peter Fister, danes zaslužni in še vedno aktivni profesor na fakulteti za arhitekturo, se je takoj po diplomu začel posvečati konservatorstvu in kulturni dediščini, a bil zaradi jasnih in odločnih strokovnih načel po le treh mesecih odpuščen iz svoje prve službe na eni od dolenskih občin. Delovna vnema in raziskovalna težnja sta ga nato vodili na grški otok Delos, kjer je raziskoval in nato v Franciji objavil rekonstrukcije antične grške arhitekturne dediščine. Pot ga je nato po nekaj letih vodila na Zavod za spomeniško varstvo Kranj, želja po najvišjem znanju pa ga je v tistih letih popeljala tudi na magistrski študij za konservatorja na Unescovem podiplomskem študiju ICROM v Rimu. "Po končanem magistratu in doktoratu na ljubljanski univerzi sem si v okviru dela na kranjskem zavodu želel čim več sodelovati z lokalnimi poznavalci prostora

in tako sem na Veliki planini spoznal bodočo soprogo in sodelavko Majdo Rupar, ki je bila takrat kustodinja etnologinja v kamniškem muzeju. Z najboljšimi strokovnimi kriteriji smo takrat veliko delali na ohranitvi originalne dediščine na planini - za ohranitev sistema, ki je združeval naravo, človeka in živali. In zelo je narobe, da ljudje tega danes ne razumejo več. Če bo na Veliko planino speljana cesta, je s planino konec," pravi dr. Peter Fister, ki se je s svojo ženo Majdo, etnologinjo in bibliotekarko, ki je za etnografsko gradivo v Kamniku skrbela petnajst let, nato pa delo nadaljevala v Biblioteki Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani, na Kamniškem lotil številnih projektov - najbolj odmevna pa je bila postavitev etnoparka kašč iz Tuhinjske doline.

Majda Fister se je ob drugem delu v muzeju posvečala raziskavam posebnosti planšarske arhitekture in načina življenja pastirjev na Veliki, Mali in Gojski planini. Vedno je zatrjevala, da je življenje na planini zaključeno organizem, ki ga je potrebno obravnavati kot celoto in ne le občudovati arhitekturo ovalnih pastirskih bajt. "Za etnopark sva sicer pripravila povsem drugačen načrt, saj sva si zamislila ureditev pravega muzeja na prostem s celotno kmetijo in vsemi pripadajočimi objekti, ne le s kaščami. In čeprav smo že bili dogovorjeni za odkup in prestavitev kmečke hiše, takratno vodstvo muzeja za to ni imelo poslušaja. Še dobro, da smo ohranili vsaj to, saj po Tuhinjski dolini kašč praktično ni več, a priložnost za ureditev muzeja na prostem je zamujena, za kar mi je še danes strašno žal," se svojih let v kamniškem muzeju z razočaranjem spominja Majda Fister. Zaradi nerazumevanja vodstva v muzeju je službo etnologinje v Kamniku zapustila. "Kamnik etnologa

Majda in dr. Peter Fister v etnoparku tuhinjskih kašč na Zapricah

nima že dvajset let, čeprav bi bogata ljudska kulturna dediščina v mestu in okolici potrebovala kar nekaj takšnih strokovnjakov."

Še bolj kritičen do ohranjanja kulturne dediščine v Kamniku je dr. Peter Fister, ki po svoji strokovnosti slovi daleč preko meja Slovenije, kjer v različnih komisijah in projektih deluje že vrsto let. V drugi polovici 70. let 20. stoletja je s sodelavci s fakultete za arhitekturo ob sodelovanju Zavoda za spomeniško varstvo iz Kranja izdelal podrobni konservatorski načrt prenove starega mestnega jedra Kamnika in pripravil izhodišča za vsako hišo posebej. "Kamnik je bil poleg Škofje Loke, Kranja, Trziča in Radovljice eden od vzorčnih primerov, kako naj bi takšne prenove izgledale. S tem, ko ohranimo arhitekturno dediščino, ohranimo najdragocenejšo stvar - ne le kulturne, tudi finančne, saj je najvišja cena za kvadratni meter stanovanja povsod po Evropi prav v ohranjenih mestnih jedrih in ne v novih blokih. Tako bi lahko bilo tudi v Kamniku, če bi ta projekt takrat izpeljali. A ga niso. Študije še vedno ležijo v predalu - čeprav smo svoje

delo takrat podrobno predstavili občanom in jih z anketno zajeli v raziskavo, a, kot kaže, interesa za to v Kamniku ni," pravi dr. Fister, ki na nikogar ne kaže s prstom, saj je prepričan, da gre za splošno neznanje ljudi. "Radovljica se je vzorno lotila prenove starega mestnega jedra, prav tako Škofja Loka, Trzič in Kranj. Na podlagi načrtov, ki smo jih naredili, mesta lahko dobijo veliko finančno podporo Evrope, a mi v Sloveniji na veliko izgubljam ta denar. Izrabimo namreč le manjši del sredstev za obnovo kulturne dediščine, ki nam jih namenja Evropska unija. Res da je nekaj treba tudi vložiti, ampak evropska sredstva ustvarijo potem nekaj, česar novi urbanizem žal ne zna ustvarjati! Največja neumnost je, če nekdo pravi, da je prenova dražja od novogradnje. To je popolna neresnica, kar je bilo že večkrat dokazano," je odločen dr. Fister, ki zagovarja pomen širokih strokovnih interdisciplinarnih študij in poudarja, da se je izhodišče za načrte prenove treba lotevati tudi skupaj z etnologi. "Oblikovanje pokrajine je vezano izključno na to, kako ljudje v tej pokrajini živijo - in če et-

nologi ne povedo, kaj je kakovost življenja v določenem prostoru, potem je jasno, da tudi urbanisti in drugi ne bodo delali pravilno."

Kamnik je na področju varovanja kulturne dediščine izgubil nekaj dragocenih desetletij. Fistrova, ki imata po strokovni plati na Kamnik precej grenke spomine, si želi, da bi mesto šlo po poti Radovljice, Trziča, Škofje Loke in Kranja, kjer so se lotili obnov svojih središč bolj vzorno. "Denarja za novogradnje danes primanjkuje in zakaj ne bi izkoristili tistega, ki ga za obnovo daje Evropa. Dovolj pametni v tem že vidijo svojo prihodnost. Vsaj nepovratna sredstva bi lahko bila zadostna motivacija," pravi dr. Peter Fister, ki je kljub svojim 70 letom še vedno aktiven tudi v komisijah EU in Sveta Evrope, ki razporejajo nepovratna sredstva. A tudi ta ne bodo pomagala, če prej ne spremenimo svoje miselnosti. Kamničani se preprosto ne znajo poistovetiti s svojo dediščino, kar se odraža tako v samem vzdušju, kot v odnosu do okolja. "Tudi nov Kamnik je mogoč, a ne na način, da se starega uniči," še pravita Majda in dr. Peter Fister.

"Izrabimo le manjši del sredstev za obnovo kulturne dediščine, ki nam jih namenja EU. Res je nekaj treba tudi vložiti, ampak evropska sredstva ustvarijo nekaj, česar novi urbanizem žal ne zna ustvarjati! Največja neumnost je, ko nekdo pravi, da je prenova dražja od novogradnje. To je popolna neresnica, kar je bilo že večkrat dokazano."

V Galeriji Prešernove hiše je trenutno na ogled razstava Starejši kranjski fotografi, za katero je izbor fotografij iz zbirke Kabineta slovenske fotografije pri Gorenjskem muzeju pripravil njen dolgoletni skrbnik dr. Damir Globočnik. V Kranju imamo nedvomno najbolj kakovostno zbirko slovenske fotografije.

Kranj hrani fotografsko elito

DR. DAMIR GLOBOČNIK O KABINETU SLOVENSKE FOTOGRAFIJE

IGOR KAVČIČ

Na razstavi *Starejši kranjski fotografi* v Galeriji Prešernove hiše v Kranju so še do konca meseca na ogled fotografije članov *Foto-kino amaterskega društva*, ki je bilo ustanovljeno aprila 1949 v Kranju. "Z društvom, ki se je od leta 1960 imenovalo Fotoklubi Janez Puhar, zadnjih devet let pa deluje kot Fotografsko društvo Janez Puhar, Kabinet slovenske fotografije sodeluje od svojega nastanka konec leta 1970 dalje," pojasnjuje dr. Damir Globočnik, vodja kabineta od leta 1991.

Vse razstavljene fotografije so iz zbirke Kabineta slovenske fotografije, ki bo od petka, 20. avgusta, naprej z razstavo znova gostoval tudi v Galeriji v Kraški hiši v Repnu na Tržaškem. "Lani je bila v Repnu na ogled razstava fotografij iz medvojnega obdobja in prvih povojnih desetletij, tokrat pa gre za izbor sodobnih fotografij s figuralno motiviko," novo razstavo najavlja dr. Globočnik ter se hkrati spominja zelo odmevne razstave Kabineta v lanskem letu, retrospektivo črno-belih fotografij *Janeza Marenčiča* v Galeriji Murska Sobota. Fotografije *Slavka Smoleja* so bile na ogled v Razstavnem salonu Dolik na Jesenicah, osrednja razstava Kabineta v letošnjem letu pa je bila spominska retrospektivna razstava fotografa *Marka Aljančiča*, s katerim sta tesno povezana tudi nastanek in delovanje Kabineta.

Pobuda za Kabinet dali fotografi sami

Pobuda za oblikovanje Kabineta slovenske fotografije je prišla iz fotografskih vrst, kot je prepričan Globočnik, je bila za njegov nastanek v veliki meri odločilna bogata fotografska tradicija v Kranju. Leta 1949 ustanovljeno *Foto-kino amatersko društvo* je imelo obsežne načrte. Dva člana *Janez Marenčič* in *Mirko Križnar* sta se s fotografijo ukvarjala že pred vojno, po vojni pa so kranjski fotografi začeli intenzivno sodelovati na razsta-

vah in prirejati tečaje (zlasti *Tone Marčan* in *Alojzij Žibert*). Leta 1951 so v Mariboru prejeli prvo nagrado in naziv najboljši slovenski klub. V petdesetih letih je prišlo do ustvarjalne rasti članov kranjskega fotokluba, ki je postal eden vodilnih v Sloveniji in Jugoslaviji. "Novembra 1970 so kranjski fotografi praznovali šestdesetletnico ustanovitve prvega slovenskega kluba fotografov-amaterjev v Kranju, med drugim tudi s slavnostno sejo in posvetovanjem ob XIII. republiški razstavi fotografije v avli Skupščine občine Kranj," mi o kranjski fotografski zgodovini razloži sogovornik: "Obkrat so tam zbrani slovenski fotografi pozdravili pobudo, ki jo je *Marko Aljančič* zapisal v članku "Moč fotografije", objavljenem v prilogi Gorenjskega glasa *Snovanja*, naj bi v rojstnemu mestu prvega slovenskega fotografa in fotografskega izumitelja Janeza Puharja osnovali stalno zbirko izbranih del slovenske fotografije. Lahko bi dejali, da je posredno pri nastanku Kabineta sodeloval tudi Gorenjski glas."

Takratni direktor Gorenjskega muzeja *dr. Cene Avguštin*, eden tedaj redkih umetnostnih zgodovinarjev in likovnih kritikov, ki so bili naklonjeni fotografiji, je Kabinetu najprej odstopil razstavne prostore za fotografske razstave in nato tudi ponudil možnost za hranjenje fotografske zbirke in vodenje Kabineta pod okriljem umetnostnozgodovinskega oddelka Gorenjskega muzeja. Prvi dve desetletji je za Kabinet in njegove dejavnosti v sodelovanju s fotografi skrbel *dr. Cene Avguštin*, od leta 1991 dalje pa muzejski svetovalec za umetnostno zgodovino *dr. Damir Globočnik*, ki pravi: "V začetku je bil Kabinet mišljen predvsem kot zbirka najboljših del slovenskih fotografov. Vendar so bile dejavnosti Kabineta zastavljene mnogo širše: pospeševanje zanimanja za slovensko fotografijo, raziskovanje njene zgodovine, zasledovanje fotografske dejavnosti, javna predstavitev fotografskih dosežkov v obliki razstav posameznih avtorjev, skupin in

Janez Marenčič, Dubrovnik II, 1949

kronoloških pregledov, evidentiranje in zbiranje fotografij ter arhivskega in dokumentarnega gradiva s področja fotografije ..."

Fotografi podarjali cele opuse

Kako se je širila zbirka, gre res za najboljša dela posameznih fotografov? "Zbirka Kabineta se je oblikovala predvsem z darili ali donacijami, le manjši del zbirke je bil pridobljen z odkupi. V nekaterih primerih, t. j. pri avtorjih iz obdobja pred drugo svetovno vojno, pa so v Kabinetu tudi reprinti po originalnih negativih oziroma reprodukcijah objavljenih fotografij, ki jih je za nekatere razstave Kabineta izdelal fotograf *Stojan Kerbler*," nadaljuje dr. Damir Globočnik. Prvi, ki je Kabinetu podaril fotografije, je bil fotograf *Janez Marenčič* iz Kranja, eden najpomembnejših slovenskih fotografov 20. stoletja. Kabinet hrani več kot sto *Marenčičevih* fotografij, ki so bile leta 2004 predstavljene tudi v fotografiji monografiji. Trenutno je v inventarno knjigo Kabineta vpisanih 1295 fotografij razstavnega formata. Prevladujejo fotografije iz obdobja od tridesetih let preteklega stoletja dalje. V Kabinetu pa je tudi zbirka, ki jo je *Janko Skerlep*

v oporoki zapustil Kabinetu (skoraj petsto fotografij, 10 tisoč negativov, sedem tisoč diapozitivov). Številni fotografi so se odločili pokloniti kakšno od najbolj uspešnih, opaznih, nagrajenih fotografij, ker so v delovanju Kabineta razbrali prizadevanja, da bi postal njihova matična ustanova. Hkrati so se zavezali, da bodo njihove fotografije na ta način prej ali slej naletele na strokovno obravnavo oziroma bodo rešene pred pozabo.

Leta 2009 je Kabinet dobil po velikosti drugo največjo darilo doslej: celoten opus barvnih diapozitivov in negativov fotografa *Janka Andreja Jelnikarja* iz Maribora (čas nastanka od 1976 dalje), enega osrednjih predstavnikov t. i. "mariborskega kroga". Razstavo *Jelnikarjevih* fotografij bo Kabinet priredil v prihodnjem letu. Istega leta je večje število fotografij Kabinetu podaril alpinist in fotograf *Stane Klemenc*. Veliko fotografij je v Kabinet prišlo po zaslugi prirejanja razstav.

Leta 2005 se je zbirka dopolnila z deli fotografov mlajše in srednje generacije. To je bilo edinkrat doslej, da je Kabinet pozval fotografe, naj darujejo fotografije. Odziv je bil izjemen. V zbirki Kabineta so tudi fotografska oprema, katalogi, zloženke in druga dokumentacija. Zbir-

ka Kabineta je shranjena v kustodiatu za umetnostno zgodovino, v fototeki in depojskih prostorih Gorenjskega muzeja. Dostopna je v študijske namene.

Fotografska galerija na Škrlovcu ...

"Kabinet načrtuje nove razstave in študijske zvezke o posameznih fotografih (*Janko Branc*, *Janko Skerlep*) in generacijskih in organizacijskih skupinah (Fotoklub Ljubljana) idr. Poleg razstave o Janezu Puharju, ki ga je Kabinet prvič predstavil Kranjčanom leta 1974, bo potrebno najti način, kako opozoriti tudi na drugega znamenitega kranjskega fotografa iz 19. stoletja, *Christiana Paierja* (1839-1895), enega prvih popotnih fotografov. Razmišljati velja začeti tudi o katalogu zbirke," je poln načrtov dolgoletni vodja Kabineta, ki ne skriva tudi ambicije po načrtovanem novem izključno fotografskem razstavišču na Škrlovcu. "Tako kot doslej se je treba povezovati s prireditelji fotografskih razstav in dogodkov ter prirejati razstave pod okriljem Kabineta slovenske fotografije pri Gorenjskem muzeju ter na ta način opozoriti na obstoj in delovanje pomembne fotografske zbirke in institucije v Kranju," je še dodal dr. Globočnik.

"Številni fotografi so se odločili pokloniti kakšno od najbolj uspešnih, opaznih, nagrajenih fotografij, ker so v delovanju Kabineta razbrali prizadevanja, da bi postal njihova matična ustanova."

GLASBA

Za konec Društvo mrtvih pesnikov

Tako kot julija se tudi avgusta v Škofji Loki nadaljuje cikel poletnih prireditev **Pisana Loka**. Zadnji avgustovski sobotni večer je namenjen pop-rock skupini **Društvo mrtvih pesnikov** iz Novega mesta. Koncert se začne ob 20.30 na Mestnem trgu v Škofji Loki. **P. M. B.**

Foto: arhiv skupine

Festival Ptuj 2010

41. Festival domače zabavne glasbe Ptuj 2010 se bo začel ta petek ob 19.45 na dvorišču Minoritskega samostana na Ptuj, v primeru slabega vremena pa v dvorani ptujskega Srednješolskega centra. Festival bodo prenašali: Televizija Slovenija, Televizija Maribor, Radio Maribor in Radio Ptuj. Letos se je na razpis prijavilo petindvajset ansamblov. Žirija organizatorja je pregledala prijave in ugotovila, da nekaj ansamblov ni ustrezalo razpisnim pogojem. Trije ansambli (**Iskrice, Zreška pomlad in Veritas**) so bili zaradi nagrad v prejšnjih letih sprejeti neposredno na festival, drugi pa so bili izbrani na predizboru v Preddvoru. Tako bodo poleg že omenjenih treh nastopili še kvintet **Polka punce, ansambel Šestica, Gorski cvet, Čar, Erazem, Akordi, Galop in Ribniški pušeljc**. Vsak od ansamblov se bo predstavil s po dvema novima skladbama, izbrali pa bodo najboljši ansambel med klasičnimi kvinteti, pa najboljšega med ostalimi zasedbami, najboljše besedilo, Korenova plaketa pa bo šla v roke najboljši vokalni izvedbi. Občinstvo bo izbralo svoj ansambel, televizijski gledalci in radijci pa najboljšo melodijo. Festival bosta povezovala Natalija Škrlec in Marjan Nahberger. **A. B.**

GLAS, KI BOŽA

Teo Saffron si utira pot na slovensko glasbeno sceno, v petek je nastopil v Lescah. Svojo glasbo opisuje kot pop-operno z rock pridihom.

Suzana P. Kovačič

Teo Saffron si utira pot na slovensko glasbeno sceno, v petek je s svojim liričnim tenorjem nastopil v Casinoju Tivoli v Lescah v okviru Belvijevega Las Vegas večera. Kdo je torej skrivnostni mladenič, ki prihaja iz Ljubljane ... "Že od malih nog sem obkrožen z glasbo, stari oče je na primer vedno poslušal tretji radijski program, ki predvaja klasično glasbo. Veliko ljudi, ki se ukvarjajo z glasbo, je bilo na moji življenjski poti; med znanimi Elda Viler, ki me je že kot majhnega poslušala peti in mi pomagala, ko sva se čez leta po naključju spet srečala," je povedal Teo. Glasbeni samouk, ki sede tudi za piano ali zaigra na kitaro, se zadnjega pol leta uči klasično petje pri Venezuelcu Diegu Barriosu Rossu, šolanemu opernemu pevcu, ki živi in deluje v Sloveniji.

Za Tea je bila v petek dobra priložnost za odrski na-

Teov nastop v živo v Casinoju Tivoli v Lescah / Foto: Tina Dokl

stop "v živo" in obenem priložnost, da občinstvu predstavi zgoščenko Heart cells. "Svojo glasbo bi označil s "pop-operno z rock pridihom". Nekaj je priredb, predvsem pa poskušam ustvariti čim več avtorskih pesmi. Zastavil sem si visoke cilje, saj je vokalno tehniko izredno težko preklapljati od pesmi do pesmi," je dejal. Na zgoščenki lahko prisluhnete pesmim Amar es luchar, Zajdi, Si volvieras a mi, Lepa (v srbskem in makedonskem jeziku) ter Caruso. "Zgoščenka je narejena po mojih željah, aranžmaje je naredil Roman Sarjaš, sicer pianist Tinkare Kovač. Pri naslovni pesmi ima močne kitarske vložke Franci Zabukovec," je poudaril Teo.

V petek je občinstvo prisluhnilo tudi pesmi Regres a mi oziroma njeni predelavi (Il Divo) Unbreak My Heart. Osnova Teove glasbene usmeritve pa je popolna svoboda ter ustvarjanje kakovostne glasbe, veliko svojih nastopov posveti tudi zbiranju finančnih sredstev za dobrodelne namene.

OMAR POTUJE PROTI SONCU

Alenka Brun

Omar Naber se tokrat predstavlja s singlom **Proti soncu**. Z njim 'potuje' vse bližje k izidu dolgo pričakanega novega studijskega albuma, ki bo izšel v začetku drugega leta. Tudi v novem singlu najdemo energične ritme, spevno melodijo in besedilo, s katerim se lahko poistoveti pravzaprav vsakdo in so značilnosti Omarjevega zadnjega glasbenega ustvarjanja. To pa seveda ne pomeni, da na albumu ne bo tudi kakšne čutne balade, v katerih Omar kot izjemen vokalista blesti že od samega začetka kariere.

"Proti soncu je edina pesem s prihajajoče plošče, za katero sem besedilo spisal popolnoma sam, in to v desetih minutah. Bila je torej stvar trenutnega navdiha, ki sem ga izkoristil. Glasba pa je bila kar nekaj časa v mojem predalu, stara je že kakš-

Foto: arhiv pevca

ni dve leti in je čakala na pravi trenutek, da zaživi tudi z besedilom. Bila je zadnja, ki smo jo uvrstili na ploščo, in bi jo skoraj že izpustili," pravi Omar, ki se je pred tem, od zadnje studijske plošče pa do danes, sicer predstavil s singli I Still Carry On, Sanjam in Poseben dan. Prav zaradi ustvarjalnega procesa

in priprave novega albuma si je Omar letos vzel bolj malo dopusta.

"Ampak za vse bo še čas. Najpomembnejše se mi zdi, da čas preživljam tako, da počneš stvari, ki te najbolj veselijo. In pri meni je to glasba, zato pravega, dolgega dopusta niti ne pogrešam," še dodaja Omar.

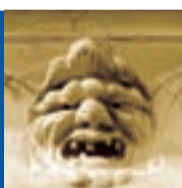
Avsenikova glasbena delavnica

Glasbena šola Avsenik organizirata **5. mednarodno Avsenikovo glasbeno delavnico**, ki bo potekala pri Avseniku v Begunjah 19., 20. in 21. avgusta. Njen strokovni vodja bo akademski glasbenik **profesor Klemen Leben**, pri čemer mu bodo pomagali znani glasbeniki in izvrstni izvajalci Avsenikove glasbe, med njimi tudi **Vilko Ovsenik**. Dopoldnevi bodo namenjeni individualnemu izobraževanju na harmoniki, klarinetu, trobenti, kitari, na basu in v petju, popoldnevi in večeri pa igranju z znanimi ansambli. V petek ob 19. uri bodo udeleženci igrali skupaj s Hišnim ansamblom Avsenik, sklepna prireditev bo v soboto, 21. avgusta, zvečer ob 19. uri na Avsenikovem vrtu. **J. K.**

Radio Triglav

RADIO TRIGLAV JESENICE, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, JESENICE

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

28. Festival Radovljica 2010

7. - 22. avgust

| RADOVLJICA | VELESOVO |

- 17. 8. | John Potter in Ariel Abramovich
- 18. 8. | La Colombina
- 20. 8. | Pino De Vittorio Ensemble
- 21. 8. | Časovni stroj: Mahler igra Mahlerja
- 22. 8. | Benjamin Bagby izvaja Beowulfa

Preživite poletje v objemu stare glasbe.

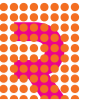
Vstopnice: TIC Radovljica, Blagajna Festivala Ljubljana

Na spletu: www.eventim.si

BREZPLAČNI FESTIVALSKI AVTOBUS

www.festival-radovljica.si

Gorenjski Glas

KULTURA

JAZZ S KONCA MESTA

Jazz je glasbena zvrst, ki se ne ozira na vreme, kadar je, je preprosto stoodstoten. Z ali brez. Danes koncert kitarista Davea Goodmana, jutri skupine Elevators ...

Igor Kavčič

Sedmi Jazz Kamp Kranj je že v polnem razmahu, saj je minuli konec tedna kljub slabemu vremenu že privabil ljubitelje jazza na tri koncertne večere. Če sta koncerta Kvinteta Mikea Sponze v petek in Ota Pestnerja s pevci Pro Anima Singers in Jazz club Gajo kvartetom v soboto razvajala občinstvo v prostorih Kulturnega centra Creinativa, pa je v nedeljo zvečer avditorij na vrtu Cafe galerije Pungert navduševal hrvaški kitarist Damir Kukuruzović s svojim Gipsy Swing Quartetom. Fantje so

Damir Kukuruzović je s svojim kvartetom pripravil odličen Gipsy Swing "štimmung". / Foto: Gorazd Uršič

pripravili odličen "štimmung" in z glasbo, ki jo je pred mnogo leti s posebnim slogom igranja kitare razvil Django Reinhart, pripravili odlično vzdušje. "Jazz kamp se je

tudi letos začel na polno in lepo poteka, le z vremenom že nekako po tradiciji ne pridemo skupaj, zato se bomo tudi v prihodnjih najbrž srečevali na obeh koncertnih prizoriščih," je povedal Gregor Grašič.

Danes bo na odru Jazz kampa gostoval kanadski kitarist in pevec Dave Goodman, jutri pa bo jazzovske vibracije po Kranju širila skupina Elevators. V četrtek bosta v kvintetu izstopala dva profesorja s kampa, trobentač Lasse Lindgren in saksofonist Heniz von Hermann. Koncerti bodo na Pungertu oziroma ob slabem vremenu v Kulturnem centru Creinativa.

HIPERREALIZEM SPET V OSPREDJU

Berkove slike, risbe in grafike na ogled na številnih razstavah doma in po svetu.

Igor Kavčič

Slikar Berko iz Škofje Loke je s svojimi likovnimi deli tudi poleti prisoten tako na domačih likovnih razstaviščih kot po svetu. Trenutno je z dvema risbama zastopan na razstavi Figuralije v Mestni galeriji 2 v Ljubljani. Na Ljubljanskem gradu je v Galeriji S odprta razstava Exlibrisov na temo "Ljubljana svetovna prestolnica knjige". Razstavljeni so trije njegovi exlibrisi in dve mali grafiki. Dve Berkovi olji na platnu, ki sta nastali na podlagi fotografij, ki jih je posnel pri vходу v "Globus" v Kranju leta 1978 in 1979, sta na ogled tudi na U3, Trienalu

Nikoli niste daleč od Berkove zvezde ... nočna vožnja

sodobne slovenske umetnosti na temo realizma s pogledom v zgodovino realizma na Slovenskem. Vse tri razstave bodo na ogled še do konca avgusta. Berko je s svojo sliko prisoten tudi v

novem Muzeju sodobne umetnosti, ki so ga letos odprli v Zagrebu. Od slovenskih avtorjev je poleg Berkovega portreta Roberta Redforda razstavljen še avtoportret Gabrijela Stupice, foto-

grafija avtorja Dragana Živadinova, slika Janeza Logarja in slika, sestavljena iz črk, tu pa so še IRWINI z zgodovinskim pregledom avantgard.

Kot je povedal Berko, so njegove hiperrealistične slike sedaj še posebej aktualne, z novimi digitalnimi podobami pa lahko sodelujem tudi na prestižnih žiriranih mednarodnih razstavah. Tako je bil od jeseni 2009 do letošnjega poletja izbran na vse pomembnejše grafične preglede v Evropi od Pariza, Oldenburga, Dunaja, Ferrola in Gdynje in še več drugih manjših razstav. Od julija je na ogled 14. bienale risbe in grafike na Tajvanu, kjer sodeluje z grafiko Nikoli niste daleč od Berkove zvezde ... Times Square.

RADOVLJICA

Novih pet koncertov

Ta teden se 28. Festival Radovljica preveša v drugo polovico, do nedelje bo namreč v Radovljiški graščini na sporedu še pet koncertnih večerov. Danes zvečer bosta nastopila tenorist John Potter in Ariel Abramovich na lutnji. Predstavila bosta angleške, francoske, italijanske in španske pesmi in glasbo za lutnjo. Jutrišnji dan, 18. avgusta, bo v znamenju vokalne glasbe, z glasbo enega največjih skladateljev 16. stoletja Tomasa Lusia de Victoria bo nastopil španski vokalni ansambel Colombina. Koncert bo v cerkvi sv. Petra. V petek se po lanskem uspehu s svojim ansamblom spet vrača Pino de Vittorio. Na sporedu bodo neapeljske baročne kantate. I. K.

MEDVODE

O paragvajski antropologinji slovenskega rodu

Od 2. avgusta je v Knjižnici Medvode na ogled pregledna razstava o življenju in delu dr. Branislave Sušnik, antropologinje svetovnega formata, ki se je leta 1920 rodila v Medvodah, večino svojega življenja pa preživela v Paragvaju. Posebno poglavje v življenju te cenjene znanstvenice, ki je umrla leta 1996, so njena vsakoletna odhajanja na teren med Indijance. O njihovih navadah, običajih in jeziku je napisala več kot 75 znanstvenih del, predavala je na univerzah v Južni Ameriki in vodila Etnografski muzej v Asuncionu. V Paragvaju je leta 1993 prejela Nacionalno nagrado za znanost, paragvajski predsednik jo je po njeni smrti odlikoval z najvišjim redom republike za ustvarjalni prispevek k paragvajski identiteti. Leta 2005 so njeno podobo natisnili na pošto znamko in konec preteklega leta je dobila svojo ulico v glavnem mestu Asuncion. Razstava bo na ogled do 13. septembra. Kdor ne utegne na ogled v Knjižnico Medvode, si razstavo lahko ogleda tudi na spletni strani: <http://www.nuk.uni-lj.si/razstave/susnik.html>. M. B.

ŠKOFJA LOKA

Kulturna dediščina Škofje Loke in okolice

V vhodni dvorani Sokolskega doma je na ogled fotografska razstava Matjaža Žnidaršiča z naslovom Kulturna dediščina Škofje Loke in okolice. Gre za zanimiv izbor fotografij iz bogate in raznolike zakladnice kulturne dediščine na Škofjeloškem. Poleg ujetih utrinkov iz ene naših največjih "živih" dragocenosti, Škofjeloškega pasijona, in najbolj prepoznavnih, skoraj ikoničnih (po)krajinskih podob, so na ogled tudi nekateri od manj znanih kulturnih spomenikov Škofje Loke in njene okolice. Razstava je od torka do sobote na ogled od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure, v nedeljo pa od 10. do 12. ure. I. K.

SAMO 100% JAZZ
JAZZ KAMP KRANJ 13.-22. AVGUST 2010

TOREK 17. 8. OB 20.30 DAVE GOODMAN (C) SREDA 18. 8. OB 20.30 ELEVATORS (SLO) ČETRTEK 19. 8. OB 20.30 LASSE LINDGREN (S) IN HEINZ VON HERMANN(A) KVINTET PETEK 20. 8. OB 20.30 KONCERT MENTORJEV GLASBENIH DELAVNIC JAZZ KAMPA KRANJ 2010 (A, SLO, HR, H, F, S) SOBOTA 21. 8. OB 10.00 JAZZ KAMP KRANJ FEST, NA RAZLIČNIH LOKACIJAH V STAREM MESTNEM JEDRU MESTA KRANJA SOBOTA 21. 8. OB 20.30 ZAKLJUČNI KONCERT UDELEŽENCEV JAZZ KAMPA KRANJ 2010 NEDELJA 22. 8. OB 13.00 JAZZ BRUNCH PIKNIK IN ZAKLJUČEK JAZZ KAMPA KRANJ 2010 NA POLICI PRI NAKLEM

Vsi koncerti, razen koncerti v okviru Jazz Kamp Kranj festa in Jazz brunch piknika, bodo potekali na vrtu Cafe Galerije Pungert, na koncu starega dela mesta Kranj. VSTOP PROST. V primeru dežja bodo koncerti potekali v Kulturnem centru Creinativa, Sejmšiče 2. Jazz brunch piknik se bo dogajal na piknik prostoru na Polici pri Naklem (www.piknik-sedej.com). www.gramus.si | www.jazzkamp.blogspot.com

avstrijski kulturni forum PUBLICIS YAMAHA SAZAS
Café Galerija Pungert Europlakat Hotel Creina Gorenjski Glas
Malgaj FIO PISCERIA LOTERIJA SLOVENIJE DATAMIX as

FILM, KINO

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Torek, 17. 8.
16.20, 18.40, 21.00 SVET IGRAČ
16.00, 19.00, 22.00 IZVOR
16.30, 18.30 ZADNJI GOSPODAR VETRA 3D
20.30 SUPERŽUR

Sreda, 18. 8.
16.20, 18.40, 21.00 SVET IGRAČ
16.00, 19.00, 22.00 IZVOR
16.30, 18.30 ZADNJI GOSPODAR VETRA 3D
20.30 SUPERŽUR

Četrtek, 19. 8.
16.30, 18.30 MARMADUKE
20.30 ODRASLI
16.40 SVET IGRAČ 3
19.00, 22.00 IZVOR
15.50 ZADNJI GOSPODAR VETRA 3D
17.50, 20.00, 22.10 SALT

Petek, 20. 8.
16.30, 18.30 MARMADUKE
20.30, 22.40 ODRASLI
16.40 SVET IGRAČ 3
19.00, 22.00 IZVOR
15.50 ZADNJI GOSPODAR VETRA 3D
17.50, 20.00, 22.10 SALT

Sobota, 21. 8.
14.30, 16.30, 18.30 MARMADUKE
20.30, 22.40 ODRASLI
14.20, 16.40 SVET IGRAČ 3
19.00, 22.00 IZVOR
13.50, 15.50 ZADNJI GOSPODAR VETRA 3D
17.50, 20.00, 22.10 SALT

Nedelja, 22. 8.
14.30, 16.30, 18.30 MARMADUKE
20.30 ODRASLI
14.20, 16.40 SVET IGRAČ 3
19.00, 22.00 IZVOR
13.50, 15.50 ZADNJI GOSPODAR VETRA 3D
17.50, 20.00, 22.10 SALT

Ponedeljek, 23. 8.
16.30, 18.30 MARMADUKE
20.30 ODRASLI
16.40 SVET IGRAČ 3
19.00, 22.00 IZVOR

15.50 ZADNJI GOSPODAR VETRA 3D
17.50, 20.00, 22.10 SALT

PLANET TUŠ, KRANJ

Torek, 17. 8.
16.25, 18.50, 21.20 A- EKIPA
18.40, 21.00 KOT NOČ IN DAN
21.25 ODRASLI
21.30 SUPERŽUR
16.45, 19.00 SVET IGRAČ 3 (sinhro.)
15.50, 18.10, 20.30 SVET IGRAČ 3, 3D, (sinhro.)
16.20 ZADNJI GOSPODAR VETRA
16.40, 19.05 ZADNJI GOSPODAR VETRA 3D

Sreda, 18. 8.
16.25, 18.50, 21.20 A- EKIPA
18.40, 21.00 KOT NOČ IN DAN
21.25 ODRASLI
21.30 SUPERŽUR
16.45, 19.00 SVET IGRAČ 3 (sinhro.)
15.50, 18.10, 20.30 SVET IGRAČ 3, 3D, (sinhro.)
16.20 ZADNJI GOSPODAR VETRA
16.40, 19.05 ZADNJI GOSPODAR VETRA 3D

KINO RADOVLJICA, LINHARTOVA DVORANA

Petek, 20. 8.
19.00 PREDMESTNI KROKODIL
21.00 ODRASLI

Sobota, 21. 8.
19.00, 21.00 ODRASLI

Nedelja, 22. 8.
19.00 PREDMESTNI KROKODIL
21.00 ODRASLI

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Četrtek, 19. 8.
19.00 KOT NOČ IN DAN

Petek, 20. 8.
20.00 KOT NOČ IN DAN

Sobota, 21. 8.
21.00 KOT NOČ IN DAN

V NESKONČNOST ... IN NAPREJ!

Studio Pixar ne popušča: tretji del digitalne animacijske sage Svet igrač nadaljuje zmagoviti niz, ki jemlje dih tako mladim kot starim, tako ljudem kot igračem.

Samo Lesjak

Če malo pogloblje pogledamo lestvice finančnih prihodkov kinodvoran po svetu, hitro opazimo, da na vrhu poleg fantazijskih sag in filmov režiserja Jamesa Camerona kraljujejo predvsem celovečerne risanke. Animacijski filmi so tisti magnet, ki privabi v kina največ gledalcev - gre za "družinske" filme v smislu, da poleg primarnega ciljnega občinstva, namreč otrok, v kinodvorane pripeljejo tudi njihove starejše spremljevalce. Seveda se pojavlja vprašanje, ali si vsi ti animirani filmi tak obisk tudi zaslužijo, torej ali znajo poskrbeti za vizualni užitek gledalcev vseh generacij. Večina morda res ne, toda filmski izdelki, ki jih kreira studio Pixar, so vredni vsakega vloženega evra.

Pixar nas namreč že petnajst let razvaja z vrhunskimi digitalnimi animacijami, kjer so računalniško tehniko razvili do foto-realističnih detajlov, ki gledalca osupnejo, obenem pa mu še vedno pustijo lagoden občutek pristne domačnosti v ugodju tridimenzionalne animacije. Pixar je prevzel štafeto od studia Walt Disney (od leta 2006 pa je celo njegova podružnica), ki se je zapisal v večnost s klasikami vse od *Ostržka* in *Dumba do Aladina* in *Levjeja kralja* v začetku devetdesetih. Pixar je v petnajstih letih na svoj prepoznaten način ustvaril svoje klasike. Vsaka Pixarjeva risanka je videti bolje - ko smo že mislili, da višje ne gre, so animatorji znova presegli

sami sebe ter ustvarili nov čudež. Filmi, kot so *Pošasti iz omare*, *Iskanje Nema*, *Neverjetni*, *WALL-E*, niso pustili ravnodušnega nikogar - bili so (in so še) paša za oči za mlado in staro, vedno pripravljeni gledalca dvigniti *V višave*.

Še prav posebno mesto med vsemi njihovimi filmi pa zaseda serija *Svet igrač*, saj je bil prav prvenec te serije iz leta 1995, čigar drugo nadaljevanje sedaj lahko gledamo v kinih, obenem tudi Pixarjev prvi in z mnogih vidikov prelomen film, saj je prvi namesto klasičnih ani-

macijskih tehnik uporabil računalnike za digitalni način grafičnega ustvarjanja filmskega animacijskega sveta. Za vse tri filme iz serije lahko rečemo, da so tehnično tako dovršeni, da res začutimo in verjamemo v živost igrač (pa tudi ostalih likov) na platnu. Poleg ljudi so igrače sicer negibne, ko pa so same, zaživijo po svoje.

Film *Svet igrač 3*, ki je prav te dni prišel med deset najbolj dobičkonosnih filmov vseh časov in je na tem, da kmalu podre magično mejo milijardo dolarjev zaslužka, vsebinsko privede serijo do

post-humanistične eksistenčne apokalipse: igrače so na tem, da izumrejo. Njihov lastnik je odrasel in s tem *passe*, novih generacij otrok pa igrače ne zanimajo oziroma so do njih vse prej kot naklonjene. Igrače so tako postavljene v položaj, ko morajo razmišljati onkraj sveta ljudi. Svoje individualne sposobnosti in vrline morajo usmeriti v prid celotnega kolektiva. Želijo pravico do svojega sveta in so se pripravljene za to tudi boriti. Čas je, da to za svoje pravice in svoj svet naredijo tudi ljudje. Ocena: ★★★★★

FILMSKI ABONMA

10/11

LJUBLJANA
MARIBOR
KOPER
KRANJ

SANJSKI

ZA FILMSKE STRASTNEŽE

OTROŠKI

ZA NAJMLAJŠE LJUBITELJE FILMA

POP

ZA NAJSTNIKE S STILOM

ZALJUBLJENI

ZA FILMSKE ROMANTIKE

LAŽJI SUDOKU

		1	6	7	2		
	7		1	5		9	
8							3
	4			1		2	
3	5	2			7	1	8
	9			7		6	
6							2
	2		3	8		5	
		3	9	4	6		

Rešitev:

4	9	7	2	6	1	5	8
1	8	9	5	7	2	3	6
8	3	2	4	9	7	1	5
5	4	9	6	1	2	8	3
3	5	2	8	7	1	9	6
6	9	4	1	9	7	2	5
2	1	6	3	5	8	9	7
9	6	3	9	4	6	1	2
7	2	7	8	1	4	6	3

TEŽJI SUDOKU

			3	2			
7						8	
			7		5	6	3
8					4		
	2		9		1		3
		1					6
9	1	2		4			
	8						7
			3	2			

Rešitev:

4	1	9	2	5	3	7	8
4	2	9	6	1	5	7	8
6	5	3	7	2	1	6	4
9	6	2	8	6	1	5	3
3	8	1	9	6	2	7	4
1	2	9	4	3	7	8	5
8	9	7	2	1	6	4	3
5	1	6	3	9	7	2	8
4	7	2	1	8	9	5	1

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov.

AVTOMOBILIZEM

UPORABA DOVOLJENIH POŽIVIL

Test: Ford Ka 1,2 Grand Prix

Matjaž Gregorič

Avtomobilsko genetika je dandanes že tako prepletana, da je pravzaprav težko ugotoviti, kaj se skriva v drobovju vsakega štirikolesnika. Na daleč se ne vidi, da je najmanjši Fordov model nastal v kooperaciji z italijanskim Fiatom, še manj, da ga izdelujejo na Poljskem, podrobnejši pogled in poznavanje zakulisja pa odkriva, da gre za tehnično enak avtomobil, kot je priljubljeni Fiat 500.

Načelno v tem ni nič slabega, res pa je, da so se morali pri Fordu pošteno potruditi, da so na svojem malčku zabrisali vse italijanske sledove. Da bi samo prelepili Fiatov znak s svojim modrim ovalom, bi bilo premalo, zato so kirurgi za avtomobilsko ploščevino pošteno zavihali rokave in oblikovali karoserijo, ki kar precej spominja na za številko večjo Fiesto.

Ob priklicu podobe prejšnjega Forda Ka, je mogoče hitro ugotoviti, da novi malček ni tako oblikovno vpadljiv in ekstravaganten, a kdor ima željo, voljo in nekaj dodatnega denarja, si ga lahko prilagodi po svojem okusu. Sem sodijo dekorativne nalepke in barvne obogatitve notranjosti, medtem ko je bahaški stabilizator na vrhu prtljažnih vrat del opreme pri paketu z zvonečim imenom grand prix. Ampak to je skupaj z aluminijastimi platišči tudi skoraj vse, kar je na tem avtomobilu športnega.

Prostorska primerjava predhodnika z novincem pokaže, da je slednji v znatni prednosti, kar seveda še ne pomeni, da je vožnja zelo udobna, a za silo se na zadnjo klop stlačita tudi dva odrasla. Tudi spredaj ni prostorskega razkošja in pri vstopanju in izstopanju je treba pokazati vsaj malo gimnastične spretnosti, pri zlaganju prtljage v skromno odmerjen prostor pa tudi nekaj iznajdljivosti.

Notranji arhitekti so bili manj izvirni od oblikovalcev zunanosti. Kajeva notranjost je namreč izviren posnetek Fiatove, na njihovega malčka spominjajo obvolanske ročice, prestavna ročica na visoki sredinski konzoli, stikala za uravnavanje klimatske naprave, radijski sprejemnik in še kaj bi se našlo. No, Fordov znak na volanskem obroču skuša razbliniti dvome, vendar italijanski priokus ostaja tudi pri odpiranju

prtljažnih vrat, ki se vdajo le z uporabo ključa ali pritiska gumba na njem, vendar mora biti v tem primeru motor ugasnjen. Sedeža za voznika in sopotnika sta šibka v bočnem oprijemu in s prekratnim sedalnim delom za res udobno namestitev, volanski obroč se prilagaja le po višini, merilniki so dokaj dobro pregledni in notranjost zupušča mešane vtise.

Z 1,2-litrskim bencinskim motorjem mali Ka ni posebej suveren, čeprav v mestnem prometnem vrvežu pokaže dovolj živahnosti.

TEHNIČNI PODATKI

Mere:	d. 3,620, š. 1,660, v. 1,505 m, medosje 2,300 m
Prostornina prtljažnika:	225/710 l
Teža (prazno v./ dovoljena):	865/1320 kg
Vrsta motorja:	štirivaljni, bencinski
Gibna prostornina:	1390 ccm
Največja moč pri v/min:	51 kW/69 KM pri 5500
Največji navor pri v/min:	102 pri 3000
Najvišja hitrost:	159 km/h
Pospešek 0-100 km/h:	13,1 s
Poraba goriva po EU norm.:	6,3/ 4,4/ 5,1 l/100 km
Emisija CO ₂ g/km:	119 (Euro IV)
Maloprodajna cena:	12.560 EUR
Uvoznik:	Summit Motors, Ljubljana

sti. Kljub temu ga je treba kar precej priganjati k delu, to pa seveda pomeni znatno povečanje trušča v potniški kabini. Glavnina primanjkljaja energije se pokaže predvsem na avtocestah, a zato se s tem avtomobilom skoraj ni treba bati "letečih" policijskih nadzornikov in merilcev hitrosti. No, vozniki, ki si želijo vsaj malce športnosti, bodo verjetno znali uživati v malce čvrstejši nastavitvi podvožja, ki je kajpak v nasprotju z udobjem. In nenazadnje v razdvojenih pogledih mimoidečih.

POGLOBLJENE VARNOSTNE ANALIZE

Matjaž Gregorič

Oddelek za raziskovanje prometnih nesreč pri švedskem Volvu deluje že štirideset let, v tem času pa so proučili, dokumentirali in analizirali več kot 40 tisoč primerov, ko so bili v nesrečah udeleženi avtomobili te švedske znamke.

Volvovi strokovnjaki za varnost se odpravijo na delo vsakokrat, ko se zgodi nesreča v 100-kilometrskem pasu okoli Göteborga, ne glede na čas. Če je le mogoče, policija in vlečna služba počakata s premikanjem poškodovanega vozila, dokler ekipa ne prispe do mesta nesreče, kar omogoča bolj natančno proučitev vseh okoliščin z meritvami in fotografiranjem. V raziskavo vključijo tudi policiste in pričë, poškodovan avtomobil pa odpeljejo v delavnico centra za varnost na nadaljnjo analizo. Ko so zbrane vse relevantne informacije, se v delo vključijo

strokovnjaki za varnost, oblikovalski oddelek in strokovnjaki za medicinske ekspertize.

Poleg informacij o 40 tisoč nesrečah, ki so jih v oddelku za varnost obravnavali od leta 1970, so izdelali tudi podrobnih 2100 analiz, vse skupaj pa služi kot podlaga za razvoj novih varnostnih sistemov. Prvi zametki oddelka za raziskovanje nesreč pri Volvu segajo že v leto 1966, ko so merili učinke varnostnega pasu v resničnih prometnih situacijah in se je pokazalo, da se je število resnih poškodb z uporabo tega varnostnega elementa zmanjšalo kar za polovico. Oddelek je bil formalno ustanovljen leta 1970, že deset let pa ekipa pri svojem raziskovalnem delu uporablja enega najsodobnejših centrov za laboratorijem. V njem z vsakim novim Volvovim modelom opravijo od 100 do 150 različnih preizkusnih trčenj, pred tem pa še precej več virtualnih varnostnih preizkusov.

NA KRATKO

SAAB: Spyker, ki je novi lastnik švedskega avtomobilskega proizvajalca Saab, napoveduje, da bo novi model 9-3 nared v letu 2012, znova pa se začneja tudi prodaja v ZDA, kamor so pravkar pripeljali novi 9-5, prihodnje leto pa bodo na Caddilacovi osnovi predstavili še 9.4X.

VOLVO: Zhejiang Geely Holding Group, eden najhitreje rastočih avtomobilskih proizvajalcev na Kitajskem, je objavil, da je zaključil s popolnim prevzemom švedskega Volva. Za izvršnega direktorja so Kitajci imenovali Stefana Jacobyja, ki prihaja iz Volkswagnovega ameriškega oddelka. Volkswagen Group Amerika. Geely je konec marca podpisal pogodbo o nakupu podjetja Volvo Cars za 1,8 milijarde dolarjev, pod novim vodstvom bodo obdržali sedež ter proizvodnjo na Švedskem in v Belgiji.

ŠKODA: Češka avtomobilsko tovarna je morala zaradi nedavnih poplav na območju Vzhodne Evrope za nekaj dni ustaviti proizvodnjo. Do zastoja je prišlo predvsem zaradi ustavljenе dobave nekaterih ključnih sestavnih delov, delo pa so morali ustaviti v treh obratih, kjer sicer izdelajo po 2500 avtomobilov na dan.

BMW: V bavarski avtomobilski tovarni so se odločili, da bodo v svoj prodajni program vpeljali tudi štirivratni kupe. Avtomobil, ki naj bi nastal na osnovi koncepta Gran Coupe, predstavljenega na aprilskem avtomobilskem salonu v Pekingu, naj bi se po velikosti uvrščal blizu serije 6, med tekmece pa omenjajo Mercedes-Benz CLS, Audi A7 in Porsche Panamera. **M. G.**

SLIKA NEKOLIKO MANJ MEGLENA

Prodaja novih avtomobilov je statistično nekoliko boljša kot lansko leto.

Matjaž Gregorič

Čprav razmere na slovenskem avtomobilskem trgu še zdaleč niso podobne tistim pred krizo, sodeč po statistiki prodaje vlivajo nekaj optimizma. V prvih sedmih mesecih je bilo namreč pri nas prodanih 37.568, v enakem lanskem obdobju pa 34.529 avtomobilov. Toda slika, ki jo ponuja statistika podjetja Jato Dynamics in ki je hkrati tudi uradna statistika avtomobilskih uvoznikov, ne odseva realne slike. Uvozniki so

namreč prepričani, da je resnično prodanih vsaj deset do petnajst odstotkov novih avtomobilov manj, saj jih gre nekaj v ponovni izvoz, delno pa sliko še vedno zamegljujejo tako imenovane dnevne registracije.

In medtem ko ima kar nekaj znamk v primerjavi z lanskimi sedmimi meseci letos pozitivno prodajno bilanco, je pri lahkih gospodarskih vozilih še naprej največ rdečih števil, prodaja pa še vedno pada. Od januarja do konca junija je bilo prodanih 2.932 novih vozil, v enakem lanskem obdobju pa 50 več.

Prodaja novih avtomobilov na slovenskem trgu

znamka	Jan. - jul. 2009	jan. - jul. 2010
RENAULT	5708	7002
VOLKSWAGEN	3346	4623
OPEL	2907	3232
CITROEN	2567	2698
PEUGEOT	1967	2535
FORD	2418	2063
HYUNDAI	1492	1840
FIAT	2593	1804
SKODA	1352	1787
KIA	2159	1380
CHEVROLET	709	1240
TOYOTA	1321	1180
BMW	570	863
MAZDA	898	830
NISSAN	773	821

DRUŽABNA KRONIKA

MIVKASTE LEPOTIČKE IN CVETJE

Letošnja miss mivke prihaja iz knapovskih krajev, bliža se sedmi Žur z razlogom, Urška pa je dobila svojo cvetličarno.

Alenka Brun

Vsaj nekaj, bi se pošalili stand up komedijanti, če je Povodnemu možu uspel preboj v slovenski poziji. Vendar tokrat ne govorimo o njegovi Urški, pa tudi stoletje je drugo.

Urška Krč je vedno gojila ljubezen do cvetja. Minuli petek, ravno na trinajstega, trinajst minut čez trinajsto, so se ji sanje uresničile. S so-progom **Zdravkom** sta v Tupaličah pri Preddvoru slavnostno odprla vrata nove cvetličarne, ki nosil ime po svoji lastnici. Prostori cvetličarne so v notranjosti obnovljene stare hiše, na domu njenega moža in ravno okolje prete-

klosti je tisto, kar cvetličarni daje še poseben čar.

Ob manjšem slavnostnem odprtju, ki ga je vodila Saša Pivk Avsec, se je na dvorišču kljub dežju zbralo kar precej prijateljev, znancev, sorodnikov in sosedov zakoncev Krč, ki ju po Sašinih besedah než pravzaprav spremlja ob vseh njenih večjih dogodkih. Tudi ko sta se ženila, naj bi deževalo. Urška se je s solzami v očeh zahvalila obiskovalcem, prostore nove cvetličarne je blagoslovil predvorni župnik **Miha Lavrinc**, trak pa so v spremstvu Urške in Zdravka prerezali njihuni štirje otroci **Gašper, Nejc, Urban in Pia**, vsi oblečeni v gorenjsko narodno nošo, kar je celotnemu dogodku dalo občutek, da tej

hiši tudi ples in folklor nista tuja.

Urška si je v cvetličarni poleg prodajnih zamislila še razstavne prostore, kjer bodo ob večjih praznikih na ogled razstavljene ikebane in druge cvetoče dekoracije, do 21. avgusta pa imajo teden odprtih vrat, ko na vso ponudbo velja desetodstotni popust.

Zaključni turnir letošnje serije tekmovanj za znani Hitov pokal v odbojki na mivki je v soboto potekal v sicer prijetnem okolju ljubljanskega kopaljšča Laguna, a jo je tokrat organizatorjem zagodlo vreme. Že tradicionalno so izbrali tudi **miss mivke 2010**.

Zmaga je šla v roke 177-centimetrov visoki Zasavki, 19-letni **Urški Ahac** iz Trbo-

velj, ki je navdušila s temperamentom in idealno postavo, prva spremljevalka je postala **Tadeja Deželan** iz Brusnic in druga **Monika Brancelj** iz Preserij.

Bliža pa se september in z njim že sedmi **Žur z razlogom**, ki je postal že sinonim za konec avgusta, začetek šole in fantastično zabavo v Tivoliju. Legendarna DJ-umetnika **Umek** in **Carl Cox** bosta 28. avgusta od 17. ure dalje v parku Tivoli mlade iz Orto generacije spodbujala k dobrim dejanjem skozi odlično zabavo s pomočjo glasbe. Mladi bodo letos za Žur z razlogom ponovno prispevali dobrodelno vstopnino v višini enega evra za društvo **Beli obroč Slovenije**.

Urška in Zdravko Krč v družbi svojih otrok - Gašperja, Nejca, Urbana in najmlajše članice družine Pie

Oglasili so se prijatelji, sosede, znanci in sorodniki. V fotografski objektiv smo ujeli tudi Zdravkova starša.

Izbor za miss mivke je tokrat pospremil dež. / Foto: Zaklop

Tri najlepše: Tadeja, Urška in Monika / Foto: Zaklop

DJ Umek / Foto: arhiv organizatorja

Carl Cox / Foto: arhiv organizatorja

VRTIMO GLOBUS

Zsa Zsa Gabor hospitalizirana

Legendarna hollywoodska igralka madžarskega rodu **Zsa Zsa Gabor** je morala ostati v bolnišnici v Los Angelesu, kjer so ji opravili kirurški poseg zaradi strjevanja krvi. Vzrok temu je bila poškodba kolka pred slabim mesecem. Okrevanje je težko in očitno bo potrebno še nekaj časa, preden se bo 93-letnica lahko vrnila domov na Bel Air. Zsa Zsa je ena izmed treh glamuroznih sester, ki so blestele v petdesetih in šestdesetih letih (*Moulin Rouge*, *Lili*, *Dotik zla*). Poročena je bila devetkrat.

Medijski boj za Christoph Waltza

Spopad med Avstrijo in Nemčijo za "lastništvo" igralca **Christopha Waltza** se nadaljuje. Letošnji prejemnik oskarja za stransko vlogo v filmu **Quentina Tarantina Neslavne barabe** je sicer rojen na Dunaju, vendar pa ima po očetu tudi nemško državljanstvo. Zaradi igralčeve slave in ugleda ga obe državi želita zase. Ne manjka niti nizkih udarcev: "In oskar gre v Nemčijo," je zapisal nemški časnik Focus. Waltz v medijski vojni zaenkrat ostaja nevtralen.

Patricia Arquette in Thomas Jane se (spet) ločujeta

Igralski par **Patricia Arquette** (42) ter **Thomas Jane** (41) sta spet pred tem, da podpiseta ločitvene papirje. Potem ko sta o ločitvi razmišljala že lani, vendar si potem premislila, pa sta sedaj ugotovila, da je to žal edina možna pot. Ločitev naj bi potekala mirno, njuna primarna skrb pa ostaja njuna sedemletna hči **Olivia**. Sicer sta se Patricia in Thomas spoznala leta 2001, poročila pa meseca maja 2006 v Italiji.

"Vražji kuhar" steguje gurmanske lovke proti ZDA

Slavni kuharski šef resničnostnega šova *Vražji kuhinja* **Gordon Ramsay** je podpisal novo bajno pogodbo. Britanski produkcijski velikan All3Media je namreč neodvisni televizijski hiši Optomen, pod okriljem katere potekajo tudi Ramsayjevi kuharski šovi, ponudil štirideset milijonov funtov za odkup televizijskih pravic. "Vražji kuhar" se je ponudbe seveda razveselil, saj se bo s tem njegova promocija razširila tudi na drugo stran Atlantika.

Valerij Gergijev je na letošnjem ljubljanskem poletnem Festivalu dirigiral opero *Žena brez sence*, umetnost pa je pritegnila v vrste pod odrom tudi znano vremenarko **Danico Lovenjak** in **Majdo Vrhovnik**, ki se dobro znajde v svetu stikov z javnostmi priljubljene modne znamke za mlade. / Foto: Zaklop

Color ima svetovno inovacijo

Color Medvode s premazom za sončne kolektorje, ki je v svetu povsem nov, veliko pričakuje: danes milijon evrov na leto, čez čas pa 15 milijonov na leto.

BOŠTJAN BOGATAJ

Medvode - "V sodelovanju s Kemijskim inštitutom iz Ljubljane smo razvili proizvod svetovnega formata, ki je pomemben tudi z ekološkega vidika, predvsem pa gre za proizvod z visoko dodano vrednostjo," veliko novost opisuje direktor medvoškega Colorja (skupina Helios) Matjaž Hafner. "Da gre za svetovno inovacijo, nismo določili mi, ampak naš kupec, podjetje Alanod, ki je vodilni proizvajalec materialov za sončne kolektorje oziroma absorberje. Do sedaj so uporabljali zelo zapleten, drag in zamuden postopek, sedaj pa na svitek kovine neprekinjeno nanašajo naš premaz, ki se med procesom temperaturno utrdi, pločevina pa navije na kolut ter pošlje izdelovalcem sončnih kolektorjev. Svetovna inovacija je v hitrosti nanašanja in ponovljivih lastnostih premaza, kar doslej ni uspelo nikomur," tehnično plat pojasnjuje vodja projekta Miha Steinbücher.

Matjaž Hafner

Prodane količine zaenkrat niso velike, v prihodnjih dveh letih naj bi prodali za milijon evrov na letni ravni, vendar naj bi v prihodnjih desetih letih trg tako zrasel, da bi lahko tudi v Colorju povečali prodajo na 15 milijonov evrov.

Dodatna vrednost 'solarnega premaza' je bistveno višja, kot je običajna v industriji premazov. Color naj bi po pogodbi z Alanodom prodal 30 ton premaza oziroma v vrednosti 1,5 milijona v dveh letih oziroma 15 milijonov evrov v sedmih letih. Pričakovanja so še večja, saj naj bi se trg močno razvil.

Miha Steinbücher

nov evrov. Podjetje Alanod je trenutno njihov ekskluzivni kupec, njen glavni trg sta Sredozemlje in Evropa, pojavlja se tudi Kitajska. "Alanod ocenjuje, da bi lahko z našim premazom osvojil četrtino evropskega trga. Pa ne

takšnega, kot je sedaj, ampak pričakovanega, ki naj bi se v desetih letih vsaj podnesel. Na sejmu Intersolar so objavili novo proizvodnjo linijo v Šanghaju, kar pomeni, da bomo tudi mi posredno izvažali na Kitajsko," pojasnjuje Steinbücher.

Razvoj novega proizvoda zahteva veliko časa. Od začetka 90. let prejšnjega stoletja Color sodeluje s Kemijskim inštitutom v Ljubljani, pravi zagon novega proizvoda pa sega dve leti nazaj. "Z dr. Borisom Orlom sva kmalu ugotovila, da pisanje znanstvenih člankov ali patentiranje ni veliko vredno, če izdelek nima trga. Novi premazi dokazujejo, da delamo dobro," sodelovanju opisuje Hafner. Color je od letos sestavni del Heliosa, prej je bil samostojna pravna enota slovenskega premaznega giganta. Letošnja prodaja Colorja, ki izdeluje praškaste premaze, smole in premaze, je večja kot lani za deset do 15 odstotkov. "Križa je bila lani najhujša, sedaj pa se stanje izboljšuje," pravi Hafner.

Zbornica: kmetijska zemljišča so že obdavčena

V kmetijsko gozdarski zbornici zahtevajo oprostitev plačila davka na nepremičnine za kmetijska in gozdna zemljišča ter za kmetijske stavbe.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - Predlagani zakon o davku na nepremičnine predvideva, da bi poleg stanovanjskih in poslovnih prostorov ter stavbnih zemljišč obdavčili tudi vsa kmetijska in gozdna zemljišča ter hleve, skladišča, silose in druge stavbe, ki so namenjene za kmetijsko dejavnost. Kot je na četrtkovi novinarski konferenci kmetijsko gozdarske zbornice na kmetiji Janeza Zaverla v Mednem povedal njen predsednik **Ciril Smrkolj**, v zbornici zahtevajo od pripravljavca zakona oprostitev plačila davka za kmetijska in gozdna zemljišča ter za stavbe, ki so namenjene za kmetijsko dejavnost in za bivanje ljudi, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo. Zahtevo utemeljujejo s tem, da so kmetijska in gozdna zemljišča že obdavčena na podlagi katastrskega dohodka, ki se upošteva pri dohodnini, in da imajo širšo družbeno vlogo, ki tudi drugim omogoča prost prehod čez zemljišča, nabiranje plodov in podobno.

V zbornici imajo še več drugih pripomb na predlagani zakon. Ministrstvu za fi-

nance oz. vladi predlagajo, da poleg najnižje določi še najvišjo davčno stopnjo in s tem prepreči, da bi občine višino davka prilagajale dnevni politiki. Prve lastnike novih stanovanj, stanovanjskih hiš in garaž naj bi deset let oprostili plačevanja davka. Zavzemajo se tudi za to, da bi bile enake skupine nepremičnin po vsej Sloveniji obdavčene po enaki davčni stopnji. Ker postopek pritožbe ureja že zakon o davčnem postopku, v zbornici ne vidijo razloga, da bi ga za davek na nepremičnine spreminjali. Po njihovem mnenju je zavezancu treba omogočiti, da s pritožbo ugovarja podatkom, ki jih davčni urad prejme za potrebe odmere od geodetske uprave. V zbornici tudi menijo, da naj bi pristojbino za vzdrževanje gozdnih cest še naprej zbirali na podlagi zakona o gozdovih in posebne uredbe; v primeru, da bi postala del davka na nepremičnine, pa bi morali določiti, kolikšen delež zbranega davka bodo občine namenile za razvoj podeželja in vzdrževanje gozdnih cest. Ceste potrebujejo redno vzdrževanje, predlagani zakon pa omogoča občinam, da jih zanemarijo.

V Iskraemecu vse manj zaposlenih

Po junijski napovedi Iskraemeco o odpuščanju 138 delavcev, se ti že prijavljajo na Zavod za zaposlovanje.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - Uprava Iskraemeco za letos načrtuje 73 milijonov evrov prihodkov, naročila pa so se v drugem kvartalu začela izboljševati, zato bi lahko ta cilj celo presegle. Še konec junija je bilo v tem podjetju dobrih tisoč zaposlenih, število pa se odtlej konstantno zmanjšuje - do končnih 138 manj zaposlenih, ki so odločbe o prekinitvi delovnega razmerja dobili v začetku junija. "Naših 132 sodelavcev je junija prejelo odločbo o prenehanju delovnega razmerja iz poslovnih razlogov, šest delavcev pa ima status invalida, zato mora delodajalec

pred vročitvijo odločbe pridobiti soglasje ministrstva za delo. Že julija nas je zapustilo 66 sodelavcev," pojasnjuje glavni sindikalist v podjetju Jože Petek. Vsi so ob julijski plači (včeraj) prejeli tudi odpovedni rok iztekel še 32 delavcem, ti bodo odpravljene prejeli 15. septembra. Ostali presežni delavci bodo zaključili z delom v Iskraemecu septembra oziroma oktobra. Dolžina odpovednega roka je odvisna od delovne dobe pri delodajalcu in traja najmanj 30 dni do največ 150 dni.

"Glede na trenutne razmere na trgu in poslovanje v preteklih mesecih zmanjševanje

števíla zaposlenih ni bilo sorazmerno, pač pa je precej pod dejanskimi potrebami. Navkljub neugodni situaciji na trgu, ki je posledica svetovne finančne krize, smo se v Iskraemecu na vsak način želeli izogniti najbolj skrajnim potezam. Glede na gibanje trga pričakujemo izboljšanje v naslednjih dveh letih, zato ne načrtujemo novih programov ugotavljanja presežnih delavcev," o morebitnem nadaljnjem odpuščanju pravi Milena Rakun iz oddelka za odnose z javnostmi v Iskraemecu.

"V sindikatu smo navezali stik z nekaj delodajalci, ki so izkazali interes po zaposlitvi

naših sodelavcev (Hidria Rotomatika, Iskra Mis, Magnet Ljubljana ...), obveščamo jih tudi o prostih delovnih mestih na Gorenjskem, ki jih objavlja zavod za zaposlovanje. Koliko se jih je uspelo dogovoriti za delo, ne vemo," pravi Petek. V podjetju je le v razvojnem oddelku danes zaposlenih 120 sodelavcev ali skoraj 15 odstotkov zaposlenih, saj, tako uprava, želijo biti v naslednjih letih dobro pripravljeni na javne razpise in projekte v Evropi, ki so pričakovani v skladu z direktivami EU. Tudi v sindikatu pojasnjuje, da je trenutno dela dovolj, poslovanje pa stabilno.

Probanka posluje z dobičkom

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - Finančna skupina Probanke, ki poleg banke vključuje še štiri odvisne družbe, je v letošnjem prvem polletju ustvarila 2,8 milijona evrov čistega dobička, kar je 15 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Za oslabitve in rezervacije je namenila 4,6 milijona evrov, v lanskem prvem polletju pa 5,2 milijona. Bilančno vsoto je v primerjavi s koncem lanskega leta povečala za dva odstotka, na 1.354 milijonov evrov, čista vrednost vzajemnih skladov v upravljanju pa se je zmanjšala s 108,7 na 103,6 milijona evrov.

Banka je prvo polovico leta končala z 2,8 milijona evrov

čistega dobička, kar je 27 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju, pri tem pa je letos za oslabitve in rezervacije namenila 3,7 milijona evrov. Ob polletju je imela 1.302 milijona evrov bilančne vsote oz. 95 odstotkov načrtovane za letos, v primerjavi s koncem lanskega leta pa jo je povečala za 27,6 milijona evrov ali za dva odstotka. Z 2,48-odstotnim tržnim deležem je ohranila svoj položaj na trgu in zasedla dvanajsto mesto med bankami v Sloveniji. Vloge podjetij in drugih pravnih oseb ter prebivalstva so se zvišale, vloge države pa občutno zmanjšale. Dolgoročne vloge so porasle skoraj za četrtino, kratkoročne pa so upadle za slabo petino.

KRANJ

Banke upnice pozitivno o Merkurju

Po petkovem sestanku Bojana Knupleža, predsednika uprave Merkur, s šestimi največjimi bankami upnicami (Merkur je dolžan okoli 700 milijonov evrov), si lahko v Merkurju odahnejo. "Odziv bank je bil pozitiven, saj podpirajo zastavljeno sanacijo Merkurja," je po celodnevem sestanku povedal Knuplež. V nadaljevanju se bodo posamezne delovne skupine dogovorile o podrobnostih, uprava Merkurja pa bo s svetovalci pripravila sanacijski načrt do končne verzije. Ta naj bi bil pripravljen čim hitreje, vsaj do konca septembra, ko bo znano tudi število presežnih delavcev. **B. B.**

ŠKOFJA LOKA

Golob ni bil razrešen krivdno

"Prave zamenjave direktorjev v družbi LTH Ulitki ni bilo. Ves čas smo imeli dva direktorja z enakimi pooblastili, sedaj je le še en. Nespremenjena je vloga prokurista. Andrej Kranjec je na tem položaju od 1. januarja 2007, v podjetju pa za prodajo skrbi že 15 let," so o menjavi na vodilnih položajih v LTH Ulitki (prej TCG Unitech LTH) in poslovanju v imenu direktorja Andreja Kranjca odgovorili iz enega največjih gorenjskih podjetij. Pojasnjujejo še, da prenehanje funkcije Marka Goloba ni bilo krivdno in da poslujejo normalno, tekoča naročila so povečana, novi projekti za prihodnja leta pa so zadostni. **B. B.**

89.8 91.1 96.3
Gorenjski prijatelj
Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si
RADIO SORA

MEŠETAR

Tržne cene govejega mesa

Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja pripravlja v okviru tržno informacijskega sistema tudi tržno poročilo za govejo meso. Reprezentativni trg so klavnice, ki na leto zapoljejo več kot štiri tisoč govedi, starejših od enega leta, ter podjetja in posamezniki, ki na leto dajo za lastne potrebe v zakol v klavnico več kot 1.500 govedi, starejših od enega leta. Poglejmo, kakšne so bile cene v tednu med 2. in 8. avgustom, ko je bilo zaklanih 372 bikov starosti do dveh let, 43 bikov starih več kot dve leti, 22 krav in 57 telic. K ceni so pristihi povprečni prevozni stroški v višini 4,94 evra na sto kilogramov hladne mase. **C. Z.**

Cene klavnih trupov oz. polovic (v EUR/100 kg)

Kakovostni Razred	Biki, stari do 24 mesecev	Biki, stari nad 24 mesecev	Krave	Telice
U2	287,71	-	-	249,94
U3	291,15	-	-	261,97
R2	282,78	-	-	219,94
R3	284,04	278,31	194,94	258,02
R4	-	-	168,53	271,70
O2	259,18	-	144,58	221,57
O3	265,77	-	154,94	209,94
O4	-	-	n.p.	194,94
P2	-	-	92,36	-
P3	-	-	n.p.	-

BOHINJSKA BISTRICA

Pripravili sirarski tečaj

Bohinjska kmetijska svetovalna služba je v sodelovanju z Biotehničkim centrom Naklo pred začetkom paše na nižinskih in planinskih pašnikih pripravila na Sokličevi kmetiji na Poljah tečaj predelave mleka v sir in druge mlečne izdelke. Kot je povedal kmetijski svetovalec Dušan Jovič, se je tečaj udeležilo petnajst domačinov, ki se že ukvarjajo s predelavo mleka ali o tem šele razmišljajo. Na tečaju so zvedeli marsikaj koristnega o mleku, sirarskih postopkih in izdelkih. **C. Z.**

V Radgoni kar dva sejma

V Gornji Radgoni bosta od sobote, 21., do četrta, 26. avgusta, sočasno dva mednarodna sejma - 48. kmetijsko živilski sejem Agra in 17. sejem embalaže, tehnike pakiranja in logistike Inpak.

CVETO ZAPLOTNIK

Gornja Radgona - Na sejmju Agra bo 1.690 razstavljalcev iz 25 držav na več kot 65 tisoč kvadratnih metrih razstavnih površin predstavilo vse, kar je potrebno za pridelavo in predelavo hrane, zlasti kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo, opremo in živila. Še posebej se bodo predstavile nekatere tuje države, regije in ustanove. Tudi letos bodo razstave govedi, konj, prašičev, drobnice, čebelarstva, malih živali, kraških ovčarjev, rib in plazilcev, rastlinskih pridelkov in lesa, novost pa bo razstava avtohtonih pasem živali in vrst rastlin. Kmetijska in živilska podjetja bodo predstavila akcijo Kupujem slovensko, šole s področja kmetijstva, živilstva in gozdarstva pa svoje programe in dejavnosti. Sejemsko ponudbo bodo dopolnjevale tržnice ekoloških izdelkov, medu in dobrot slovenskih kmetij, prikazali bodo izdelovanje lesnih sekancev, na razstavnem prostoru kmetijskega ministrstva bo v nekaterih sejmskih dneh možno popiti tudi kavo (in se pogovoriti) z ministrom Dejanom

Tudi letos bo na sejmju velika izbira traktorjev in druge kmetijske mehanizacije.

V soboto in nedeljo bo vstopnina za mladino tri evre in za odrasle šest evrov, v drugih sejmskih dneh pa bo za evro višja. Za otroke do sedmega leta starosti je vstop na sejem brezplačen.

Židanom. V času sejma bodo državno sekaško tekmovanje lastnikov gozdov, revije goveje živine in konj, tekmovanja v košnji trave,

vlečenju vrvi, plesanju polke in druge prireditve. Podelili bodo sejmska priznanja za mlečne in mesne izdelke, med, sadne sokove, vino in kmetijsko mehanizacijo, priznanja rejcem najboljših živali ter priznanja zaslužnim združnikom in združnim organizacijam. Prireditelji bodo pripravili tudi več povesov, predavanj in pogovorov, med drugim o perspektivah poljedelstva in govedoreje v Sloveniji, o kmetijski

zemljiški politiki, naložbah v sončne elektrarne, ekološki pridelavi in predelavi ...

Na sejmju Inpak bo ponudba različne vrste embalaže, materialov, dodatkov, strojev, predstavili bodo skladiščno tehnologijo in ravnanje z odpadno embalažo, podelili bodo oskarje za embalažo, obiskovalci pa si bodo lahko ogledali tudi razstavo Najboljše iz BIO 21 (iz 21. bienala industrijskega oblikovanja).

ŽELEZNIKI, ŽIRI

Tržnica pridelkov

Tržnica kmetijskih pridelkov, ki jo pripravlja Razvojna agencija Sora, bo v soboto med 8. in 12. uro hkrati na dveh lokacijah - pred združnim domom v Žireh in pri pošti v Železnikih. **C. Z.**

Kmetje zahtevajo poračun

Nekatere pekarnice so za jesen že napovedale podražitev kruha.

CVETO ZAPLOTNIK

Medno - V petih tednih se je cena pšenice na svetovnem trgu zvišala za tri petine, vrhunec je dosegla 5. avgusta, ko je preseгла 200 evrov za tono. Ceno so "pognale v nebo" suša v Rusiji, Ukrajini, Kazahstanu in delu Evropske unije ter poplave v Kanadi, predvsem pa napoved Rusije, da bo zaradi izrednih razmer omejila izvoz. Cene so potem sicer začele rahlo padati, še vedno pa so napovedi, da se bodo jeseni na borzah gibale od 182 do 213 evrov za tono. Ker je v Sloveniji samooskrba s pšenico le 55-odstotna, je živil-

Leta 2000 je bila cena pšenice 113 evrov za tono in cena belega kruha 1,12 evra za kilogram, letos pa cena pšenice 120 evrov in cena kruha 1,80 evra. Vrednost pšenice v ceni kruha predstavlja le sedem odstotkov.

ska predelovalna industrija močno odvisna od uvoza in je tudi zdaj prisiljena kupovati žito po visokih cenah. Nekatere pekarnice v Sloveniji so zaradi podražitve pšenice pa tudi elektrike, plina in nafte ter višjih stroškov dela

že napovedale podražitev kruha.

V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije so se ob letošnji žetvi pšenice zavzemali za odkupno ceno 158 evrov za tono, ki bi pri pridelku 5,3 tone na hektar pokrila pridelovalne stroške, vendar pa je bila dejanska odkupna cena le od 100 do 130 evrov. Kot so povedali na četrtkovi novinarski konferenci zbornice na kmetiji Janeza Zaverla v Mednem, slovenski kmetje ob močnem porastu cene pšenice na svetovnem trgu pričakujejo poračun za nazaj, tako kot so ga dobili kmetje, ki so prodali pšenico v Avstrijo.

Zbirajo prijave za tekmovanje oračev

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - Društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov Gorenjske in Kmetijsko gozdarski zavod Kranj bosta združeno avgustovsko soboto pripravila na KŽK-jevih njivah

v Lahovčah gorenjsko tekmovanje v oranju. Tekmovalci se bodo z dvobrazdnimi plugi krajniki in obračalnimi plugi pomerili v oranju na strnišču. Prireditelji sprejemajo prijave za udeležbo na tekmovanju na naslov

DKIT, Iva Slavca 1, Kranj, ali po telefonu na številko 040/530-230, kjer dajejo tudi dodatne informacije. Orača z največ doseženimi točkami se bosta uvrstila na državno tekmovanje, ki bo 11. septembra v Vipavi.

AGRA

MEDNARODNI

21. – 26. 8. 2010
Gornja Radgona

48. mednarodni
kmetijsko-živilski sejem

Od sobote do četrta,
od 9.00 do 19.00 ure!

POMURSKI SEJEM
www.pomurski-sejem.si

Naravnost na mizo!

Grenčin poln pelin

Pravi pelin je najbolj znan po svojem izjemno grenkem in trpkem okusu, zaradi česar so ga pesniki vzeli za simbol bolečine in grenkobe, skratka hudega v življenju. V fitoterapiji pa so prav grenčine, ki jih v obilju vsebuje, pelinova glavna odlika. Zaradi njih slovi kot odličen lek za želodec, ki vzbuja tek, pospešuje prebavo in delovanje žolča, preganja vetrove, odpravlja napihnjenost ...

PAVLA KLINER

Pravi pelin (*Artemisia absinthium*), rastlina z aromatičnim vonjem in zelo grenkim okusom, obožuje suhe travnike in stare zidove, najpogosteje pa ga gojimo po vrtovih - vendar ne zaradi lepega videza, s katerim se rastlina, ki jo prištevamo med plevela, ravno ne more pohvaliti, pač pa zaradi njenega močnega vonja, ki v okolici učinkovito preganja listne uši in druge škodljive insekte. No, tisti, ki nekaj damo na zelišča, jo seveda gojimo zaradi njenih silnih zdravilnih učinkov. Od julija do septembra nabiramo rumeno cvetoče poganjke in prtične liste.

Preganja nejevoljo in morskorožico

Pravi pelin je že v davni preteklosti veljal za pravo panacejo, rastlino, ki zdravi vse bolezni. Rimljani so bili prepričani, da omogoča večno zdravje. Rimski filozof in sladkosec Lukrecij omenja, da so pelin uživali proti glistam, Galen ga je uporabljal kot zdravilo proti vročini. Znamenita medicinska šola v Salernu je učila, da pelin preprečuje morskorožico ter lajša bolečine v želodcu in živčno napetost. Hipokrat ga je med drugim priporočal proti zlatenici, tetanusu in za čiščenje maternice, Dioskurid pa je zapisal, da ogre-

Pelin je bil včasih zastopan v slehernem vrtu.

va in pospešuje prebavo. V srednjem veku so z njim zdravili domala vse bolezni, od kuge, kolere, revme, angine, mumpsa, zobobola, skorbuta, vodenice, bledičnosti, želodčnih obolenj, morske bolezni do ohromelosti. Veljalo je tudi, da pelin na mah pomiri jeznorite in prepirljive ženske in preganja nejevoljo.

Pelin rožo spravi vse naprej ...

Pelin rožo ali pelinko, kot so pelinu svoj čas rekli, je v izdatni meri uporabljalo tudi slovensko ljudsko zdravilstvo. Veljal je za splošno zdravilo, ki ni smelo manjkati v nobeni domači lekarni, seveda tudi na domačem vrtu ne. Na spisku najbolj čislanih in največkrat uporabljenih zdravilnih rastlin, s katerimi so se zdravili naši predniki, zaseda pelin visoko drugo mesto, prehitel ga

je le brin. Stare zeliščarske bukve o njem med drugim zapišejo sledeče: "Na vodi kuhaj pelin in pij, stori dobro v želodcu in iz njega spravi vse naprej. Kterga glava boli, da ne more spati inu misliti, skuha naj pelina na vodi, si ga obveže okoli al pa z jeshom opari in duha, bo zdrav."

Lek za tek

Zelišče pelina v ljudskem zdravilstvu najpogosteje uporabljajo za dobro prebavo in tek. Pelin je krepčilo, zbuja izločanje žolča in kar hitro odpravi vsakršne prebavne motnje in napenjanje. Dr. Katja Galle-Toplak v Zdravilnih rastlinah na Slovenskem piše: "V ljudski medicini velja za izredno dobro sredstvo pri slabem delovanju želodca, pri slabi prebavi in pri žolčnih težavah. Zaradi grenčin deluje pri slabem teku, pri prebavnih te-

žavah, kot sta spahovanje in napet želodec ter trebuh; preganja vetrove in pospešuje delovanje žolča." Z njegovo pomočjo lažje uženemo kronično zaprtje, zgago, neprijeten zadah iz ust, črevesne zajedavce. Priporoča se pri splošnem pomanjkanju prebavnih sokov in lenosti želodca, zato kot začimba sodi k maslnim jedem, ki jih naredi bolj prebavljive. Lajša tudi nekatere jetrne bolezni, odvaja vodo iz telesa in pomaga pri hujšanju.

Naberimo rumene cvetoče poganjke.

Nadaljujemo prihodnjič, ko bomo spoznali še nekatere druge zdravilne odlike pelina, njegove zdravilne pripravke in opozorili pred pretiranim uživanjem pelinovega čaja in zlasti - absinta in pelinkovca. Že danes posvarimo, naj se pelinu v vseh oblikah strogo izogibajo nosečnice in doječe matere.

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA DANICA DOLENC

Tedenski jedilnik

Nedelja - Kosilo: juha iz puranovega mesa in zelenjave, meso iz juhe, omaka iz gorčice in kisle smetane, pečen krompirček, endivija s kumarico, kolač z breskvami; **Večerja:** toast z gobami, paradižniki, breskve v belem vinu.

Ponedeljek - Kosilo: telečja rižota z zelenjavo, endivija s paradižnikom in jajcem, slive; **Večerja:** narezek iz pršuta in sira, zrnat kruh, grozdje.

Torek - Kosilo: polenta, goveji golaž, mešana solata, breskve; **Večerja:** polnjene bučke na rižu iz pečice, jogurt.

Sreda - Kosilo: paradižnikova kremna juha, pečene škarpine na krompirju (iz pečice), zelena solata s paradižnikom; **Večerja:** široki rezanci s skuto, kompot.

Četrtek - Kosilo: goveja juha z vlivanci, mesni polpeti s kosmiči in zelenjavo, kumarična solata s krompirjem; **Večerja:** polnjene paprike, pire krompir, solata.

Petek - Kosilo: jogurtova hladna juha, pečen zobatec ali orada, blitva s krompirjem po dalmatinsko, zelena solata, nektarine; **Večerja:** zelenjavna ponev z jajci, francoska štruca, sadni sok.

Sobota - Kosilo: svinjske zarebrnice in piščančje peruti na žaru, bučke in jajčevci z žara v marinadi, paradižnikova solata s fetom, lepinje; **Večerja:** solata iz stročjega fižola, ostanke z žara, sadna kupa s sladoledom.

Krhek kolač z breskvami

Testo: 200 g moke, 1 žlička pecilnega praška, 75 g sladkorja, 75 g ohlajenega masla, 1 jajce; **Nadev:** 3 jajca, 100 g sladkorja, 1 zavitek vanilijevega pudinga, 500 g kisle smetane, 250 g suhe skute, ščepec soli, 1 konzerva breskovega kompota (825 ml.), 100 g sladke smetane za stepanje.

Premešamo moko in pecilni prašek ter presejemo na delovno površino, v sredini naredimo jamico, na njen rob razporedimo sladkor in maslo, narezan na kocke, v jamico ubijemo še jajce in na hitro zamesimo kompaktno testo. Zavijemo ga v folijo in pustimo eno uro v hladilniku.

Pečico segrejemo na 175 stopinj Celzija. Ohlajeno testo razvaljamo na pomokani podlagi, ga položimo v okrogel model, obložen s peki papirjem (premer 28 cm), okrog pa napravimo rob v višini 3 cm. Jajca stepemo s sladkorjem in pudingovim praškom ter primešamo kislino smetano in skuto. Breskve odcedimo in nekaj kosov pustimo za okras, druge pa narežemo na rezine in polagamo po testu. Premažemo s skutno kremo, damo v pečico in pečemo 60 minut. Pečen kolač pustimo, da se ohladi. Preden ga ponudimo, stepemo smetano, jo razporedimo po kolaču in okrasimo z breskvami.

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Solkanski most, Goriška Brda

MAJA ŠUŠTERŠIČ

Po mirnem sprehodu sva se z avtom vrnili v dolino do Solkana. Pustila sva ga pri športnem igrišču nad Sočo in šla peš do znamenitega Solkanskega mostu, ki je znan po tem, da ima največji kamniti lok na svetu. Po njem poteka železniška proga Jesenice-Nova Gorica, dograjena leta 1906.

V sredinem jutru sva si kot običajno privoščila pošten zajtrk. Po njem naju je pot vodila v Goriška Brda. Prvi postanek sva naredila na urejenem parkirišču pri Vrhovlju pri Kojškem, od koder vodi lepa pešpot na vrh Korada (812 m), najvišji del Brd. Lepe počasne hoje je bilo le za pol ure. Planinska koča je bila sicer zaprta, a naju to ni motilo. Malo naprej naju je pričakal čudovit travnik z gorskimi rožami in s kamni-

tim znamenjem, kjer je spravljena štampiljka. Od tod je tudi krasen pogled na Brda. Kmalu sva se vrnili do avta, ker naju je čakala še dolga pot naprej. Pot naju je vodila do vasi Golo Brdo in Neblo ob italijanski meji. Nato sva se ustavila v Dobrovem in si na hitro ogledala grad Dobrovo z okolico. Naslednji postanek je bil v vasi Medana, saj naju je želodec opomnil na lakoto. V kmečkem turizmu Belica sva si privoščila njihovo specialiteto frtaljo in ovčji sir z olivnim oljem. Zraven se je prileglo njihovo dobro rdeče vino. S terase se nama je odpiral čudovit pogled na okoliške vinograde. V Medani se je rodil slovenski pesnik Alojz Gradnik. Okrepčana sva pot nadaljevala mimo vasi Šmartno in se ustavila v Go-

Hiša bratov in sestre Božič v Avčah z vrtno strani

njačah, kjer je dobro znan razgledni stolp, postavljen leta 1961 v spomin na 315 žrtev iz druge svetovne vojne na desnem bregu Soče. Visok je 23 metrov in ima 144 stopnic. Imela sva srečo, saj sva z vrha stolpa v daljavi videla tudi

morje. Odpravila sva se naprej in s ceste proti Vrhovlju zavila na označeno cesto, ki pelje na Sabotin. Gre za 609 m visok vrh na meji med Slovenijo in Italijo. Pot nanj je označena kot pot miru. Za tiste s planinsko opremo je primerna pot po

severni strani, ki traja dve uri in je delno kar zahtevna. Lažji in hitrejši je dostop po južni strani, ki traja poldrugo uro. Midva sva izbrala tretjo možnost in se z avtom pripeljala malo pod vrh do stare karavle, ki danes služi kot gostišče. Ta dan je bilo žal zaprto. Nato naju je markirana pešpot vodila po zelo zanimivi poti skozi rove, mimo kavern in bodečih žic. Vse to so ostanki iz prve svetovne vojne, ki je bila tam najhujša. Na vrhu so ostanki cerkve sv. Valentina. Zelo lep razgled se nam odpre na Julijce, Sočo, Goriško kotlino, Kras in ob dobri vidljivosti celo morje. Z leve strani pa se lepo vidi cerkev na Sveti gori. Zadovoljna zaradi lepo preživetega dne sva se vrnili v Avče in že naredila načrt za naslednji dan.

LESCE

Praznik malega letalstva

Modeli letal, ki so čakali na start, so bili prava paša za oči. Na tleh so videti precej večji kot v zraku, saj nekateri modeli tehtajo tudi okoli 25 kilogramov / Foto: Anka Bulovec

Tudi letos so na veliki šmaren na letališču v Lescah pripravili miting malega letalstva in tokrat že 22. Alpski pokal letočih modelov, na katerem je s svojimi maketami pravih letal nastopilo nekaj manj kot štirideset tekmovalcev iz Avstrije, Italije, Hrvaške in Slovenije. Preizkusili so svoje znanje in spretnosti v pilotiranju letal na daljavo na modelih reaktivnih letal, motornih batnih letal, jadralnih akrobatskih letal in helikopterjev. "Nastopajočih in gledalcev je bilo nekaj manj kot lani, kar je posledica dokaj slabe vremenske napovedi," je povedal pomočnik vodje tekmovanja Bojan Žnidar. "Kljub temu smo zadovoljni: predstavljenih je bilo več kot 60 modelov letal, velikih od dveh do sedmih metrov. Letala so vse bolj kvalitetna, tudi tista, ki so jih predstavili slovenski modelarji, tako da verjamem, da nihče od več kot tisoč obiskovalcev prireditve ni bil razočaran." **M. A.**

MOŠNJE

Tretji Mošenjski dnevi

Obiskovalci so si z zanimanjem ogledali prikaz starih kmečkih opravil, kot so retranje in pajklanje žita.

Že tretji Mošenjski dnevi, ki jih je pretekli konec tedna pripravilo Turistično društvo Mošnje, so bili vsebinsko še bolj bogati kot dosedanja. Organizatorji so namreč tokrat kljub slabi vremenski napovedi že v soboto na travniku pred izletniško kmetijo Globočnik v Globokem pripravili prikaz kmečkih opravil, kot so košnja trave, sušenje in spravilo sena, žetev žita, mlatenje, retranje, pajklanje žita, pletenje košar, izdelovanje skodel ter prešanje in kuhanje sadja. Obiskovalci, ki jih je bilo zaradi nestanovitnega vremena morda nekaj manj, kot so pričakovali, so si lahko ogledali tudi peko kruha v krušni peči in točenje medu, pozno popoldne pa dan zaključili še z veselico. Prireditve se je nadaljevala naslednji dan, ko so v Mošnjah pripravili dan odprtih vrat v krajevni muzeju, kjer so obiskovalcem na vodenih ogledih predstavili muzejsko zbirko, prireditve pa so zaključili z nastopom mladih glasbenih talentov iz Mošenj in okolice ter s srečanjem narodnih noš iz občine Radovljica. **M. A.**

BRNIK

Naša inštruktorja v Nepal

Prejšnji teden sta odpotovala z letališča Jožeta Pučnika v Nepal slovenska inštruktorja **Bojan Pollak** iz Kamnika in **Klemen Volontar** z Jesenic, zdravnik **Žare Guzej** pa se jima bo tam pridružil po 20. avgustu. Planinska zveza Slovenije in Nepalska planinska zveza namreč že od leta 1980 sodelujeta pri usposabljanju nepalskih tečajnikov v gornjskih veščinah. Slovenci so zgradili v Manangu pod Anapurno šolo, kjer so potekali tečaji z nekaj prekinitvami. Po dvehletnem premoru bodo naši inštruktorji letos izbrali izmed 126 prijavljenih kandidatov le 32 domačinov in štiri tujce. Na tečaju, ki bo potekal do 25. septembra, bo našima inštruktorjema v pomoč tudi devet Nepalcev. **S. S.**

V Davči so znova trli lan

Dan teric s prikazi predelave lanu od bilke do platna je v Davčo minuli konec tedna privabil več tisoč obiskovalcev.

ANA HARTMAN

Davča - Minuli konec tedna je bil v Davči že 25. Dan teric. Čeprav na kmetiji pr' Vrhovcu predelavo lanu prikazujejo že od leta 1969, pa tradicionalna kulturno-etnografska prireditve v organizaciji Turističnega društva Davča (TD) vsako leto privabi številne obiskovalce. "Veseli smo, da nam je prireditve znova uspela, letos je v dveh dneh privabila več tisoč obiskovalcev. Glavni namen je ohranjanje tradicije predelave lanu, ki je v Davči po drugi svetovni vojni zaradi razvoja industrije zamrla," je povedala predsednica TD **Zdenka Kejžar**. Zbrane je nagovoril tudi župan **Železnikov Mihael Prevc**, ki je poudaril, da prireditve pripomore tudi k ohranjanju tako razseljene vasi, kot je Davča: "Nedolgo nazaj ji je grozilo izseljevanje, danes pa lahko rečemo, da vas živi."

Prireditve se je začela v soboto, ko so igralci TD Sovodenj s komedijo Zadrega nad zadrego napolnili šotor, ki pa je zvečer, ko je zbrano množico zabavala Tanja Žagar s skupino Allegro, pokal po sivih. Pestro dogajanje je bilo tudi v nedeljo popoldne,

Veliko zanimanja je bilo tudi za tkanje platna na statvah.

ko so prikazali postopke predelave lanu. Tega v Davči sejejo le še za potrebe Dneva teric, letos pa še ni bil zrel, saj so ga zaradi dolge zime pozno sejali. Kljub temu so ga nekaj populili in zvezali v snopke, ki so jih osušili v laneni jami. Od tam so lan, zaviti v rjuhe, prinesli do teric. "Snopki morajo ostati topli, saj se ohlajen lan ni

dobro trl. Včasih so ga terice dajale tudi pod krila, me pa tega nismo storile, ker smo prevroče in bi se lahko vžgal," je v smehu dejala **Milena Čemažar**, ena od sedmih teric. Tem so - podobno kot včasih - ponagajali fantje, slamnatega moškega pa so tokrat namenili **Mariji Prezelj**. "Ta bo vsaj tiho," se je pošalila. Obiskovalci so z

zanimanjem spremljali tudi mikanje, s katerim dobro predivo ločijo od slabega, tresenje prediva, pređenje na kolovratu, zvijanje z vretena na motovilo, pranje štren, zvijanje v klovčke in tkanje platna na statvah. Prikazali so še vrtnanje lesenih cevi in pletenje lanenih vrvi, prikazom pa je sledila veselica z Veselimi svati.

PLESNI KOTIČEK (26)

V Kranju prvič baletni oddelek

DARJA OVSENIK

"Plesa ni brez glasbe. Če je glasba prava, te pozove k plesu, zato sta oba tesno povezana. Tudi nam se je zdelo nujno potrebno, da ples čim prej postane del našega izobraževalnega programa," o odprtju baletnega oddelka pravi ravnateljica Glasbene šole Kranj Petra Mohorčič.

Želja po baletu je na Glasbeni šoli Kranj zorela že nekaj časa, predvsem kot potrebna dopolnitev glasbenega programa, saj je to sicer stalna praksa vseh večjih glasbenih šol. V lanskem šolskem letu so praznovali 100-letnico šole, ki jo je letos nadgradila razveseljiva novica Ministrstva za šolstvo in šport s podporo baletnega oddelka v Kranju. Kot pravi ravnateljica, bodo s tem kot šola pripomogli tudi k dvigu plesne zavesti v Kranju in odgovorili na povečano povpraševanje po vrstnem izobraževanju.

Plesni oddelek bo letos prevzela Daša Skrt, ki je ena od prvih baletnic, ki bodo zaključile tako višješolsko plesno kot pedagoško izobraževanje. Številne izkušnje si je nabrala kot plesalka v SNG Opera Balet Ljubljana in s poučevanjem v zasebni baletni šoli. V prvem letu na GŠ Kranj odpirajo plesno pripravnico za otroke od šestega leta starosti, ki traja tri leta. Za vpis v prvi razred pri devetih letih morajo otroci opraviti sprejemni preizkus, saj bodo tako kot ostali instrumentalisti glasbene šole obiskovali tudi pouk nauka o glasbi. Prednost, ki jo ponuja izobraževanje na GŠ Kranj, je formalno priznana nižješolska glasbena izobrazba, ki si jo bo učenec pridobil po zaključku šestega razreda baleta, s čimer bo lahko pristopil k opravljanju sprejemnega preizkusa na srednji baletni šoli.

Sprejemni izpiti za vpis v baletni oddelek so že pote-

Petra Mohorčič, ravnateljica Glasbene šole Kranj

kali, kljub temu pa so se odločili za dodatni rok, ki bo tudi 24. avgusta. Sprejemnih izpitolov se lahko udeležijo otroci od 9. leta starosti, mlajši pa le, če bodo imeli plesno predznanje.

Na GŠ Kranj si želijo, da bi učencem nudili še druga glasbena in umetniška znanja ter plesni oddelek pripeljali na tak nivo, da bodo lahko prirejali glasbeno-

plesne predstave ob spremljavi šolskih orkestrrov. Tudi pevski oddelek je vsako leto večji, med zaposlenimi imajo učitelje, ki pišejo glasbo, dirigente, pisce tekstov ... Če bi imeli še prostor za izvedbo večjih koncertov, bi se po mnenju Petre Mohorčič kaj hitro rodile prave glasbeno-plesne predstave, tako operne kot baletne.

Baletni oddelek tudi v Škofji Loki

Tudi Glasbeni šoli Škofja Loka se je letos ponudila priložnost, da odpre oddelek za balet. Pouk bo kljub odprtju v Škofji Loki še vedno potekal v prostorih ŠD Ratitovec v Železnikih, kjer je zasebna baletna šola že v prejšnjih letih izvajala baletna izobraževanja za otroke. Otroke vpisujejo v prvi in drugi razred ter pripravnico 1 in 2. Letos je prostih mest za vpis malo, saj so razredi večinoma že polni.

Ločani na Europeadi

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - V glavnem mestu Južne Tirolske Bolzanu je bil pred nedavnim evropski festival ljudskega plesa in glasbe, Europeada 2010, na katerem so sodelovale 203 skupine iz šestindvajsetih evropskih držav. Prvič v 47-letni zgodovini Europeade se je zgodilo, da so na festivalu sodelovali predstavniki Slovenije, in sicer člani društva Rovtarji-Smučanje po starem iz Škofje Loke in veterani Tamburaške skupine Biserica, ter Folklorna skupina Marko iz Beltincev. Tam-

Člani Tamburaške skupine Biserica

buraška skupina Biserica je nastopila na koncertu zborov in glasbenih skupin

v Haydnovem avditoriju. Zaigrali so osem skladb. Ko so igrali zadnjo, Avsenikovo

Golico, je navdušen aplavz skoraj preglasil zvoke tamburic, nam sporoča **Tanja Oblak** iz društva Rovtarji. Predsednik društva Rovtarji **Brane Tavčar** ne more nikamor brez svojega kolesa. Tako kot povsod drugod so ga tudi v Bolzanu na veliki paradi pozdravili z navdušenjem. Predsednik mednarodnega organizacijskega komiteja **Bruno Peeters** ga je osebno povabil, da se udeleži naslednje Europeade. V tradicionalno smučarski deželi pod Dolomiti niso ostale neopažene niti stare smuči, brez katerih Rovtarji ne gredo nikamor. Škofjelosko skupino je vodil predsednik komisije za pobratenje mest Maasmechelen in Škofja Loka **Jef Albrechts** iz Belgije.

PREJELI SMO

Varstvo kulturne dediščine

Odrpito pismo ministrici za kulturo Majdi Širca in hkrati pritožba na zadnjo odločbo ZVKD Kranj z dne 22. februarja 2010 glede Osnovalne šole Kranjska Gora.

Po zrušitvi prvotnega hotela Prisanek je Kranjska Gora znova priča uničevanja sodobne slovenske arhitekture. Gre za leta 1970 po načrtih Majde Dobravec Lajovic zgrajene osnovne šole, ki je bila zaradi svojega kvalitetnega prilaganja regionalni arhitekturi vpisana v Register nepremične kulturne dediščine pod št. EŠD. 15901. Ker po 40 letih šola potrebuje temeljito prenovno in nekaj novih prostorov, se je Občina Kranjska Gora odločila, da skoraj polovico šole podre in poveča z novim objektom.

Leta 2008 je z javnim razpisom poiskala projektanta, izbran je bil Atelje za prostorsko projektiranje Jesenice. Ta je spomladi 2009 z idejnim projektom avtorice arh. Silvije Baburek zaprosil ZVKD Kranj za kulturno-varstveno soglasje, v katerem je mag. Nika Leben zahtevala tudi soglasje avtorice prvotnega načrta šole, arhitektke Majde Lajovic. Ta se s predloženo rešitvijo ni strinjala, ker je mnenja, da se terasast objekt mediteranskega tipa oblikovno ne more vključiti v obstoječe tkivo šole. Upoštevana tudi niso bila priporočila ZVKD, da se mora pri prenovi ohraniti osnovno razmerje stavbnih volumnov, kot odgovorni projektant prvotne šole sem pripravil alternativni preizkus umestitve želenega programa k sedanji šoli na - po našem mnenju - oblikovno skladnejši način. Projektantka se postavljenih kulturno-varstvenih pogojev ZVKD Območne enote Kranj ni držala, župan Kranjske

Gore kot investitor je naš predlog odklonil in naročil izdelavo izvedbenih načrtov po predloženi idejni zasnovi. Verjetno se je pozanimal, ali vpis v Register nepremične kulturne dediščine kakorkoli pravno varuje zgrajeno arhitekturno delo in izvedel, da ga ne, torej enako, kot je pravno nesporno v svojem internem dopisu Danieli Tomšič z dne 14. maja 2010 ugotovila pravna Republiške uprave za varstvo kulturne dediščine, ga. Romana Kandič. In tu je razlog za tole pismo!

Sprašujem, kaj nam je storiti, da bo sodobna slovenska arhitektura bolje zavarovana, da ne bo edina varovalka za ohranitev zgrajene arhitekturne zasnove Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP), a še to le v primeru, če je bilo delo nagrajeno na javnem arhitekturnem natečaju in torej z njim pridobljeno. Ali ne bi bilo najpravičnejše 44. členu ZASP dodati še člena, ki bi vpis v Register, Plečnikove nagrade in nagrade Prešernovega sklada izenačeval z izborom na natečaju? Arhitektura je namreč kvalitetna zato, ker je dobro zasnovana, ne glede na to, kako je avtor prišel do naročila. Drugo vprašanje pa je, kakšna je dejanska moč slovenskih zavodov za varstvo kulturne dediščine, če vsak malo bolj vztrajen institucionalni investitor (beri lokalna oblast) doseže svoje, tudi če je v popolnem nasprotju z izdanimi kulturno-varstvenimi pogoji? Ali ne bi bil že čas, da se namesto dosedanjih, večkrat mučnih in dolgotrajnih prerekaj, slovenski arhitekti in člani delovnih skupin zavodov za varstvo dediščine sporazumejo, da je njihova temeljna naloga v bistvu povsem enaka - dedičem zapustiti Slovenijo kar se da prvisko in čim manj onesnaženo z nepriemernimi gradnjami?

ARHITEKT JANEZ LAJOVIC

Običaji, noše in domača obrt

MARJANA AHAČIČ

Rateče - Turistično društvo Rateče-Planica je v nedeljo pripravilo tradicionalni, tokrat že 19. Vaški dan. "Zadovoljni smo, da smo, kljub temu da je vmes malce deževalo, prireditev brez večjih težav spravili pod stre-

ho," je povedala tajnica KS Rateče **Tina Brlogar**. Na prireditvi, posvečeni etnološki dediščini, se je tako kar okoli štiri tisoč obiskovalcev iz Kranjske Gore in sosednjega Trbiža pa tudi domačinov in drugih seznanilo z zgornjesavskimi običaji, narodnimi nošami in domačo

obrtjo. Med drugim so spoznali, kako se izdelujejo izvorna rateška obuvala, imenovana žoki, v osrednjem delu prireditve pa so se domačinke in domačini oblekli v narodne noše, med katerimi jih je veliko starejših od sto let, ter jih v prome-

ladnem sprevedu od vaške lippe pri Šurcu do trga na Gorici pokazali turistom in obiskovalcem. V Ratečah je na letošnjem Vaškem dnevu nastopila tudi Godba Gorje, pa pevski zbori, folklorne skupine, otroci iz vrtca, citrarka in harmonikar. Obiskovalci so si lahko ogledali tudi razstavo ročnih del in se posladkali s pestro ponudbo domačih jedi - najbolj so šli v slast štruklji in žlikrofi pa vse vrste potic.

HALO - HALO GORENJSKI GLAS telefon: 04 201 42 00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4, v Kranju oz. po pošti - do ponedeljka in četrtega do 11.00 ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki: Izredno ugodna.

JANEZ ROZMAN S.P. - ROZMAN BUS, LANCOVO 91, 4240 RADOVLJICA, TEL.: 04 53 15 249, FAX: 04 53 04 230

MADŽARSKE TOPLICE: 4. 9. - 7. 9., 4. 9. - 9. 9., 2. 10. - 5. 10.; **DUGI OTOK:** 21. 8. - 28. 8., 28. - 31. 8., 24. 8. - 31. 8.; **GOLI OTOK:** 6. 9.; **KOPALNI IZLET - IZOLA:** VSAK PONEDELJEK IN ČETRTEK; **BANJA VRUČICA:** 26. 9. - 29. 9.; 6. 10. - 13. 10.

OBVESTILA O DOGODKIH OBJAVLJAMO V RUBRIKI GLASOV KAŽIPOT BREZPLAČNO SAMO ENKRAT.

PIREDITVE

1. Slackline session

Bled - Društvo Blejski mladinski center v petek, 20. avgusta, pripravlja 1. Slackline session na Bledu. Od 14. do 16. ure bo zbiranje prijav, od 14. do 20. ure slackline delavnice, od 16. do 20. ure slackline sesion, od 20. do 22. ure slacksline trick show, ob 23. uri pa afterparty.

IZLETI

Kolesarski izlet

Kranj - Iz kolesarske sekcije Društva upokojencev Kranj vabijo v torek, 24. avgusta, na kolesarski izlet na relaciji Kranj-Besnica-Njivice-Rovte-Češnjica-Ovsiše-Podnart-Gobovce-Podbrezje-Bistrica-Naklo-Kranj. Vožnje bo za 7 do 8 ur, start bo ob 8. uri izpred društva.

Na Krn

Preddvor - PS Preddvor obvešča svoje člane, da bo izlet na Krn v petek, 20., in v soboto, 21. avgusta. Zaradi dvojnega prevoza prosijo za prijave do torka, 17. avgusta. Informacije po tel.: 040/395 558, Rajko.

Na Paški Kozjak

Kranj - Planinci kranjskih upokojencev vabijo v četrtek, 26. avgusta, na pohod na Paški Kozjak. Hoje bo za 4 do 5 ur. Pri-

jave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 23. avgusta.

OBVESTILA

Ogled sejma v Gornji Radgoni in tropskega vrta

Preddvor - Občina Preddvor skupaj z Odborom za kmetijstvo in gozdarstvo organizira v torek, 24. avgusta, ogled 48. mednarodnega kmetijsko živilskega sejma v Gornji Radgoni in izlet z ogledom tropskega vrta podjetja Ocean Orchids v Dobrovniku ter Bukovniškega jezera (energetske točke, ogled Vidove kapele in Vidovega izvira). Avtobus bo odpeljal ob 6.30 izpred stavbe občine. Prijave z vplačili sprejemajo v sprejemni pisarni Občine Preddvor do petka, 20. avgusta, do 13. ure, informacije pa dajejo na telefonski številki 04/2751 000.

KONCERTI

Koncerti in delavnice pri Avseniku

Begunje - Na Avsenikovem vrtu v Begunjah bo jutri, v sredo, 18. avgusta, ob 19. uri za ples igral ansambel Igor in Zlati zvoki, v petek, 20. avgusta, ob 19. uri pa Avsenikov hišni ansambel, skupaj z udeleženci mednarodne glasbene delavnice, ki se v četrtek začneja pri Avseniku. Končana bo v soboto, 21. avgusta, ob 19. uri s koncertom udeležencev delavnice in mentorjev ter folklorne skupine Jaka Rabič Dovje Mojstrana. V četrtek, 19. avgusta, ob 19. uri bosta nastopila harmonikarja Marko Manin in Dejan Raj s prijatelji ter folklorno skupino Vintgar z Blejske Dobrave.

Koncerti v Trgovskem centru Bled

Bled - Ta teden bodo na zgornji ploščadi Trgovskega centra Bled naslednji koncerti: danes, v torek, 17. avgusta, ob 21. uri koncert skupine Ritmo de la noche (španska kitarska glasba), jutri, v sredo, 18. avgusta, ob 21. uri Apropo session, Cene Resnik trio, sledi jam session; v četrtek, 19. avgusta, ob 21. uri koncert Gašper Piano in Samo Turk (klasični kitari); v petek, 20. avgusta, ob 21. uri koncert Eclipse (rockovski spektakel, glasba skupine Pink Floyd); v soboto, 21. avgusta, ob 21. uri koncert Odbeatli (glasba skupine The beatles).

RAZSTAVE

Fotografije Mirka Bijukliča

Jesenice - Odrpjtje fotografske razstave Mirka Bijukliča, MF FZS, EFIAP, člana FK Nova Gorica, bo v petek, 20. avgusta, v Fotogaleriji Jesenice.

Razstava barvnih fotografij

Jesenice - V Razstavnem salonu Dolik bodo v petek, 20. avgusta, ob 18. uri odprli letno klubsko razstavo barvnih fotografij članov Foto kluba Jesenice.

PREDSTAVE

Torkova kinoteka

Jesenice - Gornjesavski muzej Jesenice skupaj s Slovenskim filmskim arhivom pri Arhivu Republike Slovenije vabi k ogledu Torkove kinoteke na Jesenicah, na Stari Savi - v dvorano Kolpern: danes, v torek, 17. avgusta, bo v počastitev igralca Mihe Baloha ob 20. uri na sporedu film Ne čakaj na maj.

KREA lingua

Helena Kalan, izkušena učiteljica nemškega jezika, vas v sodelovanju z Gorenjskim glasom nauči nemščine na zabaven in kreativen način.

Za vse redno zaposlene, z največ 5. stopnjo izobrazbe, omogočamo povrnitev stroškov za izobraževanje.

Informacije in prijave najkasneje do 26. 8. 2010
na: 031/750-763

Učenje Nemškega jezika
je lahko tudi zabava!

2. FESTIVAL KLANJSKE KLOBASE

Sora pri Medvodah
18. - 21. avgust

Petek 20.8., ob 20^h **koncert** Avenikovih melodij
z ansambлом Gregorji in 35 članskim simfoničnim orkestrom,
po koncertu degustacija

Sobota 21.8., ob 10^h **razstava specialitet**

ob 19^h **veselica** Veseli svatje in Rok'n'band

prodaja kart za koncert: Eventim, www.eventim.si, tel. (01) 4200 500, prodajna mesta:
Petrol, Big bang, Kompas, 3DVA trafike, kioski Delo prodaja,
e-Studentski servisi, M Holidays, Alpetour
www.eventim.si, www.vstopnice.com, www.koncerti.net

Gorenjski Glas www.festival-kranjske.si

MojeDelo.com Izberi prihodnost

MOJE DELO, spletni marketing, d.o.o., Litostrojska c. 44c,
1000 Ljubljana, Slovenija, T: 01 51 35 700
VEČ INFORMACIJ IN ZAPOSILITVENIH OGLASOV (300 - 500)
NA: www.mojedelo.com, info@mojedelo.com

Avtomehanik m/ž (Ljubljana)

Naša delavnica ima tridesetletno tradicijo. Zaradi povečanega in razširjenega obsega dela, potrebujemo samostojnega avtomehanika za vzdrževanje osebnih vozil. Pričakujemo strokovno in vestno opravljanje storitev ter prijazen in pošten odnos do strank. Nudimo redno plačilo z nagrajevanjem glede na uspešnost in upamo na dolgoletno sodelovanje. Zavorni servis, Mojca Tassi s.p., Tbilisijška 51, 1000 Ljubljana, prijave zbiramo do 11. 09. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Diplomirana medicinska sestra / Diplomiran zdravstvenik v specialistični ambulanti (Poslovna cona Senčur)
Pogoji: VII. stopnja izobrazbe ustrežne smeri; opravljen strokovni izpit; aktivno znanje slovenskega jezika, pasivno znanje angleškega jezika; vozniški izpit kat. B; poznavanje osnov računalništva ter uporabo informacijskih sistemov in orodij za obdelavo podatkov (Word, Excel, Powerpoint); sposobnost organiziranja dela in komuniciranja s strankami; samostojnost, iniciativnost, zanesljivost, timsko delo. MEDICEP, d. o. o., Grajska pot 17, 4220 Škofja Loka, prijave zbiramo do 27. 08. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Komercialist m/ž (Ljubljana, teren Slovenija)

Zaradi povečanega obsega dela pri novem prehranskem projektu, iščemo ambiciozne, komunikativne in vztrajne honorarne ali stalne nove sodelavce. Od vas pričakujemo: pripravljenost za učenje, zanesljivost, samostojnost, odgovornost, komunikativnost, ambicioznost, urejenost. TDA, d. o. o., Resljeva cesta 10, 1000 Ljubljana, prijave zbiramo do 08. 09. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Referent v tehnični službi m/ž (Žeje pri Komendi)

Iščemo sodelavca, ki ima V. ali VI. stopnjo izobrazbe tehnične smeri, pozna tehnično blago, poznavanje dela s programom Adobe Acrobat 9 PROFESSIONAL, poznavanje dela s programom Adobe Photoshop CS4, aktivno piše in govori angleški jezik (pisna in govorna komunikacija s poslovnimi partnerji v tujini). Možnost poklicnega in osebnega razvoja, stimulativni osebni dohodek. Rheinland elektro maschinen Group, d. o. o., Žeje pri Komendi 110, 1218 Komenda, prijave zbiramo do 25. 08. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Strojni ključavničar za delo na CNC-strojih in laserskem rezalniku m/ž (Lahovče pri Brniku)

V podjetju Kovinc, d. o. o., iščemo odgovornega in ambicioznega sodelavca, zato vabimo v našo sredino strojnega ključavničarja za delo na CNC-strojih in laserskem rezalniku m/ž, ki bo zadolžen za preoblikovanje kovin na CNC strojih - razrez, upogibanje, prebijanje ter ostala dela skladno dogovoru. Vsaj eno leto primerljivih delovnih izkušenj na delovnem mestu operaterja CNC-strojov. Kovinc ključavničarstvo, d. o. o., Lahovče 87, 4207 Cerklje pri Gorenjskem, prijave zbiramo do 21. 08. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Komercialist / zastopnik na terenu za območje Slovenije m/ž (več delovnih mest)

(Gorenjska, Koroška, Primorska, Štajerska, Osrednje-slovenska)
Izbrani kandidat bo opravljal delo - trženje in promocija portala www.rabim.info (terenski obiski podjetij, obrtnikov, s.p.). Rabim.info, d. o. o., Golo Brdo 154B, 1215 Medvode, prijave zbiramo do 10. 09. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Kuharski pomočnik v Škofji Loki m/ž (Škofja Loka)

Vaše naloge bodo sodelovanje pri pripravi obrokov, čiščenje delovne površine in delovnih sredstev, delitev hrane, oskrbovanje delne linije. Delovnik je enozemski, polovični delovni čas. Sodexo, d. o. o., Železna cesta 16, 1000 Ljubljana, prijave zbiramo do 08. 09. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Laborant m/ž (Škofja Loka)

Iščemo novega sodelavca z izkušnjami pri opravljanju laboratorijskih preskusov, meritev ter analiz materialov in surovin ter pripravljaj strukturnih tehničnih poročil. Knauf Insulation, d. o. o., Trata 32, 4220 Škofja Loka, prijave zbiramo do 31. 08. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Razvojni projektni vodja m/ž (Škofja Loka)

Iščemo novega sodelavca z izkušnjami pri projektne razvoju materialov. Novi sodelavec bo izvajal teste in raziskave na materialih in procesni opremi s ciljem projektne razvoja novih izdelkov, pripravljaj ustrezna poročila ter sodeloval pri implementaciji le teh v proizvodne procese. Pri svojem delu bo sodeloval z mednarodnimi strokovnjaki znotraj koncerna. Knauf Insulation, d. o. o., Trata 32, 4220 Škofja Loka, prijave zbiramo do 31. 08. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Prodajalci in promotorji m/ž (Osrednje-slovenska, gorenjska in primorska regija)

Iščemo sodelavce za širitev prodajne mreže v osrednje-slovenski, primorski in gorenjski regiji. Bofrost Adria, d. o. o., Dolenjska cesta 242/b, 1000 Ljubljana, prijave zbiramo do 06. 09. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Samostojni računovodja m/ž (Škofja Loka)

Delo bo obsegalo: priprava letnih in medletnih (konsolidiranih) računovodskih izkazov in poročil z vidika veljavne zakonodaje in za potrebe posloводства, lastnika, vodenje obračuna amortizacije opredmetenih in neopredmetenih sredstev družbe, vodenje in nadziranje metod vrednotenja in obračunov zalog v družbi, izračunavanje lastnih cen proizvodov in polproizvodov, reševanje zahtevnejših vprašanj. SGP Tehnik, d. d., Stara cesta 2, 4220 Škofja Loka, prijave zbiramo do 05. 09. 2010. Več na www.mojedelo.com.

GG IZLET petek, 20. avgusta 2010

Gremo v Bohinj!

Bohinj je blizu, boste rekli. Res je, a vseeno sprejmite naše vabilo in se nam pridružite na izletu, na katerem bomo preverjali, ali je Bohinj še tako lep, kot je bil včasih. Iz Kranja se bomo odpravili na pot ob 8. uri z avtobusne postaje na Primorskem (pred Mercator centrom). Ob 8.20 se nam bodo na avtobusni postaji pridružili izletniki iz Radovljice, ob 8.30 na avtobusni postaji v Lescah, ob 8.45 pa še na avtobusni postaji Union na Bledu. Ko bomo prispeli do parkirišča pri Domu Savica, bomo razdelili malico in se po urejeni poti s številnimi stopnicami začeli vzpenjati proti očarljivemu razgledu na slap Savica. Po spustu si bomo v Bohinjski Bistrici ogledali nov objekt, Park hotel Bohinj, ki je prvi ekološki hotel v Sloveniji. Po predstavitvi nas bo čakalo kosilo v Penzionu Tripič, nato pa popoldansko kopanje v Vodnem parku Bohinj. S čofotanjem bomo zaključili ob 18. uri in se odpravili proti domu. Potniki bodo izstopali v obratnem vrstnem redu kot jutraj. Če se dogovorimo še za lepo vreme, se bomo imeli prav odlično! Ne pozabite le na pohodno obutev, kopalke in brisačo!

hotel v Sloveniji. Po predstavitvi nas bo čakalo kosilo v Penzionu Tripič, nato pa popoldansko kopanje v Vodnem parku Bohinj. S čofotanjem bomo zaključili ob 18. uri in se odpravili proti domu. Potniki bodo izstopali v obratnem vrstnem redu kot jutraj. Če se dogovorimo še za lepo vreme, se bomo imeli prav odlično! Ne pozabite le na pohodno obutev, kopalke in brisačo!

Cena izleta: 30 EUR
Za rezervacijo čim prej pokličite
na: 04/201 42 41 ali pišite na:
narocnine@g-glas.si.

Cena izleta vključuje: prevoz, malico, vstopnino, kosilo, kopanje, zavarovanje. Organizator izleta je turistična agencija Odisce.

Gorenjski Glas

OBČINA JESENICE
ŽUPAN

Cesta železarjev 6, 4270 Jesenice
internet: http://www.jesenice.si

Župan Občine Jesenice na podlagi 8. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji (Uradni list RS, št. 41/2007)

o b j a v l j a

POGOJE ZA PRIDOBITEV PRAVICE DO UPORABE PLAKATNIH MEST V OBČINI JESENICE ZA REDNE VOLITVE ŽUPANA, ČLANOV OBČINSKEGA SVETA IN ČLANOV SVETOV KRAJEVNIH SKUPNOSTI

1. Občina Jesenice ponuja organizatorjem volilne kampanje (v nadaljnem besedilu: organizatorji) brezplačna plakatna mesta na plakatnih panojih. Plakatna mesta bodo enakomerno razporejena po celotnem območju občine Jesenice, katerih število in skupna površina morata posameznemu organizatorju volilne kampanje omogočati vsaj osnovno informiranje volivcev v lokalni skupnosti o listi kandidatov ali kandidatu.

2. Občina bo po potrebi določila tudi dodatna plakatna mesta, ki bodo organizatorjem na razpolago le pod določenimi pogoji in proti plačilu.

3. Organizatorji morajo vloge poslati najkasneje do 26. avgusta 2010 na naslov: Občina Jesenice, Komunalna direkcija, Cesta železarjev 6, 4270 Jesenice. Kasnejši vlog ne bomo upoštevali.

V vlogi je potrebno navesti sedež, telefonsko številko, kontaktno osebo, zeleno število plakatnih mest in dimenzijo plakatov. Plakati ne smejo presegati velikosti 70x100 cm.

4. Občina Jesenice, Komunalna direkcija, bo zbrala vloge organizatorjev in na podlagi načela enakopravnosti določila število plakatnih mest.

5. Plakataranje na določenih plakatnih mestih bo mogoče od 10. septembra 2010 dalje.

Tomaž Tom Mencinger
ŽUPAN

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Prisluhnite nam -
polepšali vam bomo dan.
TELE SAT 91,0 MHz
TELE TV 91,0 MHz
www.potepuh.com

**festival Carniola
kranj, 20.8. - 26.9.**

20.8.	20.30	Creinativa	Darkwood Dub & Moveknolegement
22.8.	21.00	Prešernovo gled.	Mariachi Internacional Alma de México
27.8.	21.00	Pungert	Katanija
28.8.	10.00	Pungert	Pika nogavička (Krice krace)
	21.00	Khislstein	Josipa Lisac
2.9.	21.00	Prešernovo gled.	Skopuh (MGL)
3.9.	21.00	Pungert	HELP - Za življene brez tobaka
	21.00	Pungert	Sambadebluz
4.9.	21.00	Pungert	ŽIV ŽAV 2010
	21.00	Khislstein	Terrafolk in Simbolični orkester
	21.00	Khislstein	Kok ti men zej dol visiš (SMG)
9.9.	21.00	Pungert	Stendap večer (KUD KIKS)
10.9.	21.00	Pungert	Rdeča kapica (KUD Medvode)
11.9.	10.00	Pungert	Vsega je kriva Nina
14.9.	20.00	Dvorana Storžič	Teresa Kaban & Henryk Blazej
17.9.	21.00	Pungert	Laibach Revisited
18.9.	21.00	Khislstein	Patty Diphusa, izpovedi pono dive
23.9.	21.00	Khislstein	Apotekar - Komična opera v treh dejanjih
25.9.	21.00	Khislstein	Veliki simfonični orkester

festivalcarniola.com

Nagrajenci križanke **ZAVODA ZA TURIZEM KRANJ**, ki je bila objavljena 27. julija 2010 v Gorenjskem glasu: 1. nagrado: mesečno kombinirano karto za fitnes in aerobiko - nagrado podarja Mega center, prejme **Dragica Skumavec**, Šenčur; 2. nagrado: fitnes ali aerobika 8 obiskov - nagrado podarja Mega center, prejme **Jure Štricelj**, Komenda; 3. nagrado: fitnes ali aerobika 4 obiski - nagrado podarja Mega center, prejme **Olga Jevšek**, Kranj; 4. nagrado: pohodne palice - nagrado podarja VBKS LEASING, prejme **Tilka Šenk**, Kranj; 5. nagrado: dežnik - nagrado podarja VBKS LEASING, prejme **Olga Škofic**, Kranj; 6. nagrado: dežnik - nagrado podarja VBKS LEASING, prejme **Petra Praprotnik**, Kranj; 7. nagrado: promocijski paket - nagrado podarja Adriatic Slovenica, prejme **Justina Jalovec**, Kranj; 8. nagrado: promocijski paket - nagrado podarja Adriatic Slovenica, prejme **Janez Strel**, Žiri; 9. nagrado: promocijski paket - nagrado podarja Adriatic Slovenica, prejme **Mateja Jerala**, Mavčiče.

Nagrajenci križanke **ZAVODA ZA TURIZEM KRANJ**, ki je bila objavljena 30. julija 2010 v Gorenjskem glasu: 1. nagrado: promocijski paket - nagrado podarja avtohiša Ahčin, prejme **Vilma Kalan Rudolf**, Jesenice; 2. nagrado: promocijski paket - nagrado podarja avtohiša Ahčin, prejme **Marica Demšar**, Železniki; 3. nagrado: promocijski paket - nagrado podarja avtohiša Ahčin, prejme **Katarina Bertoncely**, Selca; 4. nagrado: promocijski paket - nagrado podarja avtohiša Ahčin, prejme **Darja Šarabon**, Trzič; 5. nagrado: promocijski paket - nagrado podarja avtohiša Ahčin, prejme **Miha Kadran**, Kranj; 6. nagrado: Gardena zalivalko Roll-fix - nagrado podarja Dom trade Žabnica, prejme **Terezija Žgajnar**, Kranj; 7. nagrado: Gardena zalivalko Roll-fix - nagrado podarja Dom trade Žabnica, prejme **Joži Bizjak**, Golnik; 8. nagrado: Gardena zalivalko Roll-fix - nagrado podarja Dom trade Žabnica, prejme **Marjan Drinovec**, Kranj.

Več na www.gorenjskiglas.si/

LOTO

Rezultati 65. kroga - 15. avgusta 2010
1, 12, 13, 14, 21, 31, 33 in 24
Lotko: 1 3 2 0 1 5
Loto PLUS: 7, 11, 17, 22, 26, 31, 36 in 14

Garantirani sklad 66. kroga za Sedmico: 200.000 EUR
Predvideni sklad 66. kroga za Lotka: 330.000 EUR
Rekordni sklad 66. kroga za PLUS: 790.000 EUR

Mali oglasi

tel.: 201 42 47
fax: 201 42 13
e-mail: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek - v sredo do 14.00 in za objavo v torek do petka do 14.00!** Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16., sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODAM

DVOSOBNO stanovanje, Zlato polje, ☎ 031/490-742 10004385

ODDAM

GARSONJERO v Šk. Loki, 21 m², opremljeno, posamezniku ali mlajšemu paru, ☎ 070/502-260 10004385

GARSONJERO z balkonom, 30 m², v Šk. Loki v Frankovem naselju, II. nad., v celoti na novo opremljeno, TV, pralni stroj, cena 280 EUR/mes, ☎ 051/376-236 10004380

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Fax: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

GARSONJERO v Radovljici - center, klet, parkirni prostor, ☎ 04/53-36-610 10004383

OPREMLJENO garsonjero na Planini, ☎ 04/23-11-617 10004357

ENOSOBNO stanovanje v hiši v okolici Preddvora, ☎ 041/335-979 10004351

TRISOBNO stanovanje, 75 m², v Bis-trici pri Trzliču, mirni osebni ali družinski, ☎ 031/511-003 10004381

VIKENDI, APARTMAJI

PRODAM

TERME ČATEŽ popolnoma opremljeno brunarico (apartma), ☎ 041/652-920 10004373

TERME ČATEŽ, vikend hišo, ☎ 041/625-178 10004374

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

ODKUP, PRODAJA, PREPIS rabljenih vozil, gotovinski odkup, prodaja na obroke, MEPAX, d. o. o., Planina 5, Kranj, ☎ 041/773-772, 040/773-772 10003984

RENAULT 5 FIVE, I. 96 reg. 7/11, ☎ 041/776-684 10004362

MOTORNA KOLESA

PRODAM

MOPED APN 6 za rezervne dele, ☎ 031/201-273 10004375

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

NOVE gume M+S 165/70 R14, 4 kom, ☎ 04/20-28-373 10004370

GRADBENI MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

STREŠNIKI bramac, cena 5 EUR/m², možna menjava za BMW Bokser, ☎ 031/240-041 10004355

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

NOVA vhodna vrata s podbojem, zelo ugodno, ☎ 041/271-953 10004356

KURIVO

PRODAM

DRVA - metrska ali razžagana, možna dostava, ☎ 041/718-019 10004016

BUKOVA drva, cena 55 EUR, mešana drva, cena 40 EUR, možnost razreza in dostave, ☎ 040/338-719 10004014

DRVA brezova, 55 EUR, bukova, 60 EUR, mešana, 45 EUR, možnost razreza in dostave, ☎ 070/323-033 10004015

HRASTOVA drva, suha, možna dostava, ☎ 031/585-345 10004348

LESENO ogleje za žar in drva, ☎ 051/230-717 10004363

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

BELO, otroško posteljico, dol. 1,20 m, rjavo posteljo dol. 1,9 m, črno posteljo dol. 2 m, ☎ 031/380-313 10004360

NEKAJ kosov rabljenega pohištva zaradi selitve, simbolična cena, ☎ 040/254-320 10004354

PODARIM

POSTELJO z jorgijem, ☎ 040/527-025 10004258

VRTNA OPREMA

PRODAM

PLINSKI žar 40x40 in 40x28, ☎ 051/254-391 10004257

TURIZEM

BRAČ - POVLJA, veliki in mali apartma, klima, SAT TV, velika terasa, 50 m od plaže in trgovin, od 15. 8. dalje 30,40 EUR -5%, ☎ 0038598/567-735 10004377

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJO "Sonce in cvetje v logu", dim 120x120 cm, ☎ 040/567-544 10004326

ŽIVALI IN RASTLINE

PODARIM

MEŠANČKE od zlatega prinašalca, ☎ 031/297-017 10004311

PSIČKO mešanko, cepljeno, pregledano, ☎ 04/57-23-495, 041/648-681 10004368

DVA mlada mucka, samčka, navajena na WC, ☎ 041/234-692 10004249

KMETIJSTVO

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

IZKOPALNIK krompirja na propeler in cisterno za gnojevko 2700 l, ☎ 051/673-752 10004359

UNIMOG 411 reg. kot traktor, vse normalno deluje, ☎ 031/570-791 10004384

KUPIM

PAJEK SIP na dve vreteni in BCS kobilnico, ☎ 041/865-675 10004358

PRIDELKI

PRODAM

KROMPIR jedilni in krmni, ☎ 031/585-345 10004349

SLAMO in jedilni krompir, naravno pridelan, ☎ 031/506-863 10004364

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

20. avgusta bodo naprodaj 20-tedenske rjave jarkice - mlade kokoši nesnice, rezervacije, Žabnica 39, ☎ 04/23-11-767 10004309

BIKCA limuzin, rjav, starega 3 mesece, ☎ 04/25-22-495 10004378

DVE breji telici v dobrih osmih mes. brejosti, ☎ 031/555-588, Luka 10004366

KOZE, mesne pasme, ☎ 041/608-642 10004352

KRAVO simentalko s prvim teletom, ☎ 041/706-051 10004387

TELIČKO simentalko, staro 4 tedne, Zg. Brnik, ☎ 040/291-491 10004361

TELIČKO limuzin, ČB in križanko, stare od 1-3 mesece, A kontrola, ☎ 031/416-894 10004372

VEČ teličk simentalk, starih 14 dni, ☎ 04/23-12-295 10004366

KUPIM

BIKCA simentalca, starega 10 dni, ☎ 04/25-31-322 10004376

OSTALO

PRODAM

DVE kletki za 120 kokoši nesnica z avtomatskim napajanjem, rabljeni tri leta - sedaj obnovljeni, cena po dogovoru, ☎ 031/623-344 10004239

KURICO za 30 kokoši, ☎ 031/585-345 10004350

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

NUDIMO redno zaposlitev resnemu kuharju in resnemu picopeku, MGP, d.o.o., Gorenjska c. 13, Medvode, ☎ 041/598-599 10004266

IŠČEMO kuharsko pomočnico za pomoč v kuhinji, lahko tudi mlajšo upokojenko, MGP, d.o.o., Gorenjska c. 13, Medvode, ☎ 041/598-599 10004267

ZAPOSLIM osebe za delo v strežbi, Sirena pub, Kidričeva 67, Škofja Loka, ☎ 041/719-018 10004190

ZA KRAJŠI delovni čas zaposlim voznika kombija (3 ure dnevno), pisne prijave na naslov: Danica Pristov Drinovec s.p., Cegelnica 34, Naklo 10004382

ZAPOSLIMO voznika kategorije C, zelena tudi kategorija E, Agro mobil, Letališka 37, Šenčur, ☎ 041/698-385 10004241

Ljudska Univerza Škofja Loka

Podlubnik 1a
4220 Škofja Loka

tel.: 04 / 506 13 00
fax: 04 / 512 08 88
www.lu-skofjaloka.si

IŠČEMO oskrbnika za klubsko kočjo na Kravcu, ASK Partizanska 37, Kranj, ☎ 040/500-104, g. Peter Hribar 10004270

FINOMEHANIKA ali orodjarja zaposlimo v optični proizvodnji, Optika Alkom, Aljančič Ivan s.p., Rupa 23 b, Kranj, ☎ 040/663-866 10004245

ZAPOSLIMO frizerko v Medvodah, Tea Rakef, s. p., Bizantova c. 9, Medvode, ☎ 040/848-521 10004367

STORITVE

NUDIM

ASTERIKS SENČILA Rozman Peter, s. p., Senično 7, Križje, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamine zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 10004083

ADAPTACIJE, novogradnje od temelja do strehe. Notranje omete, fasade, kamnite škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, z našim ali vašim materialom, SGP Bytyci SKALA, d. n. o., Struževu 3 a, Kranj, ☎ 041/222-741 10004001

ADAPTACIJE, notranji ometi, vse vrste fasad, škarpe ter tlakovanje dvorišč, kvalitno, hitro in poceni. Arbaj, d.o.o., Zg. Bela 24, Preddvor, ☎ 041/241-149 10004172

ASFALTIRANJE, tlakovanje dvorišč, dovoz-poti, parkirišč, polag. robnikov, pralnih plošč, izd. betonskih in kamnitih škarp, Adrovič & Co, d. n. o., Jelovškova 10, Kamnik, ☎ 01/83-94-614, 041/680-751 10003712

FLORIJANI, d. o. o., C. na Brdo 41, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, ☎ 041/557-871 10004084

UNIVERZA NA PRIMORSKEM, FAKULTETA ZA MANAGEMENT KOPER razpisuje v Škofji Loki:

Študijski program 1. stopnje: MANAGEMENT - redni in izredni študij Redni študij bo potekal večinoma dopoldne in je zato namenjen zgolj nezaposlenim, izredni študij pa bo potekal popoldne; vpis je možen v prvi letnik rednega ter vse tri letnike izrednega študija.

Prijava za vpis v 1. letnik rednega in izrednega študija je možna samo še do 28. avgusta!

Študijska programa 2. stopnje (strokovna magisterija): MANAGEMENT - redni in izredni študij, 1. in 2. letnik EKONOMIJA IN FINANCE - redni in izredni študij, 1. in 2. letnik Redni študij bo potekal v popoldanskem času in bo za študente brezplačen; do 13. septembra se lahko prijavijo vsi (tudi redno zaposleni), ki izpolnjujejo vpisni pogoji in še niso pridobili sedme ravni izobrazbe. Tisti, ki pa že imajo sedmo raven, se lahko prijavijo kot izredni študenti neposredno v 2. letnik.

INFORMATIVNI DAN

bo v četrtek, 2. septembra, ob 17. uri v prostorih Ljudske univerze Škofja Loka, Partizanska 1 (bivša vojašnica).

Informacije: 04/506-13-70 ali www.fm-kp.si ali www.lu-skofjaloka.si

GOZDARSKE storitve, posek in spravilo lesa na območju zgornje Gorenjske, možen odkup na panju, Primož Kodel s.p., Gorenjska ul. 3, Bled, ☎ 031/312-204 10004235

TESNJENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepaha in prahu ni več! Zmanjšani hrup, 10 let garancije. BE & MA, d. o. o., Ekslerjeva 6, Kamnik, ☎ 01/83-15-057, 041/694-229 10004082

ZASEBNI STIKI

ZAKONCA srednjih let bi z veseljem pomagala starejšim ljudem na njihovem domu, pogoj stanovanje, šifra: DOGOVOR 10004369

ŽENITNA posredovalnica za vse osamljene, ☎ 031/505-495 10004388

FANT išče razočarano dekle, ki ni imela sreče v ljubezni, oziroma je bila zapostavljena, ☎ 041/959-192 10004389

RAZNO

PRODAM

LESENE A lestve, dol 1-4 m (3-12 kilonov), Zbilje 22, Medvode, ☎ 041/981-210 10004371

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Prst tvojega groba je le prst.
Več te je doma. Ob oknu, za mizo.
Telo in duša te čutita.
Le videti te ne morem.
Kot slepec sem. Čutim žarke, obračam glavo,
in iz slepih oči mi lijejo solze...
(N. Maurer)

V 96. letu je tiho odšla naša draga mama
ANGELA KUCHAR
Sreševa Angela iz Srednje vasi pri Šenčurju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sovaščanom in znancem, ki ste jo obiskovali v njeni visoki starosti in jo pospremili na njeno zadnjo pot. Hvala za pisne in ustne izraze sožalja, molitve, darove za maše, cvetje in sveče. Hvala tudi Francki Šavs za vso pomoč. Zahvaljujemo se patronažni sestri Veroniki in dr. Vavknovi za pomoč, nego in tople besede, župniku g. Urbanu Kokalju za čutne poslovilne besede, sv. mašo in opravljen pogrebni obred. Hvala Občini Šenčur, AMD Šenčur, TD Šenčur, IC Kranj za izraze sožalja, podarjene sveče in cvetje. Hvala tudi pogrebni službi Navček, nosačem, pevcem Kranjskega kvinteta in praporščaku DU Šenčur. Vsem imenovanim in neimenovanim se še enkrat iskreno zahvaljujemo za kakršnokoli pomoč ob smrti naše mame.

Žalujoci vsi njeni
Srednja vas, Britof pri Kranju, Tacen, avgust 2010

ANKETA

V Davči največji problem cesta

ANA HARTMAN

Življenje na podeželju in v mestu se razlikuje: o stvarih, ki so v mestih samoumevne, lahko v odročnih vaseh samo sanjajo. Domačine v Davči smo povprašali, s kakšnimi problemi se soočajo in kaj pogrešajo v kraju.

Božo Prezelj:

"Težko čakamo obnovo regionalne ceste, a slabo kaže. Nujna je za razvoj vasi in turizma, kvarijo se avtomobili. Sicer pa je Davča perspektivna vas. Zelo pomembno je, da imamo v kraju šolo."

Marina Gatej:

"Mislim, da bi bilo dobro, da bi imeli vaško središče oz. prostor, kjer bi se zbirali in družili ob koncih tedna. S tem pride tudi vse ostalo, zagotovo bi to dalo vasi nov zagon."

Mitja Prezelj:

"Nič posebnega ne pogrešam. V vasi je premalo mladih punc, pa tudi internet dela prepočasi, a bo teh težav kmalu konec, saj bomo dobili širokopasovno omrežje."

Martin Hudolin:

"Življenje v Davči je lepo, naš največji problem pa je v poplavah uničena cesta. Premier Pahor nam je obljubil, da bomo dobili novo cesto, vprašanje pa je, kdaj se bo to zgodilo."

Marija Prezelj:

"Problem je televizija. Vidim le dva programa TV Slovenije, prek satelita, saj smo predalec od telefonske centrale. Včasih se vidita še dva druga programa, a zelo slabo, odvisno od vremena."

Ob jubileju daroval gasilcem

Janez Uršič iz znane gostilne Pri planinskem orlu je namesto zabave ob svojem 60. rojstnem dnevu gasilcem in vsem krajanom podaril defibrilator.

JASNA PALADIN

Stahovica - Nekaj tednov za tem, ko so dva defibrilatorja Kamničanom podarili člani Lions kluba Kamnik, se je za podobno dobrodelno in zares hvalevredno akcijo odločil tudi znani gostilničar iz Stahovice, lastnik gostilne Pri planinskem orlu.

"Naša gostilna letos praznuje svojo 70-letnico, poleg tega pa tudi sam danes praznujem 60. rojstni dan in odločil sem se, da denar, ki bi ga porabil za praznovanje, namenim za nakup defibrilatorja in ga podarim članom PGD Kamniška Bistrica in s tem vsem našim krajanom. Če bomo z njim rešili eno samo življenje, bom vesel, še bolj pa, če ga sploh nikdar ne bomo potrebovali. Pohvalno bi bilo, če bi se za takšno akcijo odločil še kakšen podjetnik," je povedal **Janez Uršič**, ki že vrsto let pomaga različnim lokalnim društvom. Defibrilator, majhno, a dragoceno napravo, ki rešuje življenja ponesrečencem ob nenadnem srčnem zastoj, je predal članom prostovoljnega gasilskega društva Kamniška Bistrica. "Seveda smo veseli, takšna donacija nam zelo veliko pomeni," je bil kratek in

jednat poveljnik PGD Kamniška Bistrica **Dominik Spruk**, ki se je prevzema defibrilatorja in predstavitev njegovega delovanja udeležil skupaj s petnajstimi člani društva. Gasilci bodo za svoje člane organizirali še dodatno izobraževanje, defibrilator pa bodo hranili v prostorih gasilskega doma, tako

da bo kadarkoli dostopen vsem krajanom, ki bi ga potrebovali.

Ob slovesnem dogodku so na dvorišču gostilne pripravili tudi praktični prikaz uporabe defibrilatorja. "Masaža srca in umetno dihanje sta pomembna, a življenja dejansko rešuje le zgodnja defibrilacija srca, zato je ta naprava

va tako pomembna. Vsak dan se zaradi zastoja srca pri nas zgrudi deset oseb. Ker pa žal defibrilatorja nikoli ni tam, kjer se nesreča zgodi, je pomembno, da vsi krajani vedo, kje je in da ga lahko uporabijo katerokoli uro dneva," je med prikazovanjem naprave povedal **Primož Režek** iz podjetja Meditra.

Primož Režek in Janez Uršič med predstavitvijo delovanja defibrilatorja

ŠKOFJA LOKA

V Hrastnici nove avtobusne postaje

Okoli 60 šolarjem, ki iz vasi Puštal, Sv. Andrej, Sv. Barbara in Sv. Ožbolt vsak dan z avtobusom odhajajo v šolo, v novem šolskem letu ne bo več treba v dežju (in pozimi v snegu) čakati na avtobus in dva kombija. Lahko se bodo umaknili pod strehe avtobusnih postaj. Krajevna skupnost Škofja Loka-mesto in občina sta namreč poskrbeli, da so v dolini Hrastnice dobili šest novih avtobusnih postaj. Postavili so jih maja, pred začetkom šole pa nameravajo tla še tlakovati s ploščami, je povedal predsednik krajevne skupnosti Valentin Jesenovec. Postaje se lepo vključujejo v vaško okolje, prebivalci so nove pridobitve veseli. Stroški za postavitev postaj so znašali 11.810 evrov, polovico je prispevala Občina Škofja Loka, polovico pa KS Škofja Loka-mesto. **D. Ž.**

Mladoporočenci

V Kranju sta se 7. avgusta poročila Borut Sovič in Polona Jerič, v **Preddvoru** Rok Logar in Urša Sodnik, na **Brdu pri Kranju** pa Aljaž Starc in Tea Pozaršek. Mladoporočencem čestitamo in jim podarjamo polletno naročnino na Gorenjski glas.

Novorojenčki

Minuli teden je na Gorenjskem na svet prijokalo 39 novih prebivalcev.

V **Kranju** se je rodilo 8 dečkov in 15 deklic. Najtežji je bil deček, ki je tehtal 4070 gramov, najlažji deklici pa je tehtnica pokazala 2600 gramov.

Na **Jesenicah** sta izmed 8 dečkov in 8 deklic prvič zajokala tudi bratec in sestra. Najlažji je bil deček, ki je tehtal 2220 gramov, najtežji deklici pa je tehtnica pokazala 4010 gramov.

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Danes, jutri in v četrtek bo delno jasno, le občasno bo več oblakov. Predvsem v gorah lahko nastane kakšna ploha.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK

10/24°C

SREDA

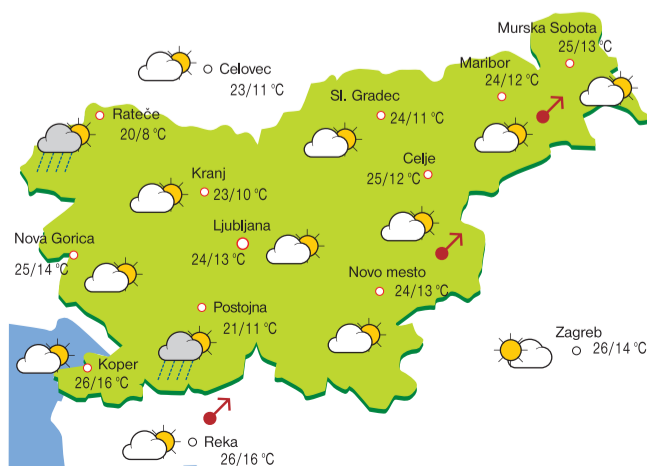

10/25°C

ČETRTEK

11/26°C

RADIO KRANJ
 97,3 MHz
 GORENJSKI MEŠARJEK
 www.radio-kranj.si

RADIO KRANJ d.o.o.
 Stritarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
 (04) 281-2220 REDNOČLA
 (04) 281-2221 TRŽIŠTE
 (04) 2022-222 PROGRAM
 (051) 303-505 PROGRAM GSI

FAX:
 (04) 281-2225 REDNOČLA
 (04) 281-2229 TRŽIŠTE

E-pošta:
 radiokranj@radio-kranj.si